

REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

GOVERNMENT GAZETTE

STAATSKOERANT

VAN DIE REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Registered at the Post Office as a Newspaper

As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer

VOL. 406

CAPE TOWN, 28 APRIL 1999

KAAPSTAD, 28 APRIL 1999

No. 19974

OFFICE OF THE PRESIDENT

No. 506.

28 April 1999

It is hereby notified that the President has assented to the following Act which is hereby published for general information:—

No. 25 of 1999: National Heritage Resources Act, 1999.

KANTOOR VAN DIE PRESIDENT

No. 506.

28 April 1999

Hierby word bekend gemaak dat die President sy goedkeuring geheg het aan die onderstaande Wet wat hierby ter algemene inligting gepubliseer word:—

No. 25 van 1999: Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 1999.

(English text signed by the President.)
(Assented to 14 April 1999.)

ACT

To introduce an integrated and interactive system for the management of the national heritage resources; to promote good government at all levels, and empower civil society to nurture and conserve their heritage resources so that they may be bequeathed to future generations; to lay down general principles for governing heritage resources management throughout the Republic; to introduce an integrated system for the identification, assessment and management of the heritage resources of South Africa; to establish the South African Heritage Resources Agency together with its Council to co-ordinate and promote the management of heritage resources at national level; to set norms and maintain essential national standards for the management of heritage resources in the Republic and to protect heritage resources of national significance; to control the export of nationally significant heritage objects and the import into the Republic of cultural property illegally exported from foreign countries; to enable the provinces to establish heritage authorities which must adopt powers to protect and manage certain categories of heritage resources; to provide for the protection and management of conservation-worthy places and areas by local authorities; and to provide for matters connected therewith.

PREAMBLE

This legislation aims to promote good management of the national estate, and to enable and encourage communities to nurture and conserve their legacy so that it may be bequeathed to future generations. Our heritage is unique and precious and it cannot be renewed. It helps us to define our cultural identity and therefore lies at the heart of our spiritual well-being and has the power to build our nation. It has the potential to affirm our diverse cultures, and in so doing shape our national character.

Our heritage celebrates our achievements and contributes to redressing past inequities. It educates, it deepens our understanding of society and encourages us to empathise with the experience of others. It facilitates healing and material and symbolic restitution and it promotes new and previously neglected research into our rich oral traditions and customs.

TABLE OF CONTENTS

1. Application and interpretation
2. Definitions

CHAPTER I

SYSTEM FOR MANAGEMENT OF NATIONAL HERITAGE RESOURCES

Part 1: General Principles

3. National estate
4. Application

(Engelse teks deur die President geteken.)
(Goedgekeur op 14 April 1999.)

WET

Om 'n geïntegreerde en interaktiewe stelsel vir die bestuur van die nasionale erfenishulpbronne te vestig; om goeie regering op alle vlakke te bevorder, en die burgerlike samelewing te bemagtig om hulle erfenishulpbronne te koester en te bewaar sodat dit aan toekomstige geslagte nagelaat kan word; om algemene beginsels te bepaal vir die beheer van erfenishulpbronbestuur dwarsdeur die Republiek; om 'n geïntegreerde stelsel vir die identifisering, evaluering en bestuur van die erfenishulpbronne van Suid-Afrika in te stel; om die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap tesame met sy Raad in te stel om die bestuur van erfenishulpbronne op nasionale vlak te koördineer en te bevorder; om essensiële nasionale norme te onderhou en norme om standarde vir die bestuur van erfenishulpbronne in die Republiek te stel en om erfenishulpbronne van nasionale betekenis te beskerm; om die uitvoer van nasionaal betekenisvolle erfenisvoorwerpe en die invoer in die Republiek van kulturele eiendom wat onwettig uit ander lande uitvoer word, te beheer; om die provinsies in staat te stel om erfenisowerhede in te stel, wat bevoegdhede moet aanneem om sekere kategorieë erfenishulpbronne te beskerm en te bestuur; om voorsiening te maak vir die beskerming en bestuur van bewarenswaardige plekke en gebiede deur plaaslike owerhede; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

AANHEF

Hierdie wetgewing is daarop gemik om die goeie bestuur van die nasionale besit te bevorder, en om gemeenskappe in staat te stel en hulle aan te moedig om hulle erfenis te koester en te bewaar sodat dit aan toekomstige geslagte nagelaat kan word. Ons erfenis is uniek en kosbaar en kan nie hernu word nie. Dit help ons om ons kulturele identiteit te definieer en vorm dus die grondslag van ons geestelike welsyn en het die krag om ons nasie te bou. Dit het die potensiaal om ons uiteenlopende kulture te bevestig en daardeur ons nasionale karakter te vorm.

Ons erfenis gedenk ons prestasies en dra daartoe by om onbillikhede van die verlede reg te stel. Dit voed op, dit verdiep ons begrip van die samelewing en moedig ons aan om empatie te toon vir die ervarings van andere. Dit fasiliteer genesing en materiële en simboliese herstel en dit bevorder nuwe en voorheen verwaarloosde navorsing oor ons ryk mondelinge tradisies en gebruike.

INHOUDSOPGAWE

1. Toepassing en uitleg
2. Woordoms krywing

HOOFSTUK I

STELSEL VIR BESTUUR VAN NASIONALE ERFENISHULPBRONNE

Deel 1: Algemene Beginsels

3. Nasionale besit
4. Toepassing

5. General principles for heritage resources management
6. Principles for management of heritage resources
7. Heritage assessment criteria and grading
8. Responsibilities and competence of heritage resources authorities and local authorities for identification and management of national estate
9. Rights, duties and exemptions of State and supported bodies
10. General principles of procedure

Part 2: Constitution, functions, powers and duties of heritage authorities

11. Establishment of SAHRA
12. Object of SAHRA
13. Functions, powers and duties of SAHRA
14. Establishment and constitution of SAHRA Council
15. Chairperson of Council
16. Functions of Council
17. Meetings of Council
18. Committees of Council
19. Reimbursement of expenses of members of Council and committees
20. Employees of Council
21. Finances and property
22. Reports
23. Establishment of provincial heritage resources authorities
24. Functions, powers and duties of provincial heritage resources authority
25. General powers and duties of heritage resources authorities
26. Delegation of functions or powers of heritage resources authorities

CHAPTER II

PROTECTION AND MANAGEMENT OF HERITAGE RESOURCES

Part 1: Formal Protections

27. National heritage sites and provincial heritage sites
28. Protected areas
29. Provisional protection
30. Heritage registers
31. Heritage areas
32. Heritage objects

Part 2: General Protections

33. Import of objects protected in terms of laws of foreign states
34. Structures
35. Archaeology, palaeontology and meteorites
36. Burial grounds and graves
37. Public monuments and memorials
38. Heritage resources management

Part 3: Management

39. Inventory of national estate
40. National heritage resources assistance programme
41. Restitution of heritage objects
42. Heritage agreements
43. Incentives

5. Algemene beginsels vir bestuur van erfenishulpbronne
6. Beginsels vir bestuur van erfenishulpbronne
7. Maatstawwe vir evaluering en gradering van erfenis
8. Verantwoordelikhede en bevoegdheid van erfenishulpbronowerhede en plaaslike owerhede vir identifisering en bestuur van nasionale besit
9. Regte, pligte en uitsonderings van Staat en ondersteunde liggame
10. Algemene beginsels van prosedure

Deel 2: Samestelling, funksies, bevoegdhede en pligte van erfenisowerhede

11. Instelling van SAEHA
12. Oogmerk van SAEHA
13. Funksies, bevoegdhede en pligte van SAEHA
14. Instelling en samestelling van SAEHA-Raad
15. Voorsitter van Raad
16. Funksies van Raad
17. Vergaderings van Raad
18. Komitees van Raad
19. Terugbetaling aan lede van Raad en komitees van uitgawes aangegaan
20. Werknemers van Raad
21. Fondse en eiendom
22. Verslae
23. Instelling van provinsiale erfenishulpbronowerhede
24. Funksies, bevoegdhede en pligte van provinsiale erfenishulpbronowerheid
25. Algemene bevoegdhede en pligte van erfenishulpbronowerhede
26. Delegasie van funksies of bevoegdhede van erfenishulpbronowerhede

HOOFSTUK II

BESKERMING EN BESTUUR VAN ERFENISHULPBRONNE

Deel 1: Formele Beskermings

27. Nasionale erfenisterreine en provinsiale erfenisterreine
28. Beskermde gebiede
29. Voorlopige beskerming
30. Erfenisregisters
31. Erfenisgebiede
32. Erfenisvoorwerpe

Deel 2: Algemene Beskermings

33. Invoer van voorwerpe beskerm ingevolge wette van ander state
34. Strukture
35. Argeologie, paleontologie en meteoriete
36. Begrafnisterreine en grafte
37. Openbare monumente en gedenktekens
38. Bestuur van erfenishulpbronne

Deel 3: Bestuur

39. Inventaris van nasionale besit
40. Bystandsprogram vir nasionale erfenishulpbronne
41. Restitusie van erfenisvoorwerpe
42. Erfenisoooreenkomste
43. Aansporings

- 44. Presentation of protected resources
- 45. Compulsory repair order
- 46. Expropriation
- 47. General policy

CHAPTER III

GENERAL PROVISIONS

Part 1: Enforcement, appeals, offences and penalties

- 48. Permits
- 49. Appeals
- 50. Appointment and powers of heritage inspectors
- 51. Offences and penalties

Part 2: Miscellaneous

- 52. Notices
- 53. Delegation of powers by Minister or MEC
- 54. By-laws by local authorities
- 55. Limitation of liability
- 56. Exercise of powers outside Republic
- 57. Applicability of provincial legislation
- 58. Transitional provisions and consequential amendments
- 59. Regulations
- 60. Repeal
- 61. Short title and commencement

SCHEDULE

BE IT ENACTED by the Parliament of the Republic of South Africa, as follows:—

Application and interpretation

- 1. This Act binds the State.

Definitions

5

- 2. In this Act, unless the context requires otherwise—

- (i) “alter” means any action affecting the structure, appearance or physical properties of a place or object, whether by way of structural or other works, by painting, plastering or other decoration or any other means; (xiiil)
- (ii) “archaeological” means— 10
 - (a) material remains resulting from human activity which are in a state of disuse and are in or on land and which are older than 100 years, including artefacts, human and hominid remains and artificial features and structures;
 - (b) rock art, being any form of painting, engraving or other graphic representation on a fixed rock surface or loose rock or stone, which was executed by human agency and which is older than 100 years, including any area within 10m of such representation; 15
 - (c) wrecks, being any vessel or aircraft, or any part thereof, which was wrecked in South Africa, whether on land, in the internal waters, the territorial waters or in the maritime culture zone of the Republic, as defined respectively in sections 3, 4 and 6 of the Maritime Zones Act, 1994 (Act No. 15 of 1994), and any cargo, debris or artefacts found or associated therewith, which is older than 60 years or which SAHRA considers to be worthy of conservation; and 20 25

- 44. Aanbieding van beskermde hulpbronne
- 45. Bevel vir verpligte herstel
- 46. Onteining
- 47. Algemene beleid

HOOFSTUK III

ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Afdwinging, appèlle, misdrywe en strawwe

- 48. Permitte
- 49. Appèlle
- 50. Aanstelling en bevoegdhede van erfenisinspekteurs
- 51. Misdrywe en strawwe

Deel 2: Diverse

- 52. Kennisgewings
- 53. Delegasie van bevoegdhede deur Minister of LUR
- 54. Verordeninge van plaaslike owerhede
- 55. Bepierking van aanspreeklikheid
- 56. Uitoefening van bevoegdhede buite Republiek
- 57. Toepaslikheid van provinsiale wetgewing
- 58. Oorgangsbepalings en gevolglike wysigings
- 59. Regulasies
- 60. Herroeping
- 61. Kort titel en inwerkingtreding

BYLAE

DAAR WORD BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:

Toepassing en uitleg

1. Hierdie Wet bind die Staat.

5 Woordomskeywing

2. In hierdie Wet, tensy dit uit die samehang anders blyk, beteken—

- (i) “aanbieding” ook—
 - (a) die uitstalling of vertoning van;
 - (b) die verskaffing van toegang en leiding tot;
 - 10 (c) die verskaffing, publisering of vertoning van inligting met betrekking tot; en
 - (d) opvoerings of mondelinge aanbiedings met betrekking tot, erfenishulpbronne wat ingevolge hierdie Wet beskerm word; (xxxvi)
- (ii) “argeologies”—
 - 15 (a) materiële oorblyfsels voortspruitend uit menslike bedrywigheid wat in ’n toestand van onbruik is en in of op grond is en ouer as 100 jaar is, insluitende artefakte, menslike en hominiëde oorblyfsels en kunsmatige verskynsels en strukture;
 - 20 (b) rotskuns, synde enige vorm van skilderwerk, gravering of ander grafiese voorstelling op ’n vaste rotsoppervlak of los rots of klip, wat uitgevoer is deur menslike bedrywigheid en wat ouer as 100 jaar is, insluitende enige gebied binne 10 m van sodanige voorstelling;
 - 25 (c) wrakke, synde enige vaartuig of lugvaartuig, of enige deel daarvan, wat in Suid-Afrika skipbreuk gely of neergestort het, hetsy op land, in die binnewaters, die territoriale waters of in die maritieme kulturele sone van die Republiek, soos omskryf in onderskeidelik artikels 3, 4 en 6 van die Wet op Maritieme Sones, 1994 (Wet No. 15 van 1994), en enige vrag, puin of artefakte wat daarby gevind of daarmee geassosieer is, wat ouer as 60 jaar is of wat SAEHA as bewarenswaardig beskou; en

- (d) features, structures and artefacts associated with military history which are older than 75 years and the sites on which they are found; (ii)
- (iii) "conservation", in relation to heritage resources, includes protection, maintenance, preservation and sustainable use of places or objects so as to safeguard their cultural significance; (vi) 5
- (iv) "Council" means the Council of the South African Heritage Resources Agency established in terms of section 14; (xxxv)
- (v) "cultural property agreement" in relation to a foreign state, means an agreement between South Africa and a foreign state or an international agreement to which South Africa and a foreign state are both parties, relating to the prevention of illicit international traffic in cultural property; (xx) 10
- (vi) "cultural significance" means aesthetic, architectural, historical, scientific, social, spiritual, linguistic or technological value or significance; (xix)
- (vii) "Department" means the national department responsible for arts and culture and heritage; (viii) 15
- (viii) "development" means any physical intervention, excavation, or action, other than those caused by natural forces, which may in the opinion of a heritage authority in any way result in a change to the nature, appearance or physical nature of a place, or influence its stability and future well-being, including—
- (a) construction, alteration, demolition, removal or change of use of a place or a structure at a place; 20
- (b) carrying out any works on or over or under a place;
- (c) subdivision or consolidation of land comprising, a place, including the structures or airspace of a place;
- (d) constructing or putting up for display signs or hoardings; 25
- (e) any change to the natural or existing condition or topography of land; and
- (f) any removal or destruction of trees, or removal of vegetation or topsoil; (xxix)
- (ix) "Director-General" means the Director-General of the Department; (ix)
- (x) "expropriate" means the process as determined by the terms of and according to procedures prescribed in the Expropriation Act, 1975 (Act No. 63 of 1975); (xxviii) 30
- (xi) "foreign cultural property", in relation to a reciprocating state, means any object that is specifically designated by that state as being of importance for archaeology, history, literature, art or science; (vii) 35
- (xii) "*Gazette*" means the *Government Gazette*; (xl)
- (xiii) "grave" means a place of interment and includes the contents, headstone or other marker of such a place, and any other structure on or associated with such place; (xvi)
- (xiv) "heritage agreement" means an agreement referred to in section 42; (xiii) 40
- (xv) "heritage register" means a list of heritage resources in a province; (xiv)
- (xvi) "heritage resource" means any place or object of cultural significance; (xi)
- (xvii) "heritage resources authority" means the South African Heritage Resources Agency, established in terms of section 11, or, insofar as this Act is applicable in or in respect of a province, a provincial heritage resources authority; (xii) 45
- (xviii) "heritage site" means a place declared to be a national heritage site by SAHRA or a place declared to be a provincial heritage site by a provincial heritage resources authority; (xv)
- (xix) "improvement", in relation to heritage resources, includes the repair, restoration and rehabilitation of a place protected in terms of this Act; (xivl) 50
- (xx) "land" includes land covered by water and the air space above the land; (xvii)
- (xxi) "living heritage" means the intangible aspects of inherited culture, and may include—
- (a) cultural tradition;
- (b) oral history; 55
- (c) performance;
- (d) ritual;
- (e) popular memory;

- (d) eienskappe, strukture en artefakte geassosieer met militêre geskiedenis, wat ouer as 75 jaar is en die persele waarop dit gevind is; (ii)
- (iii) "beplanning" stedelike en streekbeplanning soos beoog in die Wet op Fisiese Beplanning, 1991 (Wet No. 125 van 1991), en wetgewing oor provinsiale dorpsbeplanning en grondgebruiksbeplanning; (xxxiii)
- (iv) "beplanningsowerheid" 'n kantoor van die Staat, insluitende 'n provinsie, 'n plaaslike owerheid of 'n streekowerheid, wat oor 'n fisiese beplanningsvermoë beskik; (xxxiv)
- (v) "bestuur", met betrekking tot erfenishulpbronne, ook die bewaring, aanbieding en verbetering van 'n plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word; (xxiii)
- (vi) "bewaring", met betrekking tot erfenishulpbronne, ook beskerming, instandhouding, preservering en volhoubare gebruik van plekke of voorwerpe ten einde die kulturele betekenis daarvan te beskerm; (iii)
- (vii) "buitelandse kulturele eiendom", met betrekking tot 'n wederkerende staat, enige voorwerp wat spesifiek deur daardie staat aangewys is as van belang vir die argeologie, geskiedenis, letterkunde, kuns of wetenskap; (xi)
- (viii) "Departement" die nasionale departement verantwoordelik vir kuns en kultuur en erfenis; (vii)
- (ix) "Direkteur-generaal" die Direkteur-generaal van die Departement; (ix)
- (x) "eienaar" ook die eienaar se gemagtigde agent en enige persoon met 'n saaklike belang by die eiendom en—
- (a) in die geval van 'n plek in die besit van die Staat of Staatsondersteunde inrigtings, die Minister of enige ander persoon of liggaam van persone verantwoordelik vir die versorging, bestuur of beheer van daardie plek;
- (b) in die geval van stamtrustgrond, die erkende tradisionele owerheid; (xxx)
- (xi) "erfenishulpbron" enige plek of voorwerp van kulturele betekenis; (xvi)
- (xii) "erfenishulpbronowerheid" die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap ingestel by artikel 11 of, in soverre hierdie Wet in of ten opsigte van 'n provinsie van toepassing is, 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid; (xvii)
- (xiii) "erfenisooreenkoms" 'n ooreenkoms in artikel 42 bedoel; (xiv)
- (xiv) "erfenisregister" 'n lys van erfenishulpbronne in 'n provinsie; (xv)
- (xv) "erfenisterrein" 'n plek wat deur SAEHA tot 'n nasionale erfenisterrein verklaar is of 'n plek wat deur 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid tot 'n provinsiale erfenisterrein verklaar is; (xviii)
- (xvi) "graf" 'n plek van begrafnis en ook die inhoud, grafsteen of ander merker van so 'n plek en enige ander struktuur op of geassosieer met sodanige plek; (xiii)
- (xvii) "grond" ook grond wat deur water bedek word en die lugruim bokant die grond; (xx)
- (xviii) "hierdie Wet" ook die regulasies; (xvii)
- (xix) "kulturele betekenis" estetiese, argitektoniese, geskiedkundige, wetenskaplike, maatskaplike, geestelike, taalkundige of tegnologiese waarde of betekenis; (vi)
- (xx) "kulturele eiendomsooreenkoms", met betrekking tot 'n vreemde staat, 'n ooreenkoms tussen Suid-Afrika en 'n vreemde staat of 'n internasionale ooreenkoms waarvan Suid-Afrika en 'n vreemde staat beide partye is, met betrekking tot die voorkoming van onwettige internasionale verkeer en kulturele eiendom; (v)
- (xxi) "lewende erfenis" die ontasbare aspekte van oorgeërfde kultuur, en kan ook insluit—
- (a) kulturele tradisie;
- (b) mondelinge geskiedenis;
- (c) prestasie;
- (d) rituele;
- (e) populêre geheue;
- (f) vaardighede en tegnieke;
- (g) inheemse kennisstelsels; en
- (h) die holistiese benadering tot die natuur, die samelewing en maatskaplike verhoudings; (xxi)

- (f) skills and techniques;
- (g) indigenous knowledge systems; and
- (h) the holistic approach to nature, society and social relationships; (xxi)
- (xxii) "local authority" means a municipality as defined in section 10B of the Local Government Transition Act, 1993 (Act No. 209 of 1993); (xxxii) 5
- (xxiii) "management", in relation to heritage resources, includes the conservation, presentation and improvement of a place protected in terms of this Act; (v)
- (xxiv) "MEC", unless otherwise stated and insofar as a provision of this Act is applicable in or in respect of a province, means the member of the executive council of a province responsible for cultural matters; (xxii) 10
- (xxv) "meteorite" means any naturally-occurring object of extraterrestrial origin; (xxiii)
- (xxvi) "Minister" means the Minister responsible for arts and culture; (xxiv)
- (xxvii) "national estate" means the national estate as defined in section 3; (xxv)
- (xxviii) "national symbols" means any heraldic representation so determined under section 5 of the Heraldry Act, 1963 (Act No. 18 of 1963); (xxvi) 15
- (xxix) "object" means any movable property of cultural significance which may be protected in terms of any provisions of this Act, including—
 - (a) any archaeological artefact;
 - (b) palaeontological and rare geological specimens; 20
 - (c) meteorites; and
 - (d) other objects referred to in section 3; (xvii)
- (xxx) "owner" includes the owner's authorised agent and any person with a real interest in the property and—
 - (a) in the case of a place owned by the State or State-aided institutions, the Minister or any other person or body of persons responsible for the care, management or control of that place; 25
 - (b) in the case of tribal trust land, the recognised traditional authority; (x)
- (xxxi) "palaeontological" means any fossilised remains or fossil trace of animals or plants which lived in the geological past, other than fossil fuels or fossiliferous rock intended for industrial use, and any site which contains such fossilised remains or trace; (xxxii) 30
- (xxxii) "place" includes—
 - (a) a site, area or region;
 - (b) a building or other structure which may include equipment, furniture, fittings and articles associated with or connected with such building or other structure; 35
 - (c) a group of buildings or other structures which may include equipment, furniture, fittings and articles associated with or connected with such group of buildings or other structures; 40
 - (d) an open space, including a public square, street or park; and
 - (e) in relation to the management of a place, includes the immediate surroundings of a place; (xxxiii)
- (xxxiii) "planning" means urban and regional planning, as contemplated in the Physical Planning Act, 1991 (Act No. 125 of 1991), and provincial town planning and land use planning legislation; (iii) 45
- (xxxiv) "planning authority" means an office of the State, including a province, a local authority or a regional authority, which is invested with a physical planning capacity; (iv)
- (xxxv) "prescribe" means prescribed by regulation; (xvi) 50
- (xxxvi) "presentation" includes—
 - (a) the exhibition or display of;
 - (b) the provision of access and guidance to;
 - (c) the provision, publication or display of information in relation to; and
 - (d) performances or oral presentations related to, 55
- heritage resources protected in terms of this Act; (i)

- (xxii) "LUR", tensy anders vermeld en in soverre 'n bepaling van hierdie Wet in of met betrekking tot 'n provinsie van toepassing is, die lid van die uitvoerende raad van 'n provinsie verantwoordelik vir kulturele aangeleenthede; (xxiv)
- 5 (xxiii) "meteoriet" enige voorwerp van buiteaardse oorsprong wat natuurlik voorkom; (xxv)
- (xxiv) "Minister" die Minister verantwoordelik vir kuns en kultuur; (xxvi)
- (xxv) "nasionale besit" die nasionale besit soos in artikel 3 omskryf; (xxvii)
- (xxvi) "nasionale simbole" enige heraldiese voorstelling aldus bepaal kragtens artikel 5 van die Heraldiekwet, 1963 (Wet No. 18 van 1963); (xxviii)
- 10 (xxvii) "ondersteunde liggaam" 'n liggaam wat befonds of finansiële ondersteun word deur die Staat, en ook ondernemings in Staatsbesit; (xvi)
- (xxviii) "onteien" die proses soos bepaal deur die bepalings van en ooreenkomstig prosedures voorgeskryf in die Onteiningswet, 1975 (Wet No. 63 van 1975); (x)
- 15 (xxix) "ontwikkeling" enige fisiese ingryping, uitgraving of handeling, uitgesonderd dié wat deur natuurkragte veroorsaak word, wat na die mening van 'n erfenishulpbronowerheid op enige wyse lei tot 'n verandering in die aard, voorkoms of fisiese aard van 'n plek of die stabiliteit en toekomstige welsyn daarvan beïnvloed, insluitende—
- 20 (a) konstruksie, verandering, sloping, verwydering of verandering van gebruik van 'n plek of 'n struktuur op 'n plek;
- (b) die doen van enige werk op of oor of onder 'n plek;
- (c) die onderverdeling of konsolidering van grond wat 'n plek behels, insluitende die strukture of lugruim van 'n plek;
- 25 (d) die oprigting of opstel van vertoontekens of skanse;
- (e) enige verandering van die natuurlike of bestaande toestand of topografie van grond; en
- (f) enige verwydering of afbreking van bome of die verwydering van plante of bogrond; (viii)
- 30 (xxx) "openbare monumente en gedenktekens" alle monumente en gedenktekens—
- (a) wat opgerig is op grond wat behoort aan enige tak van die sentrale, provinsiale of plaaslike regering, of op grond wat behoort aan enige organisasie wat befonds word deur of ingestel is ingevolge die wetgewing van enige sodanige tak van regering; of
- 35 (b) waarvoor betaal is deur openbare onderskrywing, regeringsfondse of 'n burgerlike of militêre organisasie, en wat op grond is wat aan 'n private individu behoort; (xxxviii)
- 40 (xxxi) "paleontologies" enige gefossilleerde oorblyfsels of fossielspreke van diere of plante wat in die geologiese verlede gelewe het, uitgesonderd fossielbrandstowwe of fossielhoudende gesteentes bedoel vir nywerheidsgebruik, en enige terrein wat sodanige gefossilleerde oorblyfsels of spreke bevat; (xxxi)
- (xxxii) "plaaslike owerheid" 'n munisipaliteit soos omskryf in artikel 10B van die Oorgangswet op Plaaslike Regering, 1993 (Wet No. 209 van 1993); (xxii)
- 45 (xxxiii) "plek" ook—
- (a) 'n perseel, gebied of streek;
- (b) 'n gebou of ander struktuur, wat toerusting, meubels, toebehore en artikels geassosieer of verbind met sodanige gebou of ander struktuur kan insluit;
- 50 (c) 'n groep geboue of ander strukture wat toerusting, meubels, toebehore en artikels geassosieer of verbind met sodanige groep geboue of ander strukture kan insluit;
- (d) 'n oop ruimte, insluitende 'n openbare plein, straat of park; en
- 55 (e) met betrekking tot die bestuur van 'n plek, ook die onmiddellike omgewing van 'n plek; (xxxii)
- (xxxiv) "provinsiale erfenishulpbronowerheid", in soverre hierdie Wet in 'n provinsie van toepassing is, 'n owerheid ingestel deur die LUR ingevolge artikel 23; (xxxvii)
- 60 (xxxv) "Raad" die raad van die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap ingestel ingevolge artikel 14; (iv)
- (xxxvi) "regulasies" regulasies kragtens hierdie Wet uitgevaardig; (xl)

- (xxxvii) “provincial heritage resources authority”, insofar as this Act is applicable in a province, means an authority established by the MEC under section 23; (xxxiv)
- (xxxviii) “public monuments and memorials” means all monuments and memorials—
- (a) erected on land belonging to any branch of central, provincial or local government, or on land belonging to any organisation funded by or established in terms of the legislation of such a branch of government; or
 - (b) which were paid for by public subscription, government funds, or a public-spirited or military organisation, and are on land belonging to any private individual; (xxx)
- (xxxix) “reciprocating state” means a foreign state that is party to a cultural property agreement; (xviii)
- (xl) “regulations” means regulations made under this Act; (xxxvi)
- (xii) “SAHRA” means the South African Heritage Resources Agency, established in terms of section 11; (xxxvii)
- (xiil) “site” means any area of land, including land covered by water, and including any structures or objects thereon; (xiil)
- (xiiil) “State” includes a province; (xxxix)
- (xivl) “structure” means any building, works, device or other facility made by people and which is fixed to land, and includes any fixtures, fittings and equipment associated therewith; (xil)
- (xvl) “supported body” means a body funded or financially supported by the State, and includes State-owned enterprises; (xxvii)
- (xvii) “this Act” includes the regulations; (xviii)
- (xviil) “victims of conflict” means—
- (a) certain persons who died in any area now included in the Republic as a direct result of any war or conflict as specified in the regulations, but excluding victims of conflict covered by the Commonwealth War Graves Act, 1992 (Act No. 8 of 1992);
 - (b) members of the forces of Great Britain and the former British Empire who died in active service in any area now included in the Republic prior to 4 August 1914;
 - (c) persons who, during the Anglo-Boer War (1899-1902) were removed as prisoners of war from any place now included in the Republic to any place outside South Africa and who died there; and
 - (d) certain categories of persons who died in the “liberation struggle” as defined in the regulations, and in areas included in the Republic as well as outside the Republic; (xxxviii)
- (xviil) “wreck” has the meaning given under the definition of “archaeological” in this section. (xviil)

CHAPTER I

SYSTEM FOR MANAGEMENT OF NATIONAL HERITAGE RESOURCES

Part 1: General Principles

National estate

3. (1) For the purposes of this Act, those heritage resources of South Africa which are of cultural significance or other special value for the present community and for future generations must be considered part of the national estate and fall within the sphere of operations of heritage resources authorities.

(2) Without limiting the generality of subsection (1), the national estate may include—

- (a) places, buildings, structures and equipment of cultural significance;
- (b) places to which oral traditions are attached or which are associated with living heritage;
- (c) historical settlements and townscapes;
- (d) landscapes and natural features of cultural significance;

- (xxxvii) "SAEHA" die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap by artikel 11 ingestel; (xii)
- (xxxviii) "slagoffers van konflik"—
- 5 (a) sekere persone wat gesterf het in enige gebied wat nou by die Republiek ingesluit is as 'n regstreekse gevolg van enige oorlog of konflik soos vermeld in die regulasies, maar uitgesonderd slagoffers van konflik wat deur die Wet op Statebond-oorlogsgrafte, 1992 (Wet No. 8 van 1992), gedek word;
- 10 (b) lede van die magte van Groot-Brittanje en die voormalige Britse Ryk wat voor 4 Augustus 1914 in aktiewe diens gesterf het in enige gebied wat nou by die Republiek ingesluit is;
- (c) persone wat tydens die Anglo-Boere-oorlog (1899-1902) as krygsgevangenes weggevoer is van enige plek wat nou in die Republiek ingesluit is na enige plek buite Suid-Afrika en daar gesterf het; en
- 15 (d) sekere kategorieë persone wat in die "bevrydingstryd" soos in die regulasies omskryf, gesterf het in gebiede wat nou by die Republiek ingesluit is asook buite die Republiek; (xviii)
- (xxxix) "Staat" ook 'n provinsie; (xiii)
- (xi) "Staatskoerant" die nasionale *Staatskoerant*; (xii)
- 20 (xii) "struktuur" enige gebou, werke, toestel of ander fasiliteit wat deur mense gemaak is en wat geheg is aan grond en enige vaste en los toebehore en toerusting wat daarmee gepaard gaan; (xiv)
- (xiii) "terrein" enige stuk grond, insluitende grond onder water, en ook enige strukture of voorwerpe daarop; (xii)
- 25 (xiii) "verander" enige handeling wat die struktuur, voorkoms of fisiese eienskappe van 'n plek of voorwerp beïnvloed, hetsy deur middel van strukturele of ander werk, deur te verf, te pleister of ander versiering aan te bring of op enige ander wyse; (i)
- (xiv) "verbetering", met betrekking tot erfenishulpbronne, ook die herstel, restaurasie en rehabilitasie van 'n plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word; (xix)
- 30 (xvi) "voorskryf" by regulasie voorgeskryf; (xxxv)
- (xvii) "voorwerp" enige roerende eiendom van kulturele betekenis wat ingevolge enige bepalinge van hierdie Wet beskerm kan word, insluitende—
- 35 (a) enige argeologiese artefak;
- (b) paleontologiese en seldsame geologiese eksemplare;
- (c) meteoriete; en
- (d) ander voorwerpe in artikel 3 bedoel; (xxix)
- (xviii) "wederkerende staat" 'n vreemde staat wat 'n party is by 'n ooreenkoms oor kulturele eiendom; (xxxix)
- 40 (xviii) "wrak" dieselfde as wat dit beteken in die omskrywing van "argeologies" in hierdie artikel. (xviii)

HOOFSTUK I

STELSEL VIR BESTUUR VAN NASIONALE ERFENISHULPBRONNE

45 *Deel 1: Algemene beginsels*

Nasionale besit

3. (1) Vir die doeleindes van hierdie Wet moet daardie erfenishulpbronne van Suid-Afrika wat van kulturele betekenis of ander spesiale waarde vir toekomstige geslagte en vir die huidige gemeenskap is, beskou word as deel van die nasionale besit en val dit binne die bestek van werksaamhede van erfenisowerhede.

(2) Sonder om die algemeenheid van subartikel (1) te beperk, kan die nasionale besit insluit—

- 55 (a) plekke, geboue, strukture en toerusting van kulturele betekenis;
- (b) plekke waaraan mondelinge tradisies geheg is of wat met lewende erfenis geassosieer word;
- (c) historiese nedersettings en dorpskappe;
- (d) landskappe en natuurlike eienskappe van kulturele betekenis;

- (e) geological sites of scientific or cultural importance;
 - (f) archaeological and palaeontological sites;
 - (g) graves and burial grounds, including—
 - (i) ancestral graves;
 - (ii) royal graves and graves of traditional leaders; 5
 - (iii) graves of victims of conflict;
 - (iv) graves of individuals designated by the Minister by notice in the *Gazette*;
 - (v) historical graves and cemeteries; and
 - (vi) other human remains which are not covered in terms of the Human Tissue Act, 1983 (Act No. 65 of 1983); 10
 - (h) sites of significance relating to the history of slavery in South Africa;
 - (i) movable objects, including—
 - (i) objects recovered from the soil or waters of South Africa, including archaeological and palaeontological objects and material, meteorites and rare geological specimens; 15
 - (ii) objects to which oral traditions are attached or which are associated with living heritage;
 - (iii) ethnographic art and objects;
 - (iv) military objects;
 - (v) objects of decorative or fine art; 20
 - (vi) objects of scientific or technological interest; and
 - (vii) books, records, documents, photographic positives and negatives, graphic, film or video material or sound recordings, excluding those that are public records as defined in section 1(xiv) of the National Archives of South Africa Act, 1996 (Act No. 43 of 1996). 25
- (3) Without limiting the generality of subsections (1) and (2), a place or object is to be considered part of the national estate if it has cultural significance or other special value because of—
- (a) its importance in the community, or pattern of South Africa's history;
 - (b) its possession of uncommon, rare or endangered aspects of South Africa's natural or cultural heritage; 30
 - (c) its potential to yield information that will contribute to an understanding of South Africa's natural or cultural heritage;
 - (d) its importance in demonstrating the principal characteristics of a particular class of South Africa's natural or cultural places or objects; 35
 - (e) its importance in exhibiting particular aesthetic characteristics valued by a community or cultural group;
 - (f) its importance in demonstrating a high degree of creative or technical achievement at a particular period;
 - (g) its strong or special association with a particular community or cultural group for social, cultural or spiritual reasons; 40
 - (h) its strong or special association with the life or work of a person, group or organisation of importance in the history of South Africa; and
 - (i) sites of significance relating to the history of slavery in South Africa.

Application

45

4. This Chapter establishes the national system for the management of heritage resources which it applies throughout the Republic and—

- (a) also applies to the actions of the State and a local authority;
- (b) serves as guidelines by reference to which any heritage resources authority, whether established in terms of this Act or any other law, and any other competent authority must exercise any discretion or take any decision in terms of this Act or any other law dealing with heritage resources management; 50
- (c) serves as the general framework with which—
 - (i) any heritage resources authority must perform its functions and make recommendations; and 55

- (e) geologiese terreine van wetenskaplike of kulturele belang;
 - (f) argeologiese en paleontologiese terreine;
 - (g) grafte en begraafplase, insluitende—
 - (i) grafte van voorouers;
 - (ii) koninklike grafte en grafte van tradisionele leiers;
 - (iii) grafte van slagoffers van konflik;
 - (iv) grafte van individue deur die Minister by kennisgewing in die *Staatskoerant* aangewys;
 - (v) historiese grafte en begraafplase; en
 - (vi) ander menslike oorskotte wat nie deur die Wet op Menslike Weefsel, 1983 (Wet No. 65 van 1983), gedek word nie;
 - (h) terreine van betekenis wat met die geskiedenis van slawerny in Suid-Afrika verband hou;
 - (i) roerende voorwerpe, insluitende—
 - (i) voorwerpe herwin uit die grond of waters van Suid-Afrika, insluitende argeologiese en paleontologiese voorwerpe en materiaal, meteoriete en seldsame geologiese eksemplare;
 - (ii) voorwerpe waaraan mondelinge tradisies geheg word of wat met lewende erfenis geassosieer word;
 - (iii) etnografiese kuns en voorwerpe;
 - (iv) militêre voorwerpe;
 - (v) voorwerpe van sierkuns of skone kuns;
 - (vi) voorwerpe van wetenskaplike of tegnologiese belang; en
 - (vii) boeke, rekords, dokumente, fotografiese positiewe en negatiewe, grafiese, film- of videomateriaal of klankopnames, uitgesonderd publieke rekords soos omskryf in artikel 1 van die Wet op die Nasionale Argief van Suid-Afrika, 1996 (Wet No. 43 van 1996).
- (3) Sonder om die algemeenheid van subartikels (1) en (2) te beperk, moet 'n plek of voorwerp as deel van die nasionale besit beskou word as dit kulturele betekenis of ander spesiale waarde het omrede—
- (a) die belangrikheid daarvan in die gemeenskap of in die loop of patroon van Suid-Afrika se geskiedenis;
 - (b) dit ongewone, seldsame of bedreigde aspekte van Suid-Afrika se natuur-erfenis of kultuurerfenis besit;
 - (c) die potensiaal daarvan om inligting op te lewer wat sal bydra tot 'n begrip van Suid-Afrika se natuur-erfenis of kultuurerfenis;
 - (d) die belangrikheid daarvan om die vernaamste eienskappe van 'n bepaalde klas van Suid-Afrika se natuurlike of kulturele plekke of voorwerpe te toon;
 - (e) die belangrikheid daarvan om bepaalde estetiese eienskappe waaraan 'n gemeenskap of kultuurgroep waarde heg, te toon;
 - (f) die belangrikheid daarvan om 'n hoë mate van skeppende of tegniese prestasie in 'n bepaalde tydperk te toon;
 - (g) die sterk of spesiale assosiasie daarvan met 'n bepaalde gemeenskap of kultuurgroep om maatskaplike, kulturele of geestelike redes;
 - (h) die sterk of spesiale assosiasie daarvan met die lewe of werk van 'n persoon, groep of organisasie van belang in die geskiedenis van Suid-Afrika; en
 - (i) plekke van betekenis met betrekking tot die geskiedenis van slawerny in Suid-Afrika.

Toepassing

4. Hierdie Hoofstuk stel die nasionale stelsel vir die bestuur van erfenishulpbronne in, wat dwarsdeur die Republiek van toepassing is en wat—
- (a) ook van toepassing is op die handelinge van die Staat en 'n plaaslike owerheid;
 - (b) dien as riglyne waarin 'n erfenishulpbronowerheid, hetsy ingestel ingevolge hierdie Wet of enige ander wet, en enige ander bevoegde owerheid 'n diskresie moet uitoefen of enige besluit moet neem ingevolge hierdie Wet of enige ander wet wat oor die bestuur van erfenishulpbronne handel; en
 - (c) dien as die algemene raamwerk waarbinne—
 - (i) enige erfenishulpbronowerheid sy funksies moet verrig en aanbevelings moet doen; en

- (ii) those recommendations must be considered by any competent authority in terms of this Act or any other law dealing with heritage resources management; and
- (d) establishes the South African Heritage Resources Agency to manage the national estate and makes provision for the establishment of provincial heritage resources authorities to manage provincial and local heritage resources. 5

General principles for heritage resources management

5. (1) All authorities, bodies and persons performing functions and exercising powers in terms of this Act for the management of heritage resources must recognise the following principles: 10

- (a) Heritage resources have lasting value in their own right and provide evidence of the origins of South African society and as they are valuable, finite, non-renewable and irreplaceable they must be carefully managed to ensure their survival; 15
 - (b) every generation has a moral responsibility to act as trustee of the national heritage for succeeding generations and the State has an obligation to manage heritage resources in the interests of all South Africans;
 - (c) heritage resources have the capacity to promote reconciliation, understanding and respect, and contribute to the development of a unifying South African identity; and 20
 - (d) heritage resources management must guard against the use of heritage for sectarian purposes or political gain.
- (2) To ensure that heritage resources are effectively managed—
- (a) the skills and capacities of persons and communities involved in heritage resources management must be developed; and 25
 - (b) provision must be made for the ongoing education and training of existing and new heritage resources management workers.
- (3) Laws, procedures and administrative practices must—
- (a) be clear and generally available to those affected thereby; 30
 - (b) in addition to serving as regulatory measures, also provide guidance and information to those affected thereby; and
 - (c) give further content to the fundamental rights set out in the Constitution.
- (4) Heritage resources form an important part of the history and beliefs of communities and must be managed in a way that acknowledges the right of affected communities to be consulted and to participate in their management. 35
- (5) Heritage resources contribute significantly to research, education and tourism and they must be developed and presented for these purposes in a way that ensures dignity and respect for cultural values.
- (6) Policy, administrative practice and legislation must promote the integration of heritage resources conservation in urban and rural planning and social and economic development. 40
- (7) The identification, assessment and management of the heritage resources of South Africa must—
- (a) take account of all relevant cultural values and indigenous knowledge systems; 45
 - (b) take account of material or cultural heritage value and involve the least possible alteration or loss of it;
 - (c) promote the use and enjoyment of and access to heritage resources, in a way consistent with their cultural significance and conservation needs; 50
 - (d) contribute to social and economic development;
 - (e) safeguard the options of present and future generations; and
 - (f) be fully researched, documented and recorded.

- (ii) daardie aanbevelings deur enige bevoegde owerheid ingevolge hierdie Wet of enige ander wet wat oor die bestuur van erfenishulpbronne handel, oorweeg moet word; en
- (d) die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap instel om die nasionale besit te bestuur, en om voorsiening te maak vir die instelling van provinsiale erfenishulpbronowerhede om provinsiale en plaaslike erfenishulpbronne te bestuur.

Algemene beginsels vir bestuur van erfenishulpbronne

5. (1) Alle owerhede, liggame en persone wat funksies verrig en bevoegdhede uitoefen ingevolge hierdie Wet vir die bestuur van erfenishulpbronne, moet die volgende beginsels erken:

- (a) Erfenishulpbronne het 'n blywende waarde in eie reg en lewer bewys van die oorsprong van die Suid-Afrikaanse samelewing, en omdat hulle waardevol, eindig, nie-hernubaar en onvervangbaar is, moet hulle sorgvuldig bestuur word om hulle oorlewing te verseker;
- (b) elke geslag het 'n morele verantwoordelikheid om as trustee van die nasionale kultuurerfenis op te tree vir opvolgende geslagte en die Staat het 'n verpligting om erfenishulpbronne in belang van alle Suid-Afrikaners te bestuur;
- (c) erfenishulpbronne het die vermoë om versoening, begrip en respek te bevorder, en dra by tot die ontwikkeling van 'n verenigende Suid-Afrikaanse identiteit; en
- (d) erfenishulpbronbestuur moet waak teen die gebruik van erfenis vir sektariese doeleindes of politieke gewin.
- (2) Om te verseker dat erfenishulpbronne doeltreffend bestuur word—
 - (a) moet die vaardighede en vermoëns van persone en gemeenskappe betrokke by die bestuur van erfenishulpbronne ontwikkel word; en
 - (b) moet daar voorsiening gemaak word vir die deurlopende opvoeding en opleiding van bestaande en nuwe werkers in die bestuur van erfenishulpbronne.
- (3) Wette, prosedures en administratiewe praktyke moet—
 - (a) duidelik en algemeen beskikbaar wees vir diegene wat daardeur geraak word;
 - (b) afgesien daarvan dat hulle as regulerende maatreëls dien, leiding en inligting verskaf vir diegene wat daardeur geraak word; en
 - (c) verdere inhoud verleen aan die fundamentele regte in die Grondwet uiteengesit.
- (4) Erfenishulpbronne vorm 'n belangrike deel van die geskiedenis en oortuigings van gemeenskappe en moet op so 'n wyse bestuur word dat die reg van geaffekteerde gemeenskappe om geraadpleeg te word oor en deel te neem aan die bestuur daarvan, erken word.
- (5) Erfenishulpbronne dra in beduidende mate by tot navorsing, opvoeding en toerisme, en hulle moet vir hierdie doeleindes ontwikkel en aangebied word op 'n wyse wat waardigheid en respek vir kulturele waardes verseker.
- (6) Beleid, administratiewe praktyk en wetgewing moet die integrasie van erfenishulpbronbewaring in stedelike en landelike beplanning en maatskaplike en ekonomiese ontwikkeling bevorder.
- (7) Die identifisering, evaluering en bestuur van die erfenishulpbronne van Suid-Afrika moet—
 - (a) alle tersaaklike kulturele waardes en inheemse kennisstelsels in aanmerking neem;
 - (b) materiaal van kultuurerfeniswaarde in aanmerking neem en so min moontlik verandering of verlies daarvan meebring;
 - (c) die gebruik en genieting van en toegang tot erfenishulpbronne bevorder op 'n wyse wat versoenbaar is met die kulturele betekenis en bewaringsbehoefte daarvan;
 - (d) tot maatskaplike en ekonomiese ontwikkeling bydra;
 - (e) die opsies van huidige en toekomstige geslagte beskerm; en
 - (f) ten volle nagevors, gedokumenteerd en aangeteken word.

Principles for management of heritage resources

6. (1) SAHRA, after consultation with the Minister, may by notice in the *Gazette*—
- (a) prescribe any principle for heritage resources management in addition to, but not inconsistent with, the principles set out in section 5;
 - (b) prescribe any principle as set out in section 5 in greater detail, but not inconsistent therewith; 5
 - (c) publish for general information national policy relating to heritage resources management or any aspect thereof which is consistent with the principles set out in section 5 or prescribed under paragraphs (a) and (b),
- whereupon such principle or policy must apply throughout the Republic. 10
- (2) A provincial heritage resources authority may, by notice in the *Provincial Gazette*—
- (a) prescribe any principles for heritage resources management in addition to, but not inconsistent with, the principles set out in section 5 or prescribed by SAHRA under subsection (1); 15
 - (b) prescribe any principle as set out in section 5 or prescribed by SAHRA under subsection (1) in greater detail, but not inconsistent therewith; and
 - (c) publish for general information provincial policy relating to heritage resources management or any aspect thereof which is consistent with the principles set out in section 5 or prescribed under subsection (1) or paragraphs (a) and (b) of this subsection, 20
- whereupon such principle or policy shall apply in the province on the basis set out in section 5.
- (3) A heritage resources authority must, before prescribing any principle or general policy under subsection (1) or (2)— 25
- (i) make a draft of such principle or policy available to the public; and
 - (ii) consider any comment on such draft received from any person during a reasonable period after such publication.

Heritage assessment criteria and grading

7. (1) SAHRA, in consultation with the Minister and the MEC of every province, must by regulation establish a system of grading of places and objects which form part of the national estate, and which distinguishes between at least the categories— 30
- (a) Grade I: Heritage resources with qualities so exceptional that they are of special national significance;
 - (b) Grade II: Heritage resources which, although forming part of the national estate, can be considered to have special qualities which make them significant within the context of a province or a region; and 35
 - (c) Grade III: Other heritage resources worthy of conservation,
- and which prescribes heritage resources assessment criteria, consistent with the criteria set out in section 3(3), which must be used by a heritage resources authority or a local authority to assess the intrinsic, comparative and contextual significance of a heritage resource and the relative benefits and costs of its protection, so that the appropriate level of grading of the resource and the consequent responsibility for its management may be allocated in terms of section 8. 40
- (2) A heritage resources authority may prescribe detailed heritage assessment criteria, consistent with the criteria set out in section 3(3), for the assessment of Grade II and Grade III heritage resources in a province. 45

Responsibilities and competence of heritage resources authorities and local authorities for identification and management of national estate

8. (1) There is a three-tier system for heritage resources management, in which national level functions are the responsibility of SAHRA, provincial level functions are the responsibility of provincial heritage resources authorities and local level functions are the responsibility of local authorities. Heritage resources authorities and local authorities are accountable for their actions and decisions and the performance of functions under this system. 55

Beginnels vir bestuur van erfenishulpbronne

6. (1) SAEHA, na oorleg met die Minister, kan by kennisgewing in die *Staatskoerant*—

- 5 (a) enige beginsel vir bestuur van erfenishulpbronne bykomstig tot, maar nie teenstrydig nie met, die beginsels in artikel 5 voorskryf;
- (b) enige beginsel soos in artikel 5 uiteengesit in groter detail, maar nie teenstrydig daarmee nie, voorskryf;
- 10 (c) vir algemene inligting nasionale beleid rakende die bestuur van erfenishulpbronne of enige aspek daarvan wat in ooreenstemming is met die beginsels in artikel 5 uiteengesit of kragtens paragrawe (a) en (b) voorgeskryf, publiseer,

waarop sodanige beginsel dwarsdeur die Republiek van toepassing is.

(2) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid kan, by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*—

- 15 (a) enige beginsels vir die bestuur van erfenishulpbronne voorskryf benewens, maar nie onbestaanbaar nie met, die beginsels in artikel 5 uiteengesit of deur SAEHA kragtens subartikel (1) voorgeskryf;
- (b) enige beginsel in artikel 5 uiteengesit of deur SAEHA kragtens subartikel (1) voorgeskryf, in meer besonderhede voorskryf, maar nie onbestaanbaar daarmee nie;
- 20 (c) provinsiale beleid rakende die bestuur van erfenishulpbronne of enige aspek daarvan wat bestaanbaar is met die beginsels in artikel 5 uiteengesit of kragtens subartikel (1) of paragrawe (a) en (b) van hierdie subartikel voorgeskryf, vir algemene inligting publiseer,
- 25 waarna sodanige beginsel of beleid in die provinsie van toepassing is op die grondslag in artikel 5 uiteengesit.

(3) 'n Erfenishulpbronowerheid moet, voordat hy enige beginsel of algemene beleid kragtens subartikel (1) of (2) voorskryf—

- 30 (a) 'n konsep van sodanige beginsel of beleid aan die publiek beskikbaar stel; en
- (b) oorweging skenk aan enige kommentaar op sodanige konsep wat binne 'n redelike tyd na sodanige publikasie van enige persoon ontvang word.

Evalueringsmaatstawwe en gradering van erfenishulpbronne

7. (1) SAEHA moet in oorleg met die Minister en die LUR van elke provinsie by regulasie 'n stelsel van gradering van plekke en voorwerpe wat deel uitmaak van die nasionale besit instel, welke stelsel moet onderskei tussen minstens die kategorieë—

- 35 (a) Graad I: Erfenishulpbronne met eienskappe wat so uitsonderlik is dat dit van spesiale nasionale betekenis is;
- (b) Graad II: Erfenishulpbronne, al is hulle deel van die nasionale besit, wat geag kan word spesiale eienskappe te besit wat hulle van betekenis maak binne die konteks van 'n provinsie of streek; en
- 40 (c) Graad III: Ander Erfenishulpbronne wat bewarenswaardig is,

en maatstawwe vir die evaluering van erfenishulpbronne voorskryf, in ooreenstemming met die maatstawwe in artikel 3(3) uiteengesit, wat deur 'n erfenishulpbronowerheid of plaaslike owerheid gebruik moet word om die intrinsieke, vergelykende en kontekstuele betekenis van 'n erfenishulpbron en die relatiewe voordele en koste van die beskerming daarvan te evalueer, sodat die gepaste vlak van gradering van die hulpbron en die gevolglike verantwoordelikheid vir die bestuur daarvan ingevolge artikel 8 toegewys kan word.

(2) 'n Erfenishulpbronowerheid kan gedetailleerde maatstawwe vir erfenisevaluering voorskryf, in ooreenstemming met die maatstawwe in artikel 3(3) uiteengesit, vir die evaluering van Graad II- en Graad III-erfenishulpbronne in 'n provinsie.

Verantwoordelikhede en bevoegdheid van erfenisowerhede en plaaslike owerhede vir identifisering en bestuur van nasionale besit

8. (1) Daar is 'n drievlakstelsel vir erfenishulpbronbestuur, waarin funksies op nasionale vlak die verantwoordelikheid van SAEHA is, funksies op provinsiale vlak die verantwoordelikheid van provinsiale erfenishulpbronowerhede is en funksies op plaaslike vlak die verantwoordelikheid van plaaslike owerhede is. Erfenishulpbronowerhede en plaaslike owerhede is rekenpilig vir hulle handelinge en besluite en die verrigting van sy funksies kragtens hierdie stelsel.

(2) SAHRA is responsible for the identification and management of Grade I heritage resources and heritage resources in accordance with the applicable provisions of this Act, and shall co-ordinate and monitor the management of the national estate in the Republic.

(3) A provincial heritage resources authority is responsible for the identification and management of Grade II heritage resources and heritage resources which are deemed to be a provincial competence in terms of this Act. 5

(4) A local authority is responsible for the identification and management of Grade III heritage resources and heritage resources which are deemed to fall within their competence in terms of this Act. 10

(5) For the purpose of any application for a permit or other authorisation to perform any action which is controlled in terms of this Act or provincial heritage legislation, a formal protection by a heritage resources authority at a higher level takes precedence over any formal or general protection at a local level, without prejudice to any incentives offered at any level. 15

(6) (a) A provincial heritage resources authority or a local authority shall not perform any function in terms of this Act or any other law for the management of heritage resources unless it is competent to do so. The capacity of a provincial heritage resources authority or local authority shall be assessed in terms of criteria prescribed by the Minister, including the availability of adequate staff, expertise, experience and administrative systems, to be applied— 20

(i) by SAHRA, in the assessment of the capacity of provincial authorities to perform specific functions in relation to prescribed categories of heritage resources; and

(ii) by provincial heritage resources authorities, to establish the capacity of local authorities to perform any function under this Act: 25

Provided that, in the event of a dispute, the matter shall be submitted to arbitration.

(b) If an authority at provincial or local level does not have the capacity or is not competent to perform a specific function for which it is responsible under this section, that function shall be performed on an agency basis by an authority at a higher level or a competent authority on the same level. 30

(c) A provincial heritage resources authority or a local authority shall apply to the relevant authority for the assessment of its competence under paragraph (a) in the manner prescribed by the assessing authority, and may apply for reassessment within the period and on the conditions prescribed by the assessing authority. 35

(d) The assessing authority may at any time, and shall at least every two years, reassess the competence of a subordinate authority and review the assumption of functions and powers under this Act.

Rights, duties and exemptions of State and supported bodies

9. (1) All branches of the State and supported bodies must give heritage resources authorities such assistance in the performance of their functions as is reasonably practicable. 40

(2) All branches of the State and supported bodies must, on the request of a heritage resources authority, make available for its use and incorporation into its data base any information which it has on record on heritage resources under its control: Provided that the body supplying such information may set out conditions regarding the disclosure and distribution of such information by the heritage resources authority. 45

(3) Each State department and supported body must—

(a) maintain and conserve the heritage resources under its control in accordance with standards and procedures set out in regulations by SAHRA in consultation with the Department of Public Works; 50

(b) submit annually to SAHRA a report on the maintenance and development of such resources;

(2) SAEHA is verantwoordelik vir die identifisering en bestuur van Graad I-erfenishulpbronne en erfenishulpbronne in ooreenstemming met die toepaslike bepalings van hierdie Wet, en hy moet die bestuur van die nasionale besit in die Republiek koördineer en monitor.

5 (3) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid is verantwoordelik vir die identifisering en bestuur van Graad II-erfenishulpbronne en erfenishulpbronne wat 'n provinsiale bevoegdheid geag word ingevolge hierdie Wet.

10 (4) 'n Plaaslike owerheid is verantwoordelik vir die identifisering en bestuur van Graad III-erfenishulpbronne en erfenishulpbronne wat geag word binne sy bevoegdheid te val ingevolge hierdie Wet.

(5) Vir die doeleindes van 'n aansoek om 'n permit of ander magtiging om 'n handeling te verrig wat ingevolge hierdie Wet of provinsiale erfeniswetgewing beheer word, geniet formele beskerming deur 'n erfenishulpbronowerheid op 'n hoër vlak voorrang bo enige formele of algemene beskerming op 'n laer vlak, sonder benadeling
15 van enige aansporings wat op enige vlak aangebied word.

(6) (a) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid mag geen funksies ingevolge hierdie Wet of enige ander wet vir die bestuur van erfenishulpbronne verrig nie tensy hy bevoeg is om dit te doen. Die vermoë van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid moet geëvalueer word aan die hand
20 van maatstawwe voorgeskryf deur die Minister, insluitende die beskikbaarheid van toereikende personeel, kundigheid, ondervinding en administratiewe stelsels, wat toegepas moet word—

(i) deur SAEHA, by die evaluering van die vermoë van provinsiale owerhede om spesifieke funksies te verrig met betrekking tot voorgeskrewe kategorieë erfenishulpbronne; en
25

(ii) deur provinsiale erfenishulpbronowerhede, om die vermoë van plaaslike owerhede om enige funksie ingevolge hierdie Wet te verrig, te bepaal:

Met dien verstande dat, in die geval van 'n geskil, die aangeleentheid aan arbitrasie voorgelê moet word.

30 (b) Indien 'n owerheid op provinsiale of plaaslike vlak nie oor die vermoë beskik of nie bevoeg is om 'n spesifieke funksie te verrig nie waarvoor hy ingevolge hierdie artikel verantwoordelik is, moet daardie funksie op 'n agentskapgrondslag verrig word deur 'n owerheid op 'n hoër vlak of 'n bevoegde owerheid op dieselfde vlak.

(c) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid moet by die tersaaklike owerheid aansoek doen vir die evaluering van sy bevoegdheid ingevolge
35 paragraaf (a) op die wyse deur die evaluerende owerheid voorgeskryf, en kan vir herevaluering aansoek doen binne die tydperk en op die voorwaardes deur die evaluerende owerheid voorgeskryf.

(d) Die evaluerende owerheid kan te eniger tyd, en moet ten minste elke twee jaar,
40 die bevoegdheid van 'n ondergeskikte owerheid herevalueer en die aanvaarding van funksies en bevoegdhede ingevolge hierdie Wet hersien.

Regte, pligte en vrystellings van Staat en ondersteunde liggame

9. (1) Alle vertakings van die Staat en ondersteunde liggame moet aan erfenis-
45 owerhede die bystand in die verrigting van hulle funksies verleen wat redelikerwys doenlik is.

(2) Alle vertakings van die Staat en ondersteunde liggame moet, op versoek van 'n erfenishulpbronowerheid, enige inligting wat hulle op rekord het oor erfenishulpbronne onder hulle beheer, aan sodanige erfenishulpbronowerheid beskikbaar stel vir sy gebruik en opname in sy databasis: Met dien verstande dat die liggaam wat sodanige
50 inligting verskaf, voorwaardes kan stel betreffende die openbaarmaking en verspreiding van sodanige inligting deur die erfenishulpbronowerheid.

(3) Elke Staatsdepartement en ondersteunde liggaam moet—

(a) die erfenishulpbronne onder sy beheer in stand hou en bewaar in ooreenstemming met standarde en prosedures uiteengesit in regulasies uitgevaardig deur SAEHA in oorleg met die Departement van Openbare Werke;
55

(b) jaarliks 'n verslag oor die instandhouding en ontwikkeling van sodanige hulpbronne aan SAEHA voorlê;

- (c) in accordance with regulations, on the request of the Minister, or within 10 years from the commencement of this Act, compile and submit to SAHRA, information on and an inventory of such heritage resources;
 - (d) on the request of the Minister and in accordance with regulations, prepare management plans for specified heritage resources; 5
 - (e) not take any action that adversely affects such a resource unless the authority concerned is satisfied that there is no feasible and prudent alternative to the taking of that action and that all measures that can reasonably be taken to minimise the adverse effect will be taken;
 - (f) at the initiation of the planning process of the project, or at least 90 days 10 before taking any action that could adversely affect such heritage resource, whichever is the greater, inform SAHRA of the proposed action and give them a reasonable opportunity to consider and comment on it; and
 - (g) where the destruction of such heritage resources is permitted in terms of this Act, record such resources in accordance with standards set by SAHRA and 15 undertake any other mitigating actions which may be required by SAHRA.
- (4) Where SAHRA has been informed of a proposed action by a State Department or supported body, it must, as soon as practicable, submit its comments to the Department or supported body.
- (5) An action for the purpose of this section shall be deemed to include the making of 20 a recommendation which, if adopted, would affect a heritage resource, the making of a decision, the approval of a programme, the issue of a licence or the granting of a permission.
- (6) Compliance with subsection (3) does not exempt a State Department or supported body from complying with requirements in terms of this Act, regarding any heritage 25 resource in its ownership which is protected in terms of this Act or equivalent provincial legislation.
- (7) The head of a government body at the national level of government must—
- (a) inform SAHRA of his or her intention to destroy or delete any architectural or technical drawings in whatever medium, as may be defined in the regulations 30 published by SAHRA in consultation with the National Archivist; and
 - (b) make such drawings available to SAHRA free of charge if requested by SAHRA.
- (8) The head of a government body at the provincial or local level of government 35 must—
- (a) inform the provincial heritage resources authority of his or her intention to destroy or delete any architectural or technical drawings in whatever medium; and
 - (b) make such drawings available to a heritage resources authority free of charge.
- (9) The Registrar of Deeds must inform SAHRA or the relevant heritage resources 40 authority, in a notice as prescribed, of the particulars of the registration of transfer or subdivision of any place which is formally protected by such heritage resources authority in terms of Part 1 of Chapter 2 of this Act, within 14 days of such registration.
- (10) When—
- (a) a place has been declared a national heritage site or a provincial heritage site 45 under section 27;
 - (b) a place has been designated a protected area under section 28;
 - (c) a place has been provisionally protected for a period longer than six months under section 29;
 - (d) a place has been entered in a heritage register under section 30; 50
 - (e) a place has been included in a heritage area under section 31;
 - (f) a heritage agreement has been entered into in respect of a place for a period exceeding six months under section 42;
 - (g) an order of no development under section 51(8) has been made in respect of 55 a place,

- (c) in ooreenstemming met regulasies, op versoek van die Minister, of binne 10 jaar na die inwerkingtreding van hierdie Wet, inligting oor en 'n inventaris van sodanige erfenishulpbronne opstel en aan SAEHA voorlê;
- 5 (d) op versoek van die Minister en in ooreenstemming met regulasies, bestuursplanne vir gespesifiseerde erfenishulpbronne opstel;
- (e) geen stappe doen wat so 'n hulpbron nadelig raak nie tensy die betrokke owerheid oortuig is dat daar geen doenlike en sinvolle alternatief vir die doen van daardie stappe is nie en dat alle maatreëls wat redelikerwys getref kan word om die nadelige gevolge tot die minimum te beperk, getref sal word;
- 10 (f) by die inisiëring van die proses van beplanning van die projek, of ten minste 90 dae voordat enige stappe gedoen word wat sodanige erfenishulpbron nadelig kan raak, wat ook al die langste tydperk is, SAEHA inlig oor die beoogde stappe en aan hulle 'n redelike geleentheid bied om dit te oorweeg en daarop kommentaar te lewer; en
- 15 (g) waar die vernietiging van sodanige erfenishulpbronne ingevolge hierdie Wet toegelaat word, sodanige hulpbronne aanteken in ooreenstemming met standaarde wat deur SAEHA gestel is en enige ander versagende stappe doen wat deur SAEHA vereis word.
- (4) Waar SAEHA ingelig word oor beoogde stappe deur 'n Staatsdepartement of
20 ondersteunde liggaam, moet hy so gou doenlik aan die betrokke departement of liggaam sy kommentaar voorsien.
- (5) Vir doeleindes van hierdie artikel word die doen van 'n aanbeveling wat, indien dit aangeneem word, 'n erfenishulpbron sal raak, die neem van 'n besluit, die goedkeuring van 'n program, die uitreiking van 'n lisensie of die verlening van
25 toestemming geag die doen van stappe te wees.
- (6) Nakoming van subartikel (3) stel nie 'n Staatsdepartement of ondersteunde liggaam vry van voldoening aan vereistes ingevolge hierdie Wet vir enige erfenishulpbron in sy besit wat ingevolge hierdie Wet of gelykwaardige provinsiale wetgewing beskerm word nie.
- 30 (7) Die hoof van 'n owerheidsliggaam op nasionale regeringsvlak moet—
- (a) SAEHA in kennis stel van sy of haar voorneme om enige argitektoniese of tegniese tekeninge in enige medium hoegenaamd, soos omskryf in regulasies wat deur SAEHA in oorleg met die Nasionale Argivaris uitgevaardig is, te vernietig of te skrap; en
- 35 (b) sodanige tekeninge gratis aan SAEHA beskikbaar stel indien so deur SAEHA versoek.
- (8) Die hoof van 'n owerheidsliggaam op provinsiale of plaaslike regeringsvlak moet—
- 40 (a) die provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis stel van sy of haar voorneme om enige argitektoniese of tegniese tekeninge in enige medium hoegenaamd te vernietig of te skrap; en
- (b) sodanige tekeninge gratis aan 'n erfenishulpbronowerheid beskikbaar stel.
- (9) Die Registrateur van Aktes moet SAEHA of die betrokke erfenishulpbronowerheid in kennis stel, in 'n kennisgewing soos voorgeskryf, van die besonderhede
45 van die registrasie van oordrag of onderverdeling van enige plek wat formeel deur sodanige erfenishulpbronowerheid beskerm word ingevolge Deel 1 van Hoofstuk 2 van hierdie Wet, binne 14 dae na sodanige registrasie.
- (10) Wanneer—
- 50 (a) 'n plek kragtens artikel 27 tot 'n nasionale erfenisterrein of 'n provinsiale erfenisterrein verklaar is;
- (b) 'n plek kragtens artikel 28 as 'n beskermde gebied aangewys is;
- (c) 'n plek kragtens artikel 29 voorlopig beskerm is vir 'n tydperk van langer as ses maande;
- 55 (d) 'n plek kragtens artikel 30 in 'n erfenisregister aangeteken is;
- (e) 'n plek kragtens artikel 31 in 'n erfenisgebied ingesluit is;
- (f) 'n erfenisooreenkoms ingevolge artikel 41 ten opsigte van 'n plek aangegaan is vir 'n tydperk van langer as ses maande; of
- (g) 'n bevel van geen ontwikkeling ingevolge artikel 51(8) ten opsigte van 'n plek gemaak is,

the heritage resources authority concerned must furnish the Surveyor-General and the Registrar of Deeds in whose deeds registry the land in question is registered with—

- (i) a copy of the notice in the *Gazette* or the *Provincial Gazette*;
- (ii) the particulars of the protection;
- (iii) a copy of any survey, including any diagram or plan, made under section 25(2)(d); and
- (iv) a copy of the relevant order of no development or of a heritage agreement.

(11) The Registrar of Deeds must—

- (a) endorse the title deed of the place in question filed in the deeds office;
- (b) make an entry in the appropriate registers and upon the owner's title deed as soon as it is lodged in the deeds office, relating to the particulars furnished in terms of subsection (10);
- (c) identify the area of the protected place; and
- (d) clearly state the particulars of the protection order or heritage agreement.

(12) The Surveyor-General must—

- (a) endorse upon the relevant records filed in his or her office an entry referring to the notice furnished in terms of subsection (10); and
- (b) state the particulars of the protection order or heritage agreement in broad terms.

(13) (a) When—

- (i) any notice is amended or withdrawn under section 27(7);
- (ii) the designation of a protected area is withdrawn under section 28(1) or (2);
- (iii) a provisional protection for a period longer than six months is withdrawn under section 29(1)(b) or (2)(b);
- (iv) an entry in a heritage register is amended or deleted;
- (v) a place is excluded from a heritage area; or
- (vi) an order of no development is amended or repealed under section 51(11),

the heritage resources authority concerned must furnish a copy of the notice or order to the Registrar of Deeds and the Surveyor-General.

(b) The Registrar of Deeds must make the necessary endorsement upon the relevant title deeds and in the appropriate registers.

(c) The Surveyor-General must make the necessary endorsement upon the relevant records filed in his or her office.

General principles of procedure

10. (1) The general principles of procedure set out in subsection (2) apply to any decision regarding the administration and management of the national estate by an authority to which a responsibility has been assigned in terms of section 7 and any other competent authority to which functions and powers for the administration and management of the national estate have been assigned or delegated, including any decision—

- (a) to formally protect a heritage resource by notice in the *Gazette* or *Provincial Gazette*;
- (b) to issue or not to issue a permit; and
- (c) taken by any person or authority to whom an appeal is made.

(2) The decisions contemplated in subsection (1) must be taken in accordance with the following general principles:

- (a) The decisions must be consistent with the principles or policy set out in section 5 or prescribed under section 6;
- (b) a meeting at which decisions are taken, must be open to the public and the agenda and minutes must be available for public scrutiny: Provided that when there is good reason to do so, a matter may, by decision of the majority of members present, be declared confidential and the discussion and minutes may be excepted from public scrutiny;
- (c) a person who may be affected by a decision has the right of appearance at such meeting; and
- (d) written reasons must be given for any decision upon request.

moet die betrokke erfenishulpbronowerheid die Landmeter-generaal en die Registrateur van Aktes in wie se aktekantoor die betrokke grond geregistreer is, voorsien van—

- (i) 'n eksemplaar van die kennisgewing in die *Staatskoerant* of die *Provinsiale Koerant*;
 - (ii) die besonderhede van die beskerming;
 - (iii) 'n afskrif van enige opmeting, insluitende enige diagram of plan, kragtens artikel 25(2)(d) gedoen; en
 - (iv) 'n afskrif van die betrokke bevel van geen ontwikkeling of van 'n erfenisooreenkoms.
- 10 (11) Die Registrateur van Aktes moet—
- (a) die titelakte endosseer van die betrokke plek wat in die aktekantoor geliasseer is;
 - (b) in die toepaslike registers en op die eienaar se titelakte sodra dit by die aktekantoor ingedien word, 'n inskrywing maak betreffende die besonder-
 - 15 hede wat ingevolge subartikel (10) verskaf is;
 - (c) die oppervlakgebied van die beskermde plek identifiseer; en
 - (d) die besonderhede van die beskermingsbevel of erfenisooreenkoms duidelik vermeld.
- (12) Die Landmeter-generaal moet—
- 20 (a) op die betrokke rekords wat in sy of haar kantoor geliasseer is, 'n inskrywing maak met verwysing na die kennisgewing wat ingevolge subartikel (10) verskaf is; en
 - (b) die besonderhede van die beskermingsbevel of erfenisooreenkoms in breek trekke vermeld.
- 25 (13) (a) Wanneer—
- (i) 'n kennisgewing ingevolge artikel 27(7) gewysig of ingetrek word;
 - (ii) die aanwysing van 'n beskermde gebied kragtens artikel 28(1) of (2) ingetrek word;
 - (iii) 'n voorlopige beskerming vir 'n tydperk van langer as ses maande kragtens
 - 30 artikel 29(1)(b) of (2)(b) ingetrek word;
 - (iv) 'n inskrywing in 'n erfenisregister gewysig of geskrap word;
 - (v) 'n plek uit 'n erfenisgebied uitgesluit word; of
 - (vi) 'n bevel van geen ontwikkeling kragtens artikel 51(11) gewysig of herroep word,
- 35 moet die betrokke erfenishulpbronowerheid 'n afskrif van die kennisgewing of bevel aan die Registrateur van Aktes en die Landmeter-generaal verstrek.
- (b) Die Registrateur van Aktes moet die nodige endossement op die betrokke titelaktes en in die betrokke registers aanbring.
- (c) Die Landmeter-generaal moet die nodige endossemente op die betrokke rekords
- 40 wat in sy of haar kantoor geliasseer is, aanbring.

Algemene beginsels van prosedure

10. (1) Die algemene beginsels van prosedure in subartikel (2) uiteengesit, is van toepassing op enige besluit rakende die administrasie en bestuur van die nasionale besit deur 'n owerheid aan wie 'n verantwoordelikheid ingevolge artikel 7 opgedra is en
- 45 enige ander bevoegde owerheid aan wie funksies en bevoegdhede vir die administrasie en bestuur van die nasionale besit opgedra of gedelegeer is, insluitende enige besluit—
- (a) om 'n erfenishulpbron formeel te beskerm by kennisgewing in die *Staatskoerant* of die *Provinsiale Koerant*;
 - (b) om 'n permit uit te reik of nie uit te reik nie; en
 - 50 (c) geneem deur enige persoon of owerheid tot wie 'n appèl gerig is.
- (2) Die besluite in subartikel (1) beoog, moet geneem word in ooreenstemming met die volgende algemene beginsels:
- (a) Besluite moet in ooreenstemming wees met die beginsels of beleid uiteengesit in artikel 5 of kragtens artikel 6 voorgeskryf;
 - 55 (b) 'n vergadering waarop besluite geneem word, moet oop wees vir die publiek en die sakelys en notule moet beskikbaar wees vir openbare insae: Met dien verstande dat wanneer daar goeie rede is om dit te doen, 'n aangeleentheid by besluit van die meerderheid van die aanwesige lede as vertroulik verklaar kan word en die bespreking en notule uitgesluit kan word van openbare insae;
 - 60 (c) 'n persoon wat geraak kan word deur 'n besluit, het die reg om op die betrokke vergadering te verskyn;
 - (d) skriftelike redes vir enige besluit moet op versoek verstrek word.

*Part 2: Constitution, function, powers and duties of heritage resources authorities***Establishment of South African Heritage Resources Agency**

11. There is hereby established an organisation to be known as the South African Heritage Resources Agency (SAHRA) which shall be a body corporate capable of suing and being sued in its corporate name and which shall be governed by a Council established in terms of section 14. 5

Object of SAHRA

12. The object of SAHRA is to co-ordinate the identification and management of the national estate.

Functions, powers and duties of SAHRA 10

13. (1) The general functions of SAHRA are to—

- (a) establish national principles, standards and policy for the identification, recording and management of the national estate in terms of which heritage resources authorities and other relevant bodies must function with respect to South African heritage resources; 15
- (b) co-ordinate the management of the national estate by all agencies of the State and other bodies and monitor their activities to ensure that they comply with national principles, standards and policy for heritage resources management;
- (c) identify, record and manage nationally significant heritage resources and keep permanent records of such work; 20
- (d) advise, assist and provide professional expertise to any authority responsible for the management of the national estate at provincial or local level, and assist any other body concerned with heritage resources management;
- (e) promote and encourage public understanding and enjoyment of the national estate and public interest and involvement in the identification, assessment, recording and management of heritage resources; 25
- (f) promote education and training in fields related to the management of the national estate; and
- (g) perform any other functions assigned to it by this Act or as directed by the Minister. 30

(2) Without limiting the generality of subsection (1) and in addition to the general powers and duties conferred in terms of section 25, SAHRA—

- (a) must investigate and advise the Council on—
 - (i) the state of South Africa's heritage resources and any steps necessary to protect and conserve them; 35
 - (ii) national policy for the management of the national estate;
 - (iii) legislative amendment and enactment for the management of the national estate;
 - (iv) the repatriation of heritage resources which have been removed from South Africa and which SAHRA considers to be significant as part of the national estate; 40
 - (v) the role of the national estate in the development and promotion of a cultural profile for South Africa;
 - (vi) action and expenditure by the State for the identification and management of heritage resources, including financial incentives and concessions for heritage resources management; 45
 - (vii) education and training at all levels to promote the effective identification and management of the national estate;
 - (viii) any matter related to the operation of this Act; and
 - (ix) any other matter pertaining to the national estate or its management; 50

*Deel 2: Samestelling, funksies, bevoegdhede en pligte van erfenisowerhede***Instelling van Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap**

11. Daar word hierby 'n organisasie ingestel wat as die Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronagentskap (SAEHA) bekend staan, wat 'n regspersoon is wat bevoeg is om eisend en verwerend op te tree in sy korporatiewe naam en wat beheer word deur 'n Raad wat kragtens artikel 14 ingestel word.

Oogmerke van SAEHA

12. Die oogmerk van SAEHA is om identifikasie en bestuur van die nasionale besit te koördineer.

10 Funksies, bevoegdhede en pligte van SAEHA

13. (1) Die algemene funksies, van SAEHA is om—
- (a) nasionale beginsels, standarde en beleid vir die identifisering, aantekening en bestuur van die nasionale besit te vestig, ingevolge waarvan erfenishulpbronowerhede en ander toepaslike liggame met betrekking tot Suid-Afrikaanse erfenishulpbronne moet funksioneer;
 - (b) die bestuur van die nasionale besit deur alle agentskappe van die Staat en ander liggame te koördineer en hulle bedrywighede te monitor ten einde te verseker dat hulle voldoen aan nasionale beginsels, standarde en beleid vir die bestuur van erfenishulpbronne;
 - (c) nasionaal betekenisvolle erfenishulpbronne te identifiseer, aan te teken en te bestuur en permanente rekords van sodanige werk te hou;
 - (d) enige owerheid wat verantwoordelik is vir die bestuur van die nasionale besit op provinsiale of plaaslike vlak te adviseer, by te staan en van professionele kundigheid te voorsien, en om enige ander liggaam wat met die bestuur van erfenishulpbronne gemoeid is, by te staan;
 - (e) openbare begrip en genieting van die nasionale besit en openbare belangstelling in en betrokkenheid by die identifisering, evaluering, aantekening en bestuur van erfenishulpbronne te bevorder en aan te moedig;
 - (f) opleiding en opvoeding op terreine verwant aan die bestuur van die nasionale besit te bevorder; en
 - (g) enige ander funksies te verrig wat by hierdie Wet aan hom opgedra word of soos deur die Minister gelas.
- (2) Sonder om die algemeenheid van subartikel (1) te beperk, en benewens die algemene bevoegdhede en pligte verleen ingevolge artikel 25, moet SAEHA—
- (a) ondersoek instel na en die Raad adviseer oor—
 - (i) die stand van Suid-Afrika se erfenishulpbronne en enige stappe wat nodig is om dit te beskerm en te bewaar;
 - (ii) nasionale beleid vir die bestuur van die nasionale besit;
 - (iii) wetgewende wysigings en verordenings vir die bestuur van die nasionale besit;
 - (iv) die repatriasie van erfenishulpbronne wat uit Suid-Afrika verwyder is en wat SAEHA as 'n beduidende deel van die nasionale besit beskou;
 - (v) die rol van die nasionale besit in die ontwikkeling en bevordering van 'n kulturele profiel vir Suid-Afrika;
 - (vi) maatreëls en uitgawes deur die Staat vir die identifisering en bestuur van erfenishulpbronne, insluitende finansiële aansporings en konsessies vir die bestuur van erfenishulpbronne;
 - (vii) opvoeding en opleiding op alle vlakke om die doeltreffende identifisering en bestuur van die nasionale besit te bevorder;
 - (viii) enige aangeleentheid rakende die werking van hierdie Wet; en
 - (ix) enige ander aangeleentheid rakende die nasionale besit of die bestuur daarvan;

- (b) must establish and maintain, for its own use and for the use of all heritage authorities and bodies and the public, the national heritage resources library, including documentary and other records relating to the national estate;
- (c) must promote the systematic identification and recording of the national estate by—
 - (i) the development of a national strategy for the identification and assessment of heritage resources;
 - (ii) the establishment and funding of a standing South African Heritage Resources Survey which is tasked with annual projects aimed at identifying, assessing and documenting heritage resources;
 - (iii) the co-ordination and support of initiatives by provincial heritage resources authorities, any other bodies and persons to survey and record heritage resources;
 - (iv) the administration, co-ordination and funding of projects and research programmes aimed at the creation of graphic and other records of heritage resources;
 - (v) training programmes and other relevant activities aimed at conserving and documenting traditional South African building techniques and structural forms;
 - (vi) promoting the identification and recording of aspects of living heritage associated with heritage resources; and
 - (vii) projects aimed at increasing the volume and detail of information held in the inventory of the national estate referred to in section 39; and
- (d) must prescribe national norms and standards for the recording of information about heritage resources in data bases maintained by itself and by provincial heritage resources authorities.

Establishment and constitution of SAHRA Council

- 14.** (1) The affairs of SAHRA are under the control, management and direction of a Council consisting of—
- (a) at least nine but not more than 15 members appointed by the Minister in the prescribed manner, of which nine members must respectively represent each of the provinces of South Africa; and
 - (b) the chief executive officer of SAHRA.
- (2) The members of the Council contemplated in subsection (1)(a) must be appointed in accordance with the principles of transparency and representivity and their appointment must take into account the desirability that the members—
- (a) have among them qualifications or special experience or interest in fields relevant to heritage resources, and the financial knowledge needed for the efficient functioning of SAHRA; and
 - (b) be representative of the relevant sectoral interests and the cultural and demographic characteristics of the population of the Republic.
- (3) A member of the Council must vacate the office if the member—
- (a) resigns in writing;
 - (b) has been absent from three consecutive meetings of the Council without the leave of the Council;
 - (c) is an unrehabilitated insolvent;
 - (d) is found to be of unsound mind by a competent court; or
 - (e) is convicted of an offence involving dishonesty or bodily harm and is sentenced to imprisonment without the option of a fine.
- (4) The Minister may, after consultation with the Council, remove a member of the Council from office if in the opinion of the Minister there are sound reasons for doing so after hearing the member on those reasons.
- (5) A member of the Council holds office for a period not exceeding three years, and may be reappointed.
- (6) No member may serve more than two consecutive terms.

- (b) die nasionale erfenishulpbronbiblioteek instel en in stand hou, vir sy eie gebruik en vir die gebruik van alle erfenisowerhede en erfenisliggame en die publiek, insluitende dokumentêre en ander rekords rakende die nasionale besit;
- 5 (c) die stelselmatige identifisering en aantekening van die nasionale besit bevorder deur—
 - (i) die ontwikkeling van 'n nasionale strategie vir die identifisering en evaluering van erfenishulpbronne;
 - 10 (ii) die instelling en befondsing van 'n vaste Suid-Afrikaanse Erfenishulpbronopname, wat jaarlikse projekte gemik op die identifisering, evaluering en dokumentering van erfenishulpbronne moet uitvoer;
 - (iii) die koördinerende en ondersteuning van inisiatiewe deur provinsiale erfenishulpbronowerhede en enige ander liggame en persone om 'n opname van erfenishulpbronne te maak en dit aan te teken;
 - 15 (iv) die administrasie, koördinasie en befondsing van projekte en navorsingsprogramme gemik op die skepping van grafiese en ander rekords van erfenishulpbronne;
 - (v) die aanbieding van opleidingsprogramme en ander tersaaklike bedrywighede gemik op die bewaring en dokumentering van tradisionele Suid-Afrikaanse boutegniese en struktuurvorme;
 - 20 (vi) die bevordering van die identifisering en aantekening van aspekte van lewende erfenis geassosieer met erfenishulpbronne; en
 - (vii) projekte gemik op die uitbreiding van die volume en besonderhede van inligting gehou in die inventaris van die nasionale besit in artikel 39
 - 25 bedoel; en
 - (d) en moet nasionale norme en standaarde voorskryf vir die aantekening van inligting oor erfenishulpbronne in databasisse wat deur homself en deur provinsiale erfenishulpbronowerhede in stand gehou word.

Instelling en samestelling van SAEHA-Raad

- 30 14. (1) Die sake van SAEHA is onder die beheer, bestuur en leiding van 'n Raad bestaande uit—
 - (a) ten minste nege maar hoogstens 15 lede op die voorgeskrewe wyse deur die Minister aangestel, waarvan nege lede onderskeidelik elk van die provinsies van Suid-Afrika moet verteenwoordig; en
 - 35 (b) die hoof- uitvoerende beampte van SAEHA.
- (2) Die lede van die Raad in subartikel (1)(a) beoog, moet aangestel word in ooreenstemming met die beginsels van deursigtigheid en verteenwoordigheid en hulle aanstelling moet geskied met inagneming van die wenslikheid daarvan dat die lede—
 - 40 (a) tussen hulle beskik oor kwalifikasies of spesiale ondervinding of belangstelling op gebiede wat tersaaklik is vir erfenishulpbronne, en die finansiële kennis wat nodig is vir die doeltreffende funksionering van SAEHA; en
 - (b) verteenwoordigend is van die tersaaklike sektorale belange en die kulturele en demografiese eienskappe van die bevolking van die Republiek.
 - 45 (3) 'n Lid van die Raad ontruim sy of haar amp indien hy of sy—
 - (a) skriftelik bedank;
 - (b) sonder die verlof van die Raad van drie agtereenvolgende vergaderings van die Raad afwesig was;
 - (c) 'n ongerehabiliteerde insolvent is;
 - 50 (d) deur 'n bevoegde hof geestesongesteld bevind word; of
 - (e) skuldig bevind word aan 'n misdryf waarby oneerlikheid of liggaamlike benadeling betrokke is en gevonnissen word tot gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete.
 - (4) Die Minister kan, na oorleg met die Raad, 'n lid van die Raad van sy of haar amp
 - 55 onthef indien daar na die mening van die Minister goeie redes is om dit te doen nadat die lid oor daardie redes aangehoor is.
 - (5) 'n Lid van die Raad bekleed die amp vir 'n tydperk van hoogstens drie jaar, en kan heraanstelling word.
 - (6) Geen lid mag meer as twee opeenvolgende termyne dien nie.

(7) If a member of the Council dies or vacates the office before the expiration of the period for which the member has been appointed, another person may be appointed to fill the vacancy for the unexpired portion of the period for which the member was appointed.

Chairperson of Council

5

15. (1) The chairperson of the Council is elected from the appointed members of the Council and holds office for the period or the unexpired portion of the period for which he or she has been appointed as member of the Council, unless the Council otherwise determines.

(2) If the chairperson of the Council vacates the office as chairperson before the expiration of the period for which he or she was appointed, another member of the Council must, subject to subsection (1), be elected as a chairperson of the Council from the appointed members of the Council. 10

(3) If the chairperson of the Council is absent from a meeting of the Council or not able to preside at that meeting, the members present must elect one of their number to preside at that meeting and that person may, during that meeting and until the chairperson resumes his or her functions, perform all those functions. 15

Functions of Council

16. The functions of the Council are to—

- (a) advise the Minister on matters concerning heritage resources management; 20
- (b) be responsible and accountable for the implementation of the functions, powers and duties of SAHRA;
- (c) advise and assist SAHRA in the performance of its functions, powers and duties;
- (d) promote the co-ordination of policy formulation and planning for the management of the national estate at national and provincial levels; and 25
- (e) furnish the Minister with such information as the Minister may require.

Meetings of Council

17. (1) The Council may meet as often as necessary, but at least twice a year.

(2) A quorum for a meeting of the Council shall be a majority of its members. 30

(3) Any decision of the Council shall be taken by resolution of the majority of the members present at any meeting of the Council, and, in the event of an equality of votes on any matter, the person presiding at the meeting in question shall have a casting vote in addition to his or her deliberative vote as a member of the Council.

Committees of Council

35

18. The Council may establish committees to assist it in the performance of its functions and, in addition to any members, it may appoint to such committees persons whom the Council considers competent or who possess specific skills and expertise.

Reimbursement of expenses incurred by members of Council and committees

19. The Minister may, with the concurrence of the Minister of Finance, determine the reimbursement of expenses incurred by members of the Council and any committees it may establish who are not in the full-time employ of the State. 40

Employees of Council

20. (1) The Council must appoint a senior member of staff as chief executive officer, who must— 45

- (a) be responsible for the management of the affairs of SAHRA and who must report on those affairs to the Council as the Council may require;

(7) Indien 'n lid van die Raad sterf of sy of haar amp ontruim voor die verstryking van die termyn waarvoor die lid aangestel is, kan 'n ander persoon aangestel word om die vakature te vul vir die onverstreke gedeelte van die termyn waarvoor die lid aangestel is.

5 Voorsitter van Raad

15. (1) Die voorsitter van die Raad word uit die aangestelde lede van die Raad gekies en beklee die amp vir die termyn of die onverstreke gedeelte van die termyn waarvoor hy of sy as lid van die Raad aangestel is, tensy die Raad anders bepaal.

10 (2) Indien die voorsitter van die Raad die amp van voorsitter ontruim voor die verstryking van die termyn waarvoor hy of sy aangestel is, moet 'n ander lid van die Raad behoudens subartikel (1) as voorsitter van die Raad gekies word uit die aangestelde lede van die Raad.

15 (3) Indien die voorsitter van die Raad afwesig is van 'n vergadering van die Raad of nie in staat is om op daardie vergadering voor te sit nie, moet die aanwesige lede een uit hulle geledere kies om op daardie vergadering voor te sit en daardie persoon kan gedurende daardie vergadering en totdat die voorsitter sy of haar funksies hervat, al daardie funksies verrig.

Funksies van Raad

16. Die funksies van die Raad is om—

- 20 (a) die Minister te adviseer oor aangeleenthede rakende die bestuur van erfenishulpbronne;
- (b) verantwoordelik en verantwoordingspligtig te wees vir die toepassing van die funksies, bevoegdhede en pligte van SAEHA;
- 25 (c) SAEHA te adviseer en by te staan met die uitoefening van sy funksies, bevoegdhede en pligte;
- (d) die koördinerende van beleidsformulering en beplanning vir die bestuur van die nasionale besit op nasionale en provinsiale vlak te bevorder; en
- (e) die Minister te voorsien van die inligting wat die Minister verlang.

Vergaderings van Raad

30 17. (1) Die Raad kan so dikwels as nodig vergader, maar moet ten minste twee maal per jaar vergader.

(2) 'n Kworum vir 'n vergadering van die Raad is 'n meerderheid van sy lede.

35 (3) Enige besluit van die Raad moet geneem word by resoluie van die meerderheid van die lede aanwesig op enige vergadering van die Raad, en in die geval van 'n staking van stemme oor enige aangeleentheid het die persoon wat op die onderhawige vergadering voorsit, 'n beslissende stem benewens sy of haar beraadslagende stem as 'n lid van die Raad.

Komitees van Raad

40 18. Die Raad kan komitees instel om te help met die verrigting van sy funksies, en benewens enige lede kan hy persone in sulke komitees aanstel wat na die Raad se mening bevoeg is of oor spesifieke vaardighede en kundigheid beskik.

Terugbetaling aan lede van Raad en komitees van uitgawes aangegaan

45 19. Die Minister kan, met die instemming van die Minister van Finansies, die terugbetaling bepaal aan lede van die Raad en enige komitees wat hy instel, wat nie in die voltydse diens van die Staat is nie, van uitgawes wat aangegaan is.

Werknemers van Raad

20. (1) Die Raad moet 'n senior personeellid as hoof uitvoerende beampte aanstel, wat—

- 50 (a) verantwoordelik moet wees vir die bestuur van die sake van SAEHA en wat oor daardie sake aan die Raad moet verslag doen soos wat die Raad verlang;

- (b) be the accounting officer charged with the responsibility of accounting for all the money received and the utilisation thereof and be responsible for the property of SAHRA;
 - (c) furnish the Council with an annual report on the financial affairs of SAHRA;
 - (d) be responsible for the appointment and management of the staff in accordance with the staffing policy in terms of subsection (2); and 5
 - (e) perform any other activities and duties assigned to the chief executive officer from time to time by the Council.
- (2) The Council must, in consultation with the chief executive officer, determine the staff needs and staffing policies of SAHRA and the posts, conditions of service, remuneration, allowances, subsidies and other benefits of the staff in accordance with a system approved by the Minister with the concurrence of the Minister of Finance. 10
- (3) The Council must designate one of the staff of SAHRA as acting chief executive officer when the office of chief executive officer is vacant or when the chief executive officer is absent. 15

Finances and property

21. (1) The funds of SAHRA consists of—
- (a) moneys appropriated by Parliament to enable it to perform its functions and exercise its powers;
 - (b) fees and fines received under the regulations; 20
 - (c) fees received in payment of services;
 - (d) funds raised by and donations and contributions to it;
 - (e) trust funds vested in it;
 - (f) interest derived from investments; and
 - (g) moneys received from any other source. 25
- (2) Subject to this section, SAHRA must use its funds to defray expenditure in connection with the performance of its functions.
- (3) The Council may invest any money not required for immediate use or as a reasonable operating balance in accordance with the directions determined by the Minister in consultation with the Minister of Finance. 30
- (4) The Council may establish and operate a reserve fund and may deposit therein such amounts as become available from time to time.
- (5) SAHRA, with the approval of the Council—
- (a) may not lend or borrow any money without the consent of the Minister given with the concurrence of the Minister of Finance; 35
 - (b) may purchase or otherwise acquire, hold, let, hire or receive in trust any real right in any immovable or movable property; and
 - (c) may not make over to any person to hold in trust or sell, exchange or otherwise alienate, or hypothecate, burden with a servitude or otherwise confer any real right in immovable property, without the approval of the Minister given with the concurrence of the Minister of Finance. 40
- (6) Once during every financial year, at a time determined by the Minister, SAHRA must submit a statement of its estimated income and expenditure for the following financial year to the Minister for approval, granted with the concurrence of the Minister of Finance. 45
- (7) SAHRA may during the course of a financial year submit supplementary estimates of its expenditure for that financial year to the Minister for approval, granted with the concurrence of the Minister of Finance.
- (8) SAHRA must not incur any expenditure except in accordance with an estimate of expenditure approved under subsections (6) and (7). 50
- (9) SAHRA must—
- (a) keep full and correct accounts and records of all its financial transactions and affairs, including all its transactions in its capacity of trustee of any trust fund, and all properties under its control, and must ensure that all payments out of its funds are correctly made and properly authorised and that adequate control is maintained over its assets, or those in its custody, and the incurring of liabilities; and 55

- (b) die rekenpligtige beampte moet wees, belas met die verantwoordelikheid om rekenskap te gee van alle geld ontvang en die aanwending daarvan, en verantwoordelik moet wees vir die eiendom van SAEHA;
- (c) 'n jaarverslag oor die finansiële sake van SAEHA aan die Raad moet voorlê;
- 5 (d) verantwoordelik moet wees vir die aanstelling en bestuur van die personeel in ooreenstemming met die personeelbeleid ingevolge subartikel (2); en
- (e) enige ander bedrywighede en pligte moet verrig wat van tyd tot tyd deur die Raad aan die hoof uitvoerende beampte opgedra word.
- (2) Die Raad moet, in oorleg met die hoof uitvoerende beampte, die personeel-
10 behoeftes en personeelbeleid van SAEHA bepaal, asook die poste, diensvoorwaardes, besoldiging, toelaes, subsidies en ander voordele van die personeel, in ooreenstemming met 'n stelsel wat met die instemming van die Minister van Finansies deur die Minister goedgekeur is.
- (3) Die Raad moet een van die personeellede van SAEHA as waarnemende hoof-
15 uitvoerende beampte aanwys wanneer die amp van hoof uitvoerende beampte vakant is of wanneer die hoof uitvoerende beampte afwesig is.

Fondse en eiendom

- 21. (1) Die fondse van SAEHA bestaan uit—
 - 20 (a) gelde wat deur die Parlement bewillig is om hom in staat te stel om sy funksies te verrig en sy bevoegdhede uit te oefen;
 - (b) gelde en boetes wat ingevolge regulasies ontvang word;
 - (c) gelde wat ontvang word as betaling vir dienste;
 - (d) fondse wat deur hom verkry is en donasies en kontribusies aan hom;
 - (e) trustfondse wat by hom berus;
 - 25 (f) rente verkry uit beleggings;
 - (g) gelde wat uit enige ander bron ontvang word.
- (2) Behoudens hierdie artikel moet SAEHA sy fondse gebruik om uitgawes in verband met die verrigting van sy funksies te bestry.
- (3) Die Raad kan enige geld wat nie vir onmiddellike gebruik of as 'n redelike
30 bedryfsaldo nodig is nie, belê ooreenkomstig die riglyne wat die Minister met die instemming van die Minister van Finansies bepaal.
- (4) Die Raad kan 'n reserwefonds instel en bedryf en kan sodanige bedrae as wat van tyd tot tyd beskikbaar word, daarin deponeer.
- (5) SAEHA, met die goedkeuring van die Raad—
 - 35 (a) mag nie geld belê of leen nie behalwe met die toestemming van die Minister, gegee met die instemming van die Minister van Finansies;
 - (b) kan enige saaklike reg op enige roerende of onroerende eiendom koop of andersins verkry, hou, huur, verhuur of in trust ontvang; en
 - 40 (c) mag nie saaklike reg op onroerende eiendom aan iemand anders oormake om in trust te hou of dit verkoop, verruil of andersins vervreem, of verhipotekeer, met 'n serwituut beswaar of andersins verleen nie, behalwe met die goedkeuring van die Minister, gegee met die instemming van die Minister van Finansies.
- (6) Een keer gedurende elke boekjaar, op 'n tyd wat die Minister bepaal, moet
45 SAEHA 'n staat van sy geraamde inkomste en uitgawes vir die volgende boekjaar aan die Minister voorlê vir goedkeuring, verleen met die instemming van die Minister van Finansies.
- (7) SAEHA kan in die loop van 'n boekjaar aanvullende begrotings van sy uitgawes vir daardie boekjaar aan die Minister voorlê vir goedkeuring, verleen met die
50 instemming van die Minister van Finansies.
- (8) SAEHA mag geen uitgawes aangaan nie uitgesonderd in ooreenstemming met 'n begroting van uitgawes wat ooreenkomstig subartikels (6) en (7) goedgekeur is.
- (9) SAEHA moet—
 - 55 (a) volledige en korrekte rekenings en rekords hou van al sy finansiële transaksies en sake, insluitende al sy transaksies in sy hoedanigheid van trustee van enige trustfonds, en alle eiendomme onder sy beheer, en moet verseker dat alle betalings uit sy fondse korrek gedoen word en behoorlik gemagtig is en dat toereikende beheer gehandhaaf word oor sy bates, of dié in sy bewaring, en die aangaan van verpligtinge; en

- (b) as soon as possible after the end of the financial year, draw up annual financial statements which must show money received and expenditure incurred and its assets and liabilities at the end of the financial year concerned.
- (10) The financial year of SAHRA ends on 31 March each year.
- (11) The accounts and annual financial statements referred to in subsection (9)(b) must be audited by the Auditor-General. 5
- (12) The accounts and annual financial statements referred to in subsection (9)(b) must be available for public inspection.

Reports

- 22. (1) As soon as practicable after the end of the financial year, SAHRA must compile and submit to the Minister a report on all its activities during that financial year, including a balance sheet and statements of income and expenditure certified by the Auditor-General. 10
- (2) The report referred to in subsection (1) must include a description of the condition of the national estate during the period to which the report relates, including destruction and other losses incurred, threats to specific heritage resources or categories of heritage resources, and an account of offences and prosecutions and the results thereof. 15
- (3) The Minister must table the report referred to in subsection (1) in Parliament within 14 days after receipt thereof if Parliament is in ordinary session or, if Parliament is not in ordinary session, within 14 days after the commencement of its next ordinary session. 20

Establishment of provincial heritage resources authorities

- 23. An MEC may establish a provincial heritage resources authority which shall be responsible for the management of the relevant heritage resources within the province, which shall be a body corporate capable of suing and being sued in its corporate name and which shall be governed by a Council constituted as prescribed by regulations published in the *Provincial Gazette*: Provided that the members of the Council shall be appointed in a manner which applies the principles of transparency and representivity and takes into account special competence, experience and interest in the field of heritage resources. 25 30

Functions, powers and duties of provincial heritage resources authority

- 24. (1) A provincial heritage authority must—
- (a) advise the MEC on the implementation of this Act or relevant provincial or municipal legislation;
- (b) annually submit a report to the MEC regarding its activities during that year; 35
- (c) promote the systematic identification, recording and assessment of heritage resources and heritage objects which form part of the national estate in a province;
- (d) protect and manage heritage resources in a province which fulfil the heritage assessment criteria prescribed under section 7(1) for Grade II status; 40
- (e) notify SAHRA of the presence of any heritage resource in the province which it considers fulfils the heritage assessment criteria prescribed under section 7(1) for Grade I status, nominate such resource for national level protection and furnish SAHRA with the information in its possession relating to such resource; 45
- (f) maintain data bases on heritage resources in accordance with national standards, and at regular intervals furnish SAHRA with such data;
- (g) establish policy, objectives and strategy plans for heritage resources management in the province;
- (h) determine the competence of local authorities to manage heritage resources in accordance with the national system for the heritage grading of local authorities prescribed under section 8(6); 50
- (i) co-ordinate and monitor the performance of local authorities in the implementation of their responsibilities in terms of this Act and provincial heritage legislation; 55

- (b) so gou moontlik na die einde van die boekjaar finansiële jaarstate opstel wat geld ontvang en uitgawes aangegaan en sy bates en laste aan die einde van die betrokke boekjaar moet toon.
- (10) Die boekjaar van SAEHA loop op 31 Maart van elke jaar ten einde.
- 5 (11) Die rekeninge en finansiële jaarstate in subartikel (9)(b) bedoel, moet deur die Ouditeur-generaal geouditeer word.
- (12) Die rekeninge en finansiële jaarstate in subartikel (9)(b) bedoel, moet beskikbaar wees vir openbare insae.

Verslae

- 10 22. (1) So gou doenlik na die einde van die boekjaar moet SAEHA 'n verslag oor al sy bedrywighede gedurende daardie boekjaar opstel en aan die Minister voorlê, insluitende 'n balansstaat en state van inkomste en uitgawes wat deur die Ouditeur-generaal gesertifiseer is.
- (2) Die verslag in subartikel (1) bedoel, moet 'n beskrywing van die toestand van die 15 nasionale erfenis gedurende die tydperk waarop die verslag betrekking het, insluitende vernietiging en ander verliese gely, bedreigings vir spesifieke erfenishulpbronne of kategorieë erfenishulpbronne, en 'n verslag van misdrywe en vervolgings en die uitkoms daarvan insluit.
- (3) Die Minister moet die verslag in subartikel (1) bedoel in die Parlement ter tafel 20 lê binne 14 dae na ontvangs daarvan indien die Parlement dan in gewone sessie is of, indien die Parlement nie dan in gewone sessie is nie, binne 14 dae na die begin van sy volgende gewone sessie.

Instelling van provinsiale erfenishulpbronowerhede

23. 'n LUR kan 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid instel wat verantwoordelik 25 is vir die bestuur van die betrokke erfenishulpbronne binne die provinsie, wat 'n regspersoon is wat bevoeg is om eisend en verwerend op te tree in sy korporatiewe naam en wat beheer word deur 'n Raad saamgestel soos voorgeskryf by regulasies wat in die *Provinsiale Koerant* gepubliseer word: Met dien verstande dat die lede van die raad aangestel moet word op 'n wyse wat die beginsels van deursigtigheid en 30 verteenwoordigendheid toepas en spesiale bevoegdheid, ondervinding en belangstelling op die gebied van erfenishulpbronne in aanmerking neem.

Funksies, bevoegdhede en pligte van provinsiale erfenishulpbronowerheid

24. (1) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet—
- (a) die LUR adviseer oor die implementering van hierdie Wet of tersaaklike 35 provinsiale of munisipale wetgewing;
- (b) jaarliks 'n verslag aan die LUR voorlê met betrekking tot sy werksaamhede gedurende daardie jaar;
- (c) die stelselmatige identifisering, aantekening en evaluering van erfenishulpbronne en erfenisvoorwerpe wat deel van die nasionale besit in 'n provinsie 40 uitmaak, bevorder;
- (d) erfenishulpbronne in 'n provinsie wat voldoen aan die erfenisevalueringsmaatstawwe kragtens artikel 7(1) voorgeskryf vir Graad II-status, beskerm en bestuur;
- (e) SAEHA in kennis stel van die aanwesigheid van enige erfenishulpbron in die 45 provinsie wat na sy mening voldoen aan die erfenisevalueringsmaatstawwe kragtens artikel 7(1) voorgeskryf vir Graad I-status, sodanige hulpbron benoem vir beskerming op nasionale vlak en SAEHA voorsien van die inligting in sy besit rakende sodanige hulpbron;
- (f) databasisse oor erfenishulpbronne in ooreenstemming met nasionale standdaarde in stand hou, en SAEHA met gereelde tussenpose van sodanige data 50 voorsien;
- (g) beleid, oogmerke en strategieplanne vir die bestuur van erfenishulpbronne in die provinsie opstel;
- (h) die bekwaamheid van plaaslike owerhede om erfenishulpbronne te bestuur, 55 bepaal in ooreenstemming met die nasionale stelsel vir die erfenisgradering van plaaslike owerhede kragtens artikel 8(6) voorgeskryf;
- (i) die prestasie van plaaslike owerhede in die nakoming van hulle verantwoordelikhede ingevolge hierdie Wet en provinsiale erfeniswetgewing koördineer en monitor;

- (j) assist local authorities to manage heritage resources in their areas of jurisdiction; and
- (k) provide for any areas of responsibility in terms of this Act or any provincial heritage resources legislation when a local authority does not have competence, or has insufficient capacity, to perform a function in terms of the criteria prescribed under section 8(6). 5

General powers and duties of heritage resources authorities

25. (1) A heritage resources authority must—
- (a) furnish information, advice and assistance to enhance public sensitivity towards and awareness of the need for management of the national estate; 10
 - (b) maintain a list of conservation bodies which have, in accordance with regulations by the heritage resources authority concerned, registered their interest in—
 - (i) a geographical area; or
 - (ii) a category of heritage resources; 15
 - (c) regularly inspect heritage resources which are formally protected by the heritage resources authority concerned in terms of any provision of Part 1 of Chapter II;
 - (d) endeavour to assist any community or body of persons with an established interest in any heritage resource to obtain reasonable access to such heritage resource, should they request it, and may for this purpose— 20
 - (i) enter into negotiations with the owner of such resource;
 - (ii) facilitate the making of arrangements as may be required for the achievement of such access, including the execution of a heritage agreement under section 42; and 25
 - (iii) if such negotiations are unsuccessful, refer the matter to the Minister or MEC, as the case may be; and
 - (e) make arrangements to ensure the protection and management of all heritage resources and property owned or controlled by it or vested in it. 30
- (2) A heritage resources authority may— 30
- (a) promote and engage in research relating to the identification, assessment and management of the national estate as necessary for the performance of its functions;
 - (b) publish, or by any other means make available or distribute in any form, or cause to be published or distributed, any knowledge and information relating to the national estate and any of its functions or activities; 35
 - (c) inspect or document any heritage resource—
 - (i) which has the potential to become protected in terms of this Act;
 - (ii) which is, or which the heritage authority has reason to believe may be, so protected; or 40
 - (iii) which it wishes to document for research purposes, for purposes of building up a public record of heritage resources or as part of an investigation into a suspected offence in terms of this Act, and must maintain a register of such inspections;
 - (d) whenever it is investigating the desirability of protecting any place in terms of this Act, take such steps as it considers necessary— 45
 - (i) for erecting beacons on the corners of and surveying and preparing a diagram or plan of such place; or
 - (ii) for determining by survey the location of such place or object in relation to the beacons and boundaries of the land on which it is situated; 50
 - (e) undertake or make arrangements for the presentation of any place under its control or, after consultation with the Department concerned, any heritage site which is owned by the State;
 - (f) by agreement with the authority or body concerned, co-operate in the management of any heritage resource which is owned or controlled by the State or a supported body; 55

- (j) plaaslike owerhede bystaan om erfenishulpbronne in hulle regsgebiede te bestuur; en
- (k) voorsiening maak vir enige verantwoordelikeheidsgebiede ingevolge hierdie Wet of provinsiale erfeniswetgewing wanneer 'n plaaslike owerheid nie oor die bevoegdheid beskik nie, of onvoldoende kapasiteit het, om 'n funksie te verrig ooreenkomstig die maatstawwe voorgeskryf kragtens artikel 8(6).

Algemene bevoegdhede en pligte van erfenisowerhede

25. (1) 'n Erfenishulpbronowerheid moet—

- (a) inligting, advies en bystand verleen om openbare sensitiwiteit vir en bewustheid van die behoefte aan die bestuur van die nasionale besit te verhoog;
- (b) 'n lys van bewaringsliggame byhou wat, in ooreenstemming met regulasies van die betrokke erfenishulpbronowerheid, hulle belang geregistreer het in—
- (i) 'n geografiese gebied; of
- (ii) 'n kategorie van erfenishulpbronne;
- (c) erfenishulpbronne wat formeel beskerm word deur die betrokke erfenishulpbronowerheid ingevolge enige bepaling van Deel 1 van Hoofstuk II, gereeld inspekteer;
- (d) poog om enige gemeenskap of liggaam van persone met 'n gevestigde belang by enige erfenishulpbron by te staan om redelike toegang tot sodanige erfenishulpbron te verkry, indien hulle dit sou versoek, en kan vir hierdie doel—
- (i) onderhandelinge met die eienaar van sodanige hulpbron aanknoop;
- (ii) die tref van sodanige reëlings as wat nodig is om sodanige toegang te verseker, fasiliteer, insluitende die uitvoering van 'n erfenisooreenkoms kragtens artikel 42; en
- (iii) indien die onderhandelinge onsuksesvol is, die saak na die Minister of die LUR, na gelang van die geval, verwys; en
- (e) reëlings tref om die beskerming en bestuur te verseker van alle erfenishulpbronne en eiendom wat deur hom besit of beheer word of wat by hom berus.
- (2) 'n Erfenishulpbronowerheid kan—
- (a) navorsing bevorder en onderneem betreffende die identifisering, evaluering en bestuur van die nasionale besit wat nodig is vir die verrigting van sy funksies;
- (b) enige kennis en inligting rakende die nasionale besit en enige van sy funksies of bedrywighede publiseer of op enige ander wyse beskikbaar stel of in enige vorm versprei, of dit laat publiseer of versprei;
- (c) enige erfenishulpbron ondersoek of dokumenteer—
- (i) wat die potensiaal het om ingevolge die bepalings van hierdie Wet beskerm te word;
- (ii) wat aldus beskerm word of wat die erfenishulpbronowerheid rede het om te vermoed dat dit aldus beskerm behoort te word; of
- (iii) wat hy wil dokumenteer vir navorsingsdoeleindes, vir doeleindes van die opbou van 'n openbare rekord van erfenishulpbronne of as deel van 'n ondersoek na 'n verdagte misdryf ingevolge hierdie Wet, en moet 'n register van sulke ondersoeke byhou;
- (d) telkens wanneer hy die wenslikheid ondersoek van die beskerming van enige plek ingevolge hierdie Wet, sodanige stappe doen as wat hy nodig ag—
- (i) om bakens op te rig op die hoeke van sodanige plek en om sodanige plek op te meet of 'n diagram of plan daarvan op te stel; of
- (ii) om deur opmeting die ligging van sodanige plek of voorwerp vas te stel met betrekking tot die bakens en grense van die grond waarop dit geleë is;
- (e) die aanbidding van enige plek onder sy beheer of, na oorleg met die betrokke Departement, enige erfenisterrein wat Staatseiendom is, onderneem of reëlings tref vir die aanbidding daarvan;
- (f) by ooreenkoms met die betrokke owerheid of liggaam, saamwerk betreffende die bestuur van enige erfenishulpbron wat deur die Staat of 'n ondersteunde liggaam besit of beheer word;

- (g) lend anything under its control to a museum or public institution, subject to such conditions as it deems necessary and appropriate;
- (h) subject to the provisions of section 59, make and from time to time amend regulations relating to any matter which the heritage authority concerned considers to be necessary or expedient to prescribe to fulfil its functions and implement its powers and duties under this Act, including—
 - (i) the standards of practice and qualifications required of individuals, institutions or other bodies for the performance of work on heritage resources protected in terms of, and in the various fields covered by, this Act; and
 - (ii) the monitoring of activities at protected sites;
- (i) create and where necessary register with the relevant authorities a badge, or an emblem for the authority, any of its projects or any category of protection provided for in terms of this Act;
- (j) where appropriate, affix to or otherwise display at any place protected in terms of this Act a badge or other sign indicating its status;
- (k) produce, acquire and market products relating to the national estate, or enter into arrangements for the production, acquisition and marketing of such products;
- (l) recover costs incurred by it and, where appropriate, charge for the provision of services rendered in terms of this Act, including but not limited to the—
 - (i) processing of applications received;
 - (ii) carrying out of investigations;
 - (iii) production, acquisition and marketing of products; and
 - (iv) provision of information;
- (m) arrange for the provision of insurance cover for—
 - (i) itself against any loss, damage, risk or liability which it may suffer or incur regarding any property under its control;
 - (ii) members of the council of a heritage resources authority, co-opted members, members of committees and members of its staff, in respect of bodily injury, illness, disablement or death incurred wholly and directly in the course of the performance of their duties on behalf of the heritage resources authority concerned;
- (n) enter into contracts; and
- (o) employ consultants to assist in the performance of its functions.

Delegation of functions or powers of heritage resources authorities

26. (1) Subject to subsection (3), the Minister or MEC, as the case may be, may make regulations to enable a heritage resources authority to delegate in writing any of its functions or powers under this Act to all or any of the following:

- (a) In the case of SAHRA, any member of the Council;
- (b) in the case of a provincial heritage resources authority, any member of its council;
- (c) a committee or any member of a committee;
- (d) any employee, heritage inspector, volunteer or other representative of the authority concerned;
- (e) specified office bearers or members of a conservation body registered with it in terms of section 25(1)(b);
- (f) in the case of SAHRA, a provincial heritage resources authority, provincial government, local authority, and any other authority which shows competence to perform such functions, by agreement with such authority;
- (g) in the case of a provincial heritage resources authority, a local authority or any other body which is competent to perform such functions, by agreement with such authority or body.

(2) A power delegated under subsection (1), when exercised by the delegate, shall for the purposes of this Act be deemed to be exercised by the heritage resources authority concerned: Provided that a delegate shall be held accountable to the heritage resources authority for all actions performed by him, her or it during the period of delegation.

(3) A heritage resources authority may not delegate power to do any of the following:

- (g) enige ding onder sy beheer aan 'n museum of openbare instelling leen, behoudens sodanige voorwaardes as wat hy nodig en geskik ag;
- (h) behoudens die bepalings van artikel 59, regulasies uitvaardig en van tyd tot tyd wysig betreffende enige aangeleentheid wat die betrokke erfenishulpbronowerheid nodig of dienstig ag om voor te skryf ten einde sy funksies en pligte te verrig en sy bevoegdhede uit te oefen kragtens hierdie Wet, insluitende—
- (i) die standaarde van praktyk en kwalifikasies wat van individue, instellings of ander liggame vereis word vir die verrigting van werk aan erfenishulpbronne wat beskerm word ingevolge, en op die verskillende terreine gedek deur, hierdie Wet; en
- (ii) die monitering van bedrywighede op beskermde terreine;
- (i) 'n wapen of 'n embleem vir die owerheid, enige van sy projekte of enige kategorie van beskerming waarvoor hierdie Wet voorsiening maak, skep en waar nodig by die toepaslike owerhede registreer;
- (j) waar toepaslik, 'n wapen of ander teken wat die status daarvan aandui, op enige plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word, aanbring of andersins vertoon;
- (k) produkte rakende die nasionale besit produseer, verkry en bemark, of reëlings tref vir die produksie, verkryging en bemarking van sulke produkte;
- (l) koste verhaal wat deur hom aangegaan is en, waar toepaslik, geld vra vir die lewering van dienste ingevolge hierdie Wet, insluitende maar nie beperk nie tot—
- (i) die verwerking van aansoeke wat ontvang is;
- (ii) die instel van ondersoeke;
- (iii) die produksie, verkryging en bemarking van produkte; en
- (iv) die verstrekking van inligting;
- (m) reëlings tref vir versekeringsdekking vir—
- (i) homself teen enige verlies, skade, risiko of aanspreeklikheid wat hy kan ly of oploop betreffende enige eiendom onder sy beheer;
- (ii) lede van die raad van 'n erfenishulpbronowerheid, gekoöpteerde lede, lede van komitees en lede van sy personeel, ten opsigte van liggaamlike besering, siekte, ongeskiktheid of dood opgedoen of veroorsaak geheel en al en regstreeks in die loop van die verrigting van hulle pligte ten behoeve van die betrokke erfenishulpbronowerheid;
- (n) kontrakte sluit; en
- (o) konsultante in diens neem om te help met die verrigting van sy funksies.

Delegasie van funksies of bevoegdhede van erfenisowerhede

26. (1) Behoudens subartikel (3) kan die Miniser of LUR, na gelang van die geval, regulasies uitvaardig ten einde 'n erfenishulpbronowerheid in staat te stel om enige van sy funksies of bevoegdhede kragtens hierdie Wet skriftelik te delegeer aan enige van of al die volgende:

- (a) In die geval van SAEHA, enige lid van die Raad;
- (b) in die geval van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid, enige lid van sy raad;
- (c) 'n komitee of enige lid van 'n komitee;
- (d) 'n werknemer, erfenisinspekteur, vrywilliger of ander verteenwoordiger van die betrokke owerheid;
- (e) vermelde ampsdraers of lede van 'n bewaringsliggaam wat ingevolge artikel 25(1)(b) by hom geregistreer is;
- (f) in die geval van SAEHA, 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid, provinsiale regering, plaaslike owerheid en enige ander owerheid wat bevoegdheid toon om sodanige funksies te verrig, deur ooreenkoms met sodanige owerheid;
- (g) in die geval van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid, 'n plaaslike owerheid of enige ander liggaam wat bevoeg is om sodanige funksies te verrig, deur ooreenkoms met sodanige owerheid of liggaam.

(2) 'n Bevoegdheid wat kragtens subartikel (1) gedelegeer is, wanneer dit deur die gedelegeerde uitgeoefen word, moet vir doeleindes van hierdie Wet geag word deur die betrokke erfenishulpbronowerheid uitgeoefen te wees: Met dien verstande dat 'n gedelegeerde teenoor die erfenishulpbronowerheid verantwoordingspligtig gehou moet word vir alle optredes deur hom of haar tydens die tydperk van delegasie.

(3) 'n Erfenisowerheid mag nie 'n bevoegdheid om enige van die volgende te doen, delegeer nie:

- (a) Delegate any of its functions or powers under this section;
- (b) make a recommendation to the Minister or MEC in terms of this Act;
- (c) borrow money under section 21(5)(a);
- (d) acquire or dispose of real property under section 21(5)(b) or (c); or
- (e) adopt any statement of general policy or conservation management plan under section 47.

(4) A delegation under this section shall be revocable at will and no such delegation shall prevent the exercise of any power by the heritage resources authority: Provided that the delegation of any power to a provincial heritage resources authority in terms of an agreement under subsection (1)(f) shall only be revoked by SAHRA with the consent of the Minister, after SAHRA has consulted such provincial heritage resources authority.

CHAPTER II

PROTECTION AND MANAGEMENT OF HERITAGE RESOURCES

Part 1: Formal protections

National heritage sites and provincial heritage sites 15

27. (1) SAHRA must identify those places with qualities so exceptional that they are of special national significance in terms of the heritage assessment criteria set out in section 3(2) and prescribed under section 6(1) and (2), and must investigate the desirability of their declaration as national heritage sites.

(2) A provincial heritage resources authority must identify those places which have special qualities which make them significant in the context of the province or a region in terms of the heritage assessment criteria set out in section 3(2) and prescribed under section 6(1) and (2) and must investigate the desirability of their declaration as provincial heritage sites. 20

(3) Any person may submit a nomination to SAHRA for a place to be declared a national heritage site or to the provincial heritage resources authority for a place to be declared a provincial heritage site. The heritage resources authority concerned may prescribe the format and procedures for such nominations. 25

(4) A written motivation for the declaration of a place as a heritage site must be prepared and kept on record by the heritage resources authority. 30

(5) SAHRA may, by notice in the *Gazette*, declare any place referred to in subsection (1) to be a national heritage site.

(6) A provincial heritage resources authority may, by notice in the *Provincial Gazette*, declare any place referred to in subsection (2) and described in the notice to be a provincial heritage site. 35

(7) The heritage resources authority concerned may, by similar notice—

- (a) amend any notice published under subsection (5) or (6); or
- (b) withdraw any notice published under subsection (5) or (6) or paragraph (a) of this subsection.

(8) Before declaration of a place as a heritage site, or amendment or withdrawal of a notice under subsection (7), the heritage resources authority— 40

- (a) must notify the owner;
- (b) must notify the mortgage holder, the occupier and any other person with a registered interest in the property;
- (c) must notify all conservation bodies which have, in terms of section 25(1)(b), registered their interest in the geographical area in which the proposed heritage site is situated, and give them at least 60 days to make submissions regarding the proposed declaration, amendment or withdrawal, and in the case of the owner, to propose conditions under which the action will be acceptable. All submissions must be considered by the heritage resources authority before a final decision is made; and 45
50

- (a) Enige van sy funksies of bevoegdhede kragtens hierdie artikel delegeer;
 - (b) 'n aanbeveling aan die Minister of LUR doen ingevolge hierdie Wet;
 - (c) geld leen ingevolge artikel 21(5)(a);
 - (d) vaste eiendom verkry of daaroor beskik ingevolge artikel 21(5)(b) of (c); of
 - 5 (e) enige verklaring van algemene beleid of bewaringsbestuursplan kragtens artikel 47 aanneem.
- (4) 'n Delegasie ingevolge hierdie artikel kan na willekeur ingetrek word en geen sodanige delegasie verhinder die uitoefening van enige bevoegdheid deur die erfenishulpbronowerheid nie: Met dien verstande dat die delegering van enige bevoegdheid
- 10 aan 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid ingevolge 'n ooreenkoms kragtens subartikel (1)(f) deur SAEHA herroep kan word slegs met die instemming van die Minister en nadat SAEHA met sodanige provinsiale erfenishulpbronowerheid oorleg gepleeg het.

HOOFSTUK II

15 BESKERMING EN BESTUUR VAN ERFENISHULPBRONNE

Deel 1: Formele beskermings

Nasionale erfenisterreine en provinsiale erfenisterreine

27. (1) SAEHA moet plekke identifiseer met eienskappe wat so uitsonderlik is dat hulle van spesiale nasionale betekenis is ooreenkomstig die erfenisevalueringsmaat-
- 20 stawwe in artikel 3(2) uiteengesit en by artikel 6(1) en (2) voorgeskryf, en moet ondersoek instel na die wenslikheid daarvan om hulle tot nasionale erfenisterreine te verklaar.
- (2) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet plekke identifiseer wat spesiale eienskappe het wat hulle belangrik maak in die konteks van die provinsie of 'n streek
- 25 ooreenkomstig die erfenisevalueringsmaatstawwe in artikel 3(2) uiteengesit en by artikel 6(1) en (2) voorgeskryf, en moet ondersoek instel na die wenslikheid daarvan om hulle tot provinsiale erfenisterreine te verklaar.
- (3) Enige persoon kan 'n benoeming aan SAEHA voorlê vir die verklaring van 'n plek tot 'n nasionale erfenisterrein, of aan 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid vir
- 30 die verklaring van 'n plek tot 'n provinsiale erfenisterrein. Die betrokke erfenishulpbronowerheid kan die formaat en prosedures vir sulke benoemings voorskryf.
- (4) Skriftelike motivering vir die verklaring van 'n plek tot 'n erfenisterrein moet deur die erfenishulpbronowerheid opgestel en op rekord gehou word.
- (5) SAEHA kan by kennisgewing in die *Staatskoerant* enige plek in subartikel (1)
- 35 bedoel tot 'n nasionale erfenisterrein verklaar.
- (6) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid kan, by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*, enige plek in subartikel (2) bedoel en in die kennisgewing omskryf, tot 'n provinsiale erfenisterrein verklaar.
- (7) Die betrokke erfenishulpbronowerheid kan, by soortgelyke kennisgewing—
- 40 (a) enige kennisgewing wat ingevolge subartikel (5) of (6) gepubliseer is, wysig; of
- (b) enige kennisgewing wat ingevolge subartikel (5) of (6) of paragraaf (a) van hierdie subartikel gepubliseer is, intrek.
- (8) Alvorens hy 'n plek tot 'n erfenisterrein verklaar, of 'n kennisgewing kragtens
- 45 subartikel (7) wysig of herroep—
- (a) moet die erfenishulpbronowerheid kennis gee aan die eienaar;
 - (b) moet die erfenishulpbronowerheid kennis gee aan die verbandhouer, die okkupeerder en enige ander persoon met 'n geregistreerde belang by die eiendom;
 - 50 (c) moet die erfenishulpbronowerheid kennis gee aan alle bewaringsliggame wat hulle belang in die geografiese gebied waarin die voorgestelde erfenisterrein geleë is, ingevolge artikel 25(1)(b) geregistreer het, en hulle ten minste 60 dae gee om voorleggings oor die voorgestelde verklaring, wysiging of intrekking te doen en, in die geval van die eienaar, om voorwaardes voor
 - 55 te stel waarop die optrede aanvaarbaar sal wees. Alle voorleggings moet deur die erfenishulpbronowerheid oorweeg word alvorens 'n finale besluit geneem word; en

- (d) before notifying the owner as provided in paragraph (a), must give to the owner reasonable opportunity for representations or submissions to be made in regard to the proposed notification.
- (9) A heritage resources authority may at any time withdraw a notice which it has served in terms of subsection (8)(a). 5
- (10) For the purposes of subsections (15) to (22), a place shall be deemed to be protected as a heritage site for six months from the date of service of a notice under subsection (8)(a) or until the notice is withdrawn or the place is declared to be a heritage site, whichever is the shorter period.
- (11) Subject to subsection (12), if the owner objects to the proposed declaration of a place or proposes conditions which the heritage resources authority reasonably considers to be unacceptable, the heritage resources authority may, prior to the expiry of the notice in terms of subsection (10), renew a notice under subsection (8)(a), whereupon the protection under subsection (10) shall be extended for a further six months. If during this time consultation between the heritage resources authority and the owner fails to lead to the withdrawal of the owner's objection or the proposal of acceptable conditions, the heritage resources authority may declare the place to be a heritage site. 10 15
- (12) The Minister, on the advice of SAHRA, must prescribe circumstances in which the State, a local authority or a supported body may object to the declaration as a heritage site of a place which it owns or controls. 20
- (13) SAHRA must inform the provincial heritage resources authority, the provincial planning authority and the local authority within whose area of jurisdiction a national heritage site falls, within 30 days of its declaration.
- (14) A provincial heritage resources authority must inform SAHRA, the provincial planning authority and the local authority within whose area of jurisdiction a provincial heritage site falls, within 30 days of its declaration. 25
- (15) SAHRA is responsible for the protection of national heritage sites in accordance with the provisions of this section.
- (16) A provincial heritage resources authority is responsible for the protection of provincial heritage sites in accordance with the provisions of this section. 30
- (17) Except in cases where the heritage resources authority considers it inappropriate, all heritage sites must be marked with a badge indicating their status.
- (18) No person may destroy, damage, deface, excavate, alter, remove from its original position, subdivide or change the planning status of any heritage site without a permit issued by the heritage resources authority responsible for the protection of such site. 35
- (19) The responsible heritage resources authority may make regulations pertaining to heritage sites under its control, or to any other heritage site with the consent of the owner of that site—
- (a) safeguarding heritage sites from destruction, damage, disfigurement, excavation or alteration; 40
 - (b) regulating the conditions of use of any heritage site or the conditions for any development thereof;
 - (c) regulating the admission of members of the public to a heritage site, and the fees payable for such admission. 45
- (20) Any branch of the State or supported body which is the owner of a heritage site must maintain such site according to a minimum standard and according to a procedure prescribed by the responsible heritage resources authority after consultation with the relevant Departments of Works.
- (21) The responsible heritage resources authority may, by agreement with the owner of a heritage site— 50
- (a) conserve or improve any heritage site;
 - (b) construct fences, walls or gates around or on a heritage site;
 - (c) acquire or construct and maintain an access road to a heritage site over any land, and construct upon such land fences, walls or gates; or 55
 - (d) erect signs on or near a heritage site.
- (22) No person may damage any fence, wall or gate constructed or sign erected by a heritage resources authority in terms of subsection (21).

- (d) moet die erfenishulpbronowerheid, alvorens hy die eienaar in kennis stel soos voorsien in paragraaf (a), aan die eienaar redelike geleentheid gee vir die voorlê van verhoë of die doen van voorleggings in verband met die voorgestelde kennisgewing.
- 5 (9) 'n Erfenishulpbronowerheid kan 'n kennisgewing wat hy ingevolge subartikel (8)(a) beteken het, te eniger tyd intrek.
- (10) Vir doeleindes van subartikels (15) tot (22) word 'n plek geag as 'n erfenisterrein beskerm te wees vir ses maande vanaf die datum van betekening van 'n kennisgewing kragtens subartikel (8)(a) of totdat die kennisgewing ingetrek word of
- 10 die plek tot 'n erfenisterrein verklaar word, wat ook al die kortste tydperk is.
- (11) Behoudens subartikel (12), indien die eienaar beswaar maak teen die voorgestelde verklaring van 'n plek tot 'n erfenisterrein of voorwaardes voorstel wat die erfenishulpbronowerheid redelikerwys as onaanvaarbaar beskou, kan die erfenishulpbronowerheid voor die verval van die kennisgewing ingevolge subartikel (10) 'n nuwe
- 15 kennisgewing ingevolge subartikel (8)(a) beteken, waarna die beskerming ingevolge subartikel (10) vir 'n verdere tydperk van ses maande verleng word. Indien oorlegpleging tussen die erfenishulpbronowerheid en die eienaar gedurende hierdie tydperk nie tot die terugtrekking van die eienaar se beswaar of die voorstel van aanvaarbare voorwaardes lei nie, kan die erfenishulpbronowerheid die plek tot 'n erfenisterrein
- 20 verklaar.
- (12) Die Minister, op advies van SAEHA, moet omstandighede voorskryf waarin die Staat, 'n plaaslike owerheid of 'n ondersteunde liggaam kan beswaar maak teen die verklaring tot 'n erfenisterrein van 'n plek wat hy besit of beheer.
- (13) SAEHA moet die provinsiale erfenishulpbronowerheid en die provinsiale
- 25 beplanningsowerheid en die plaaslike owerheid in wie se regsgebied 'n nasionale erfenisterrein val, binne 30 dae na die verklaring daarvan in kennis stel.
- (14) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet SAEHA en die provinsiale beplanningsowerheid en die plaaslike owerheid in wie se regsgebied 'n provinsiale erfenisterrein val, binne 30 dae na die verklaring daarvan in kennis stel.
- 30 (15) SAEHA is verantwoordelik vir die beskerming van nasionale erfenisterreine in ooreenstemming met die bepalings van hierdie artikel.
- (16) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid is verantwoordelik vir die beskerming van sy provinsiale erfenisterreine in ooreenstemming met die bepalings van hierdie artikel.
- 35 (17) Uitgesonderd in gevalle waar die erfenishulpbronowerheid dit as onvanpas beskou, moet alle erfenisterreine gemerk word met 'n wapen wat die status daarvan aandui.
- (18) Niemand mag enige erfenisterrein vernietig, beskadig, ontsier, uitgrawe, verander, uit sy oorspronklike posisie verwyder, onderverdeel of die beplanningstatus daarvan verander nie sonder 'n permit uitgereik deur die erfenishulpbronowerheid wat vir die beskerming van daardie terrein verantwoordelik is.
- (19) Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid kan regulasies uitvaardig—
- (a) om erfenisterreine te beskerm teen vernietiging, beskadiging, ontsiering, uitgraving of verandering;
- 45 (b) om die voorwaardes van gebruik van enige erfenisterrein of die voorwaardes vir enige ontwikkeling daarvan te reguleer;
- (c) om die toegang van lede van die publiek tot 'n erfenisterrein, en die gelde betaalbaar vir sodanige toegang, te reguleer.
- (20) Enige vertakking van die Staat of 'n ondersteunde liggaam wat die eienaar van
- 50 'n erfenisterrein is, moet sodanige terrein in stand hou ooreenkomstig 'n minimum-standaard en ooreenkomstig 'n prosedure voorgeskryf deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid na oorleg met die betrokke Departement van Werke.
- (21) Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid kan, by ooreenkoms met die eienaar van 'n erfenisterrein—
- 55 (a) sodanige erfenisterrein bewaar of verbeter;
- (b) heinings, mure of hekke rondom of op sodanige erfenisterrein oprig;
- (c) 'n toegangspad na sodanige erfenisterrein oor enige grond verkry of bou en in stand hou, en heinings, mure of hekke op sodanige grond oprig; of
- (d) tekens op of naby sodanige erfenisterrein oprig.
- 60 (22) Niemand mag enige heining, muur of hek of teken wat ingevolge subartikel (21) deur 'n erfenishulpbronowerheid opgerig is, beskadig nie.

(23) (a) All reproduction rights either in two or three dimensions in respect of a heritage site, subject to any existing rights and the agreement of the owner of such site, belong to the State and vest in the heritage resources authority responsible for the protection of such site or, by agreement, with the authority or public institution responsible for the management of such site.

5

(b) Subject to the provisions of paragraph (a), no person other than the owner of the site may make such reproduction for profit without a permit issued by SAHRA or a provincial heritage resources authority, as the case may be, which may prescribe the fees payable in respect of such reproduction and must deposit such fees in a trust fund dedicated to the conservation of such site or of heritage resources in general.

10

Protected areas

28. (1) SAHRA may, with the consent of the owner of an area, by notice in the *Gazette* designate as a protected area—

- (a) such area of land surrounding a national heritage site as is reasonably necessary to ensure the protection and reasonable enjoyment of such site, or to protect the view of and from such site; or
- (b) such area of land surrounding any wreck as is reasonably necessary to ensure its protection; or
- (c) such area of land covered by a mine dump.

15

(2) A provincial heritage resources authority may, with the consent of the owner of an area, by notice in the *Provincial Gazette* designate as a protected area—

20

- (a) such area of land surrounding a provincial heritage site as is reasonably necessary to ensure the protection and reasonable enjoyment of such site, or to protect the view of and from such site; or
- (b) such area of land surrounding any archaeological or palaeontological site or meteorite as is reasonably necessary to ensure its protection.

25

(3) No person may damage, disfigure, alter, subdivide or in any other way develop any part of a protected area unless, at least 60 days prior to the initiation of such changes, he or she has consulted the heritage resources authority which designated such area in accordance with a procedure prescribed by that authority.

30

(4) With regard to an area of land covered by a mine dump referred to in subsection (1)(c) SAHRA must make regulations providing for the protection of such areas as are seen to be of national importance in consultation with the owner, the Minister of Minerals and Energy and interested and affected parties within the mining community.

(5) A heritage resources authority may make regulations providing for specific protections for any protected area which it has designated, including the prohibition or control of specified activities by any person in the designated area.

35

(6) A local authority may, with the agreement of the heritage resources authority which designated a protected area, make provision in its town planning scheme or in by-laws for the management of such area.

40

Provisional protection

29. (1) SAHRA, or a provincial heritage resources authority, may, subject to subsection (4), by notice in the *Gazette* or the *Provincial Gazette*, as the case may be—

- (a) provisionally protect for a maximum period of two years any—
 - (i) protected area;
 - (ii) heritage resource, the conservation of which it considers to be threatened and which threat it believes can be alleviated by negotiation and consultation; or
 - (iii) heritage resource, the protection of which SAHRA or the provincial heritage resources authority wishes to investigate in terms of this Act; and

45

50

(b) withdraw any notice published under paragraph (a).

(2) A local authority may, subject to subsection (4), by notice in the *Provincial Gazette*—

- (23) (a) Alle reproduksieregte, hetsy in twee of drie dimensies, ten opsigte van 'n erfenisterrein, behoudens enige bestaande regte en die instemming van die eienaar van sodanige terrein, behoort aan die Staat en berus by die erfenishulpbronowerheid verantwoordelik vir die beskerming van sodanige terrein of, volgens ooreenkomste, by die owerheid of openbare instelling verantwoordelik vir die bestuur van sodanige terrein.
- (b) Behoudens die bepalings van paragraaf (a), mag niemand anders as die eienaar van die terrein enige sodanige reproduksie vir wins doen nie sonder 'n permit uitgereik deur SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid, na gelang van die geval, wat die gelde betaalbaar ten opsigte van sodanige reproduksie kan voorskryf en sodanige gelde moet stort in 'n trustfonds toegewy aan die bewaring van sodanige terrein of van erfenishulpbronne in die algemeen.

Beskernde gebiede

28. (1) SAEHA, met die toestemming van die eienaar van 'n area, kan by kennisgewing in die *Staatskoerant* as 'n beskernde gebied aanwys—
- 15 (a) sodanige stuk grond rondom 'n nasionale erfenisterrein as wat redelikerwys nodig is om die beskerming en redelike genieting van sodanige terrein te verseker of om die uitsig op en van sodanige terrein te beskerm; of
- (b) sodanige stuk grond rondom enige wrak as wat redelikerwys nodig is om die beskerming daarvan te verseker; of
- 20 (c) die stuk grond wat deur 'n mynhoop bedek is.
- (2) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid, met die toestemming van die eienaar van 'n area, kan by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* as 'n beskernde gebied aanwys—
- (a) sodanige stuk grond rondom 'n provinsiale erfenisterrein as wat redelikerwys nodig is om die beskerming en redelike genieting van sodanige terrein te verseker of om die uitsig op en van sodanige terrein te beskerm; of
- 25 (b) sodanige stuk grond rondom 'n argeologiese of paleontologiese terrein of meteoriet wat redelikerwys nodig is om die beskerming daarvan te verseker.
- (3) Niemand mag enige deel van 'n beskernde gebied beskadig, ontsier, verander, onderverdeel of op enige ander wyse ontwikkel nie tensy hy of sy ten minste 60 dae voor die begin van sodanige veranderinge oorleg gepleeg het met die erfenishulpbronowerheid wat sodanige gebied aangewys het, volgens 'n prosedure deur daardie owerheid voorgeskryf.
- (4) Met betrekking tot 'n stuk grond wat deur 'n mynhoop bedoel in subartikel (1)(c) bedek word, moet SAERA regulasies uitvaardig wat voorsiening maak vir die beskerming van sodanige areas wat blyk van nasionale belang te wees in oorleg met die eienaar, die Minister van Minerale en Energie en belanghebbende en geaffekteerde partye in die mynbougemeenskap.
- 35 (5) 'n Erfenishulpbronowerheid kan regulasies uitvaardig wat voorsiening maak vir spesifieke beskerming vir enige beskernde gebied wat hy aangewys het, insluitende die verbod of beheer van vermelde bedrywighede deur enige persoon in die aangewese gebied.
- (6) 'n Plaaslike owerheid kan, met die instemming van die erfenishulpbronowerheid wat 'n beskernde gebied aangewys het, in sy stadsbeplanningskema of in verordeninge voorsiening maak vir die bestuur van sodanige gebied.
- 45

Voorlopige beskerming

29. (1) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid kan, behoudens subartikel (4), by kennisgewing in die *Staatskoerant* of die *Provinsiale Koerant*, na gelang van die geval—
- 50 (a) voorlopige beskerming vir 'n maksimum tydperk van twee jaar verleen aan enige—
- (i) beskernde gebied;
- (ii) erfenishulpbron waarvan hy die bewaring as bedreig beskou en welke bedreiging na sy mening deur onderhandeling en oorlegpleging vermindert kan word; of
- 55 (iii) erfenishulpbron waarvan SAEHA of die provinsiale erfenishulpbronowerheid die bewaring ingevolge hierdie Wet wil ondersoek; en
- (b) enige kennisgewing wat kragtens paragraaf (a) gepubliseer is, intrek.
- (2) 'n Plaaslike owerheid kan, behoudens subartikel (4), by kennisgewing in die
- 60 *Provinsiale Koerant*—

- (a) provisionally protect for a maximum period of three months any place which it considers to be conservation-worthy, the conservation of which the local authority considers to be threatened and which threat it believes can be alleviated by negotiation and consultation; and
 - (b) withdraw any notice published under paragraph (a);
- Provided that it notifies the provincial heritage resources authority within seven days of such provisional protection.
- (3) A provincial heritage resources authority may, by notice in the *Provincial Gazette*, revoke a provisional protection by a local authority under subsection (2) or provisionally protect a place concerned in accordance with subsection (1).
- (4) A heritage resources authority or a local authority may not provisionally protect any heritage resource unless it has notified the owner of the resource in writing of the proposed provisional protection.
- (5) A heritage resource shall be deemed to be provisionally protected for 30 days from the date of service of a notice under subsection (4) or until the notice is withdrawn or the resource is provisionally protected by notice in the *Gazette* or the *Provincial Gazette*, whichever is the shorter period.
- (6) A heritage authority or a local authority may at any time withdraw a notice which it has issued under subsection (4).
- (7) SAHRA shall inform the relevant provincial heritage authority and local authority within 30 days of the publication or withdrawal of a notice under subsection (1).
- (8) A provincial heritage resources authority shall inform the relevant local authority within 30 days of the publication or withdrawal of a notice under subsection (1).
- (9) A local authority shall inform the provincial heritage authority of the withdrawal of a notice under subsection (2)(b).
- (10) No person may damage, deface, excavate, alter, remove from its original position, subdivide or change the planning status of a provisionally protected place or object without a permit issued by a heritage resources authority or local authority responsible for the provisional protection.

Heritage Registers

30. (1) A provincial heritage resources authority must compile and maintain a heritage register listing the heritage resources in the province which it considers to be conservation-worthy in terms of the heritage assessment criteria set out in section 3(3) and prescribed under section 7.
- (2) Subject to subsection (7), a provincial heritage resources authority may, by notice in the *Provincial Gazette*, list a heritage resource or amend or delete an entry in a heritage register.
- (3) Heritage resources must be listed in accordance with—
- (a) the sub-categories of Grade II and Grade III heritage resources prescribed under section 7, if any;
 - (b) the areas of jurisdiction of local authorities; and
 - (c) any additional categories prescribed by the provincial heritage resources authority in consultation with SAHRA.
- (4) A provincial heritage resources authority must prescribe the procedure and information required for—
- (a) the nomination of a resource for listing in a heritage register; and
 - (b) the compilation of an inventory of heritage resources referred to in subsection (5),
- which shall require at least compliance with such minimum standards as may be prescribed by SAHRA for the recording of information under section 39.
- (5) At the time of the compilation or revision of a town or regional planning scheme or a spatial development plan, or at any other time of its choosing, or at the initiative of a provincial heritage resources authority where in the opinion of a provincial heritage resources authority the need exists, a planning authority shall compile an inventory of the heritage resources which fall within its area of jurisdiction and submit such inventory to the relevant provincial heritage resources authority, which shall list in the heritage register those heritage resources which fulfil the assessment criteria under subsection (1).
- (6) A provincial heritage resources authority may approve an inventory of heritage resources submitted to it by any person for listing in the heritage register.

- (a) voorlopige beskerming vir 'n maksimum tydperk van drie maande verleen aan enige plek wat hy as bewarenswaardig beskou, indien die plaaslike owerheid die bewaring daarvan as bedreig beskou en welke bedreiging na sy mening deur onderhandeling en oorlegpleging verminder kan word; en
- 5 (b) enige kennisgewing wat ingevolge paragraaf (a) gepubliseer is, herroep: Met dien verstande dat hy die provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis moet stel binne sewe dae na sodanige voorlopige beskerming.
- (3) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid kan, by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*, 'n voorlopige beskerming deur 'n plaaslike owerheid kragtens subartikel (2)
- 10 herroep of 'n plek ooreenkomstig subartikel (1) voorlopig beskerm.
- (4) 'n Erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid mag nie 'n erfenishulpbron voorlopig beskerm nie tensy hy die eienaar van die hulpbron skriftelik in kennis gestel het van die voorgestelde voorlopige beskerming.
- (5) 'n Erfenishulpbron word geag voorlopig beskerm te wees vir 30 dae na die datum
- 15 van betekening van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (4) of totdat die kennisgewing ingetrek word of die hulpbron voorlopig beskerm word by kennisgewing in die *Staatskoerant* of die *Provinsiale Koerant*, wat ook al die kortste tydperk is.
- (6) 'n Erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid kan 'n kennisgewing wat hy ingevolge subartikel (4) uitgereik het, te eniger tyd intrek.
- 20 (7) SAEHA moet die betrokke provinsiale erfenishulpbronowerheid en plaaslike owerheid in kennis stel binne 30 dae na die publikasie of herroeping van 'n kennisgewing kragtens subartikel (1).
- (8) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet die betrokke plaaslike owerheid in kennis stel binne 30 dae na die publikasie of herroeping van 'n kennisgewing kragtens
- 25 subartikel (1).
- (9) 'n Plaaslike owerheid moet die provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis stel binne 30 dae na die herroeping van 'n kennisgewing kragtens subartikel (2)(b).
- (10) Niemand mag 'n voorlopig beskermde plek of voorwerp beskadig, ontsier, uitgrawe, verander, uit sy oorspronklike posisie verwyder, onderverdeel of die beplanningstatus daarvan verander sonder 'n permit uitgereik deur die erfenishulpbronowerheid of plaaslike owerheid verantwoordelik vir die voorlopige beskerming nie.

Erfenisregisters

30. (1) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet 'n erfenisregister opstel en byhou, waarin die erfenishulpbronne in die provinsie gelys word wat hy as bewarens-
- 35 waardig beskou ooreenkomstig die erfenisevalueringsmaatstawwe in artikel 3(3) uiteengesit en kragtens artikel 7 voorgeskryf.
- (2) Behoudens subartikel (7) kan 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* 'n erfenishulpbron in 'n register opneem of 'n inskrywing in 'n erfenisregister wysig of skrap.
- 40 (3) Erfenishulpbronne moet gelys word in ooreenstemming met—
- (a) die subkategorieë van Graad II- en Graad III-erfenishulpbronne kragtens artikel 7 voorgeskryf, as daar is;
- (b) die regsgebiede van plaaslike owerhede; en
- (c) enige bykomende kategorieë voorgeskryf deur die provinsiale erfenishulp-
- 45 bronowerheid in oorleg met SAEHA.
- (4) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet die prosedure en inligting voorskryf wat nodig is vir—
- (a) die benoeming van 'n hulpbron vir opname in 'n erfenisregister; en
- (b) die opstel van 'n inventaris van erfenishulpbronne in subartikel (5) bedoel,
- 50 waarvoor daar ten minste voldoen moet word aan sodanige minimum standarde as wat deur SAEHA voorgeskryf word vir die aantekening van inligting kragtens artikel 39.
- (5) Ten tyde van die opstel of hersiening van 'n stads- of streekbeplanningskema of 'n ruimtelike ontwikkelingsplan, of op enige ander tyd waarop hy besluit, of op inisiatief van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid waar die behoefte na die mening
- 55 van sodanige owerheid bestaan, moet 'n beplanningsowerheid 'n inventaris opstel van die erfenishulpbronne wat binne sy regsgebied val en sodanige inventaris aan die betrokke provinsiale erfenishulpbronowerheid voorlê, wat die erfenishulpbronne wat voldoen aan die evalueringsmaatstawwe in subartikel (1) bedoel, in die erfenisregister moet aanteken.
- 60 (6) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid kan 'n inventaris van erfenishulpbronne wat deur enigiemand aan hom voorgelê is, goedkeur vir opname in die erfenisregister.

(7) A provincial heritage resources authority shall not list a place in a heritage register without having consulted the owner of such place regarding *inter alia* the provisions to be established under subsection (11) for the protection of the place.

(8) The MEC may, after consultation with the MEC for local government, prescribe the process of consultation referred to in subsection (7).

(9) On publication of a notice in the *Provincial Gazette* concerning the listing in the heritage register of a place within its area of jurisdiction, or the amendment or deletion of an entry for such place, a local authority must notify the owner of such place.

(10) A local authority shall notify SAHRA and the provincial heritage resources authority when a place within its area of jurisdiction which is listed in the heritage register is destroyed, whereupon the provincial heritage resources authority shall record the destruction of the place against the entry in the heritage register for that place, and SAHRA shall record such destruction in the inventory of the national estate.

(11) Within six months of the publication of a notice in the *Provincial Gazette* concerning the inclusion in the heritage register of a place falling within its area of jurisdiction, every local authority must make provision for the protection of such place through the provisions of its planning scheme or by-laws under this Act: Provided that any such protective provisions shall be jointly approved by the provincial heritage resources authority, the relevant local authority and the provincial planning authority, and provided further that—

- (a) the special consent of the local authority shall be required for any alteration to or development affecting a place listed in the heritage register;
- (b) the local authority must, prior to the consideration of an application under paragraph (a), notify any conservation bodies which have, in terms of section 25(1)(b), registered their interest in the geographical area or type of property concerned and give them a reasonable period in which to register an objection or make other representations with respect to the application;
- (c) in assessing an application under paragraph (a), the local authority shall consider—
 - (i) the cultural significance of the place and how this could be affected by the proposed alteration or development; and
 - (ii) any objection or representations under paragraph (b);
- (d) where the local authority resolves to approve an application under paragraph (a) which would materially affect the cultural significance of the place and an objection to such approval has been registered under paragraph (b), unless the conservation body concerned withdraws such objection, the objection shall be deemed to be an appeal in terms of section 49 and the local authority shall submit the application and all relevant information to the relevant appeal body; and
- (e) in the event of any alteration or development of a place listed in a heritage register being undertaken without the consent of the local authority, the local authority may require the owner to stop such work instantly and restore the site to its previous condition within a specified period. If the owner fails to comply with the local authority's requirements the local authority shall have the right to carry out such restoration work itself and recover the cost thereof from the owner.

(12) A provincial heritage resources authority or a local authority within whose area of jurisdiction such site is located may provisionally protect any place in an inventory referred to in subsections (5) and (6): Provided that such provisional protection shall be withdrawn when the place is listed in the heritage register.

(13) A local authority may mark any place falling within its area of jurisdiction listed in a heritage register with a badge indicating its status.

(14) Inclusion of a place in a heritage register shall not exempt any person from complying with the provisions of sections 35 and 36.

Heritage areas

31. (1) A planning authority must at the time of revision of a town or regional planning scheme, or the compilation or revision of a spatial plan, or at the initiative of the provincial heritage resources authority where in the opinion of the provincial heritage

(7) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid mag nie 'n plek in 'n erfenisregister aanteken nie sonder dat hy met die eienaar van sodanige plek oorleg gepleeg het oor onder andere die bepalings wat kragtens subartikel (11) ingestel moet word vir die beskerming van die plek.

5 (8) Die LUR kan, na oorleg met die LUR vir plaaslike regering, die proses van oorlegpleging in subartikel (7) bedoel, voorskryf.

(9) By publikasie van 'n kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* betreffende die opname in die erfenisregister van 'n plek binne sy regsgebied, of die wysiging of skraping van 'n inskrywing vir sodanig plek, moet 'n plaaslike owerheid die eienaar
10 van sodanige plek in kennis stel.

(10) 'n Plaaslike owerheid moet SAEHA en die provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis stel wanneer 'n plek in sy regsgebied wat in die erfenisregister opgeneem is, vernietig is, waarna die provinsiale erfenishulpbronowerheid die vernietiging van die plek moet aanteken teenoor die inskrywing in die erfenisregister vir daardie plek, en
15 SAEHA moet sodanige vernietiging in die inventaris van die nasionale besit aanteken.

(11) Binne ses maande na die publikasie van 'n kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* betreffende die insluiting in die erfenisregister van 'n plek wat in sy regsgebied val, moet elke plaaslike owerheid voorsiening maak vir die beskerming van sodanige plek deur middel van die bepalings van sy beplanningskema of verordeninge kragtens
20 hierdie Wet: Met dien verstande dat enige sodanige beskermingsbepalings gesamentlik goedgekeur moet word deur die provinsiale erfenishulpbronowerheid, die betrokke plaaslike owerheid en die provinsiale beplanningsowerheid: Met dien verstande voorts dat—

(a) die spesiale instemming van die plaaslike owerheid vereis word vir enige
25 verandering aan of ontwikkeling rakende 'n plek wat in die erfenisregister opgeneem is;

(b) die plaaslike owerheid, voor die oorweging van 'n aansoek kragtens paragraaf (a), enige bewaringsliggame in kennis moet stel wat, kragtens artikel 25(1)(b), hulle belangstelling in die geografiese gebied of tipe
30 eiendom geregistreer het en hulle 'n redelike tyd gun om 'n beswaar aanhangig te maak of ander verhoë met betrekking tot die aansoek te rig;

(c) die plaaslike owerheid by die evaluering van 'n aansoek kragtens paragraaf (a) oorweging moet skenk aan—

(i) die kulturele betekenis van die plek en hoe dit deur die voorgestelde
35 verandering of ontwikkeling geraak kan word; en

(ii) enige beswaar of verhoë kragtens paragraaf (b);

(d) waar die plaaslike owerheid besluit om 'n aansoek kragtens paragraaf (a) goed te keur wat die kulturele betekenis van die plek wesenlik sal raak en 'n
40 beswaar teen sodanige goedkeuring kragtens paragraaf (b) aanhangig gemaak is, tensy die betrokke bewaringsliggaam sodanige beswaar terugtrek, die beswaar geag moet word 'n appèl ingevolge artikel 49 te wees en die plaaslike owerheid die aansoek en alle tersaaklike inligting aan die betrokke appèlliggaam moet voorlê; en

(e) in die geval waar 'n verandering of ontwikkeling van 'n plek wat in 'n erfenisregister opgeneem is, gedoen word sonder die instemming van die plaaslike owerheid, die plaaslike owerheid die eienaar kan gelas om sodanige
45 werk onmiddellik te staak en die terrein binne 'n bepaalde tydperk tot sy vorige toestand te herstel. Indien die eienaar versuim om aan die plaaslike owerheid se vereistes te voldoen, het die plaaslike owerheid die reg om sodanige restaurasiewerk self te doen en die koste daarvan van die eienaar te verhaal.
50

(12) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid of 'n plaaslike owerheid in wie se regsgebied sodanige terrein geleë is, kan enige plek in 'n inventaris in subartikels (5) en (6) bedoel voorlopig beskerm: Met dien verstande dat sodanige voorlopige beskerming ingetrek moet word wanneer die plek in die erfenisregister opgeneem word.
55

(13) 'n Plaaslike owerheid kan enige plek wat binne sy regsgebied val en in 'n erfenisregister opgeneem is, merk met 'n wapen wat die status daarvan aandui.

(14) Die insluiting van 'n plek in 'n erfenisregister stel geen persoon vry van voldoening aan die bepalings van artikels 35 en 36 nie.

60 Erfenisgebiede

31. (1) 'n Beplanningsowerheid moet ten tyde van die hersiening van 'n stads- of streekbeplanningskema, of die opstel of hersiening van 'n ruimtelike ontwikkelingsplan, of op inisiatief van die provinsiale erfenishulpbronowerheid waar die behoefte na

resources authority the need exists, investigate the need for the designation of heritage areas to protect any place of environmental or cultural interest.

(2) Where the provincial heritage resources authority is of the opinion that the need exists to protect a place of environmental or cultural interest as a heritage area, it may request a planning authority to investigate its designation in accordance with proposals submitted by the provincial heritage resources authority with its request. The planning authority must inform the provincial heritage resources authority within 60 days of receipt of such a request whether it is willing or able to comply with the request.

(3) Where the planning authority informs the provincial heritage resources authority that it is willing and able, the provincial heritage resources authority must assist the planning authority to investigate the designation of the place as a heritage area.

(4) Where the planning authority does not so inform the provincial heritage resources authority, or informs the provincial heritage resources authority that it is not so willing and able, the provincial heritage resources authority may investigate the designation of the place as a heritage area and, with the approval of the MEC, designate such place to be a heritage area by notice in the *Provincial Gazette*.

(5) A local authority may, by notice in the *Provincial Gazette*, designate any area or land to be a heritage area on the grounds of its environmental or cultural interest or the presence of heritage resources, provided that prior to such designation it shall consult—

- (a) the provincial heritage resources authority; and
- (b) owners of property in the area and any affected community,

regarding *inter alia* the provisions to be established under subsection (7) for the protection of the area.

(6) The MEC may, after consultation with the MEC responsible for local government, publish regulations setting out the process of consultation referred to in subsection (5).

(7) A local authority must provide for the protection of a heritage area through the provisions of its planning scheme or by-laws under this Act, provided that any such protective provisions shall be jointly approved by the provincial heritage resources authority, the provincial planning authority and the local authority, and provided further that—

- (a) the special consent of the local authority shall be required for any alteration or development affecting a heritage area;
- (b) in assessing an application under paragraph (a) the local authority must consider the significance of the area and how this could be affected by the proposed alteration or development; and
- (c) in the event of any alteration or development being undertaken in a heritage area without the consent of the local authority, it shall have the power to require the owner to stop such work instantly and restore the site to its previous condition within a specified period. If the owner fails to comply with the requirements of the local authority, the local authority shall have the right to carry out such restoration work itself and recover the cost thereof from the owner.

(8) A local authority may erect signage indicating its status at or near a heritage area.

(9) Particular places within a heritage area may, in addition to the general provisions governing the area, be afforded further protection in terms of this Act or other heritage legislation.

Heritage objects

32. (1) An object or collection of objects, or a type of object or list of objects, whether specific or generic, that is part of the national estate and the export of which SAHRA deems it necessary to control, may be declared a heritage object, including—

- (a) objects recovered from the soil or waters of South Africa, including archaeological and palaeontological objects, meteorites and rare geological specimens;
- (b) visual art objects;
- (c) military objects;
- (d) numismatic objects;

die mening van die provinsiale erfenishulpbronowerheid bestaan, ondersoek instel na die behoefte aan die aanwysing van erfenisgebiede om enige plek van omgewings- of kulturele belang te beskerm.

(2) Waar die provinsiale erfenishulpbronowerheid van mening is dat dit nodig is om 'n plek van omgewings- of kulturele belang as 'n erfenisgebied te beskerm, kan hy 'n beplanningsowerheid versoek om sy aanwysing te ondersoek in ooreenstemming met voorstelle deur die provinsiale erfenishulpbronowerheid voorgelê met sy versoek. Die beplanningsowerheid moet die provinsiale erfenishulpbronowerheid binne 60 dae na ontvangs van so 'n versoek in kennis stel of hy gewillig of in staat is om aan die versoek te voldoen.

(3) Waar die beplanningsowerheid die provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis stel dat hy gewillig en in staat is om aan die versoek te voldoen, moet die provinsiale erfenishulpbronowerheid die beplanningsowerheid help om die aanwysing van die plek as 'n erfenisgebied te ondersoek.

(4) Waar die beplanningsowerheid die provinsiale erfenishulpbronowerheid nie aldus in kennis stel nie, of die provinsiale erfenishulpbronowerheid inlig dat hy nie aldus gewillig en in staat is nie, kan die provinsiale erfenishulpbronowerheid die aanwysing van die plek as 'n erfenisgebied ondersoek en, met die goedkeuring van die LUR, sodanige plek as 'n erfenisgebied aanwys by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*.

(5) 'n Plaaslike owerheid kan by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* enige gebied of grond as 'n erfenisgebied aanwys op grond van die omgewings- of kulturele belang daarvan of die aanwesigheid van erfenishulpbronne: Met dien verstande dat hy voor sodanige aanwysing moet oorleg pleeg met—

(a) die provinsiale erfenishulpbronowerheid; en
(b) eienaars van eiendom in die gebied en enige geaffekteerde gemeenskap, betreffende onder andere die bepalings wat ingevolge subartikel (7) vir die beskerming van die gebied toegepas moet word.

(6) Die LUR kan, na oorleg met die LUR verantwoordelik vir plaaslike regering, regulasies uitvaardig wat die proses van oorlegpleging in subartikel (5) bedoel, uiteensit.

(7) 'n Plaaslike owerheid moet vir die beskerming van 'n erfenisgebied voorsiening maak deur middel van die bepalings van sy beplanningskema of verordeninge kragtens hierdie Wet: Met dien verstande dat enige sodanige beskermingsbepalings gesamentlik goedgekeur moet word deur die provinsiale erfenishulpbronowerheid, die provinsiale beplanningsowerheid en die plaaslike owerheid: Met dien verstande voorts dat—

(a) die spesiale instemming van die plaaslike owerheid vereis word vir enige verandering of ontwikkeling rakende 'n erfenisgebied;
(b) by die oorweging van 'n aansoek kragtens paragraaf (a), die plaaslike owerheid die betekenis van die gebied en hoe dit deur die voorgestelde verandering of ontwikkeling geraak kan word, moet oorweeg; en
(c) in die geval waar 'n verandering of ontwikkeling in 'n erfenisgebied gedoen word sonder die instemming van die plaaslike owerheid, die plaaslike owerheid die bevoegdheid het om van die eienaar te vereis om sodanige werk onmiddellik te staak en die terrein binne 'n bepaalde tydperk tot sy vorige toestand te herstel. Indien die eienaar versuim om aan die plaaslike owerheid se vereistes te voldoen, het die plaaslike owerheid die reg om sodanige restaurasiewerk self te doen en die koste daarvan van die eienaar te verhaal.

(8) 'n Plaaslike owerheid kan tekens wat die status daarvan aandui, op of naby 'n erfenisgebied oprig.

(9) Verdere beskerming kan ingevolge hierdie Wet of ander erfeniswetgewing aan bepaalde plekke binne 'n erfenisgebied verleen word, benewens die algemene bepalings wat die gebied beheer.

Erfenisvoorwerpe

32. (1) 'n Voorwerp of versameling voorwerpe, of 'n tipe voorwerp of lys voorwerpe, hetsy spesifiek of generies, wat deel van die nasionale besit is en waarvan die uitvoer deur SAEHA nodig geag word om te beheer, kan tot 'n erfenisvoorwerp verklaar word, insluitende—

(a) voorwerpe herwin uit die grond of waters van Suid-Afrika, insluitende argeologiese en paleontologiese voorwerpe, meteoriete en seldsame geologiese eksemplare;
(b) beeldendekunsvoorwerpe;
(c) militêre voorwerpe;
(d) numismatiese voorwerpe;

- (e) objects of cultural and historical significance;
 - (f) objects to which oral traditions are attached and which are associated with living heritage;
 - (g) objects of scientific or technological interest;
 - (h) books, records, documents, photographic positives and negatives, graphic material, film or video or sound recordings, excluding those that are public records as defined in section 1(xiv) of the National Archives of South Africa Act, 1996 (Act No. 43 of 1996), or in a provincial law pertaining to records or archives; and 5
 - (i) any other prescribed category. 10
- (2) For the purposes of this section, an object within a type of objects declared to be a heritage object is deemed to be a heritage object.
- (3) Before declaring any object contemplated in subsection (1) as a heritage object, SAHRA may give to the owner such prior opportunity for representations or submissions to be made in regard to the proposed declaration as may be practicable in the circumstances and in such manner as may be prescribed. Nothing herein contained shall oblige SAHRA to give such prior opportunity if the circumstances militate against this. 15
- (4) SAHRA with the approval of the Minister may, by notice in the *Gazette*—
- (a) declare an object, or a collection thereof, or a type of object or list of objects, whether specific or generic, to be a heritage object; 20
 - (b) amend any notice published under paragraph (a); or
 - (c) withdraw any notice published under paragraph (a) or amended under paragraph (b).
- (5) SAHRA may not exercise its power under subsection (4) unless— 25
- (a) in the case of a specific object or collection, it has served on the owner a notice of its intention and has given him or her at least 60 days to lodge an objection or suggest reasonable conditions regarding the care and custody of such object under which such declaration is acceptable; or
 - (b) in the case of a type of objects, it has— 30
 - (i) published a notice of provisional declaration in the *Gazette*;
 - (ii) by public advertisement and any other means it considers appropriate, made known publicly the effect of the declaration and its purpose; and
 - (iii) invited any interested person who might be adversely affected to make submissions to or lodge objections with SAHRA within 60 days from the date of the notice, 35
- and has considered all such submissions and objections.
- (6) An object or collection shall be deemed to be protected as a heritage object for six months from the date of service or publication of a notice under subsection (5)(a) or (5)(b)(i), or until such notice is withdrawn or the object or collection or type of objects is declared to be a heritage object, whichever is the shorter period. 40
- (7) SAHRA must maintain a register of heritage objects in which all objects, collections of objects and types of objects which have been declared heritage objects must be listed.
- (a) The register shall be in two parts: 45
 - (i) Part I: Heritage objects listed by type.
 - (ii) Part II A: Specific heritage objects as listed in the inventory of a public museum in South Africa or otherwise displayed or kept in secure conditions.
 - (iii) Part II B: Other specific heritage objects. 50
 - (b) SAHRA may prescribe the further division of the parts of the register into categories or other subdivisions.
- (8) SAHRA must make available to the public, subject to subsection (9), a summary of information contained in the register.
- (9) Where it is necessary to ensure the proper protection of a heritage object which is entered in the register, no information which may identify the location of the object must be accessible to any person except with the express consent of SAHRA, for so long as SAHRA may determine. 55

- (e) voorwerpe van kulturele of historiese betekenis;
- (f) voorwerpe waaraan mondelinge tradisies geheg word en wat met lewende erfenis geassosieer word;
- (g) voorwerpe van wetenskaplike of tegnologiese belang;
- 5 (h) boeke, rekords, dokumente, fotografiese positiewe en negatiewe, grafiese materiaal, film- of video- of klankopnames, uitgesonderd publieke rekords soos omskryf in artikel 1(xiv) van die Wet op die Nasionale Argief van Suid-Afrika, 1996 (Wet No. 43 van 1996), of in 'n provinsiale wet oor rekords of argiewe; en
- 10 (i) enige ander voorgeskrewe kategorie.
- (2) Vir doeleindes van hierdie artikel word 'n voorwerp binne 'n tipe voorwerpe wat tot 'n erfenisvoorwerp verklaar is, geag 'n erfenisvoorwerp te wees.
- (3) Alvorens enige voorwerp beoog in subartikel (1) tot 'n erfenisvoorwerp verklaar word, kan SAEHA aan die eienaar sodanige vooraf geleentheid gee vir die voorlê van
- 15 vertoë of die doen van voorleggings in verband met die voorgestelde verklaring as wat in die omstandighede doenlik is en op die wyse wat voorgeskryf word. Niks hierin vervat verplig SAEHA om sodanige vooraf geleentheid te gee indien die omstandighede dit nie toelaat nie.
- (4) SAEHA, met die goedkeuring van die Minister, kan by kennisgewing in die
- 20 *Staatskoerant*—
- (a) 'n voorwerp, of 'n versameling daarvan, of 'n tipe voorwerp of lys voorwerpe, hetsy spesifiek of generies, tot 'n erfenisvoorwerp verklaar;
- (b) enige kennisgewing wat kragtens paragraaf (a) gepubliseer is, wysig; of
- (c) enige kennisgewing wat kragtens paragraaf (a) gepubliseer is of kragtens
- 25 paragraaf (b) gewysig is, herroep.
- (5) SAEHA mag nie sy bevoegdheid kragtens subartikel (4) uitoefen nie tensy—
- (a) in die geval van 'n spesifieke voorwerp of versameling, hy 'n kennisgewing van sy voorneme aan die eienaar beteken het en hom of haar ten minste 60 dae gegee het om 'n beswaar aanhangig te maak of redelike voorwaardes
- 30 sodanige verklaring aanvaarbaar is; of
- (b) in die geval van 'n tipe voorwerpe, hy—
- (i) 'n kennisgewing van voorlopige verklaring in die *Staatskoerant* gepubliseer het;
- 35 (ii) deur openbare advertensie en enige ander middele wat hy geskik ag, die uitwerking van die verklaring en die doel daarvan in die openbaar bekend gemaak het; en
- (iii) enige belanghebbende persone wat moontlik nadelig geraak kan word, uitgenooi het om voorleggings te maak of besware aanhangig te maak
- 40 by SAEHA binne 60 dae na die datum van die kennisgewing, en al sodanige voorleggings en besware oorweeg het.
- (6) 'n Voorwerp of versameling word geag as 'n erfenisvoorwerp beskerm te wees vir ses maande na die datum van betekening of publikasie van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (5)(a) of (5)(b)(i), of totdat sodanige kennisgewing ingetrek word
- 45 of die voorwerp of versameling of tipe voorwerpe tot 'n erfenisvoorwerp verklaar is, wat ook al die kortste tydperk is.
- (7) SAEHA moet 'n register van erfenisvoorwerpe byhou waarin alle voorwerpe, versamelings voorwerpe en tipes voorwerpe wat tot erfenisvoorwerpe verklaar is, gelys moet word.
- 50 (a) Die register moet in twee dele wees:
- (i) Deel I: Erfenisvoorwerpe gelys volgens tipe;
- (ii) Deel II A: Spesifieke erfenisvoorwerpe soos gelys in die inventaris van 'n openbare museum in Suid-Afrika of andersins uitgestal of gehou in veilige toestand;
- 55 (iii) Deel II B: Ander spesifieke erfenisvoorwerpe.
- (b) SAEHA kan die verdere verdeling van die dele van die register in kategorieë of ander onderverdelings voorskryf.
- (8) SAEHA moet, behoudens subartikel (9), 'n opsomming van inligting in die register vervat, aan die publiek beskikbaar stel.
- 60 (9) Waar dit nodig is om die behoorlike beskerming te verseker van 'n erfenisvoorwerp wat in die register aangeteken is, mag geen inligting wat die ligging van die voorwerp kan identifiseer, vir enige persoon toeganklik wees nie, uitgesonderd met die uitdruklike instemming van SAEHA, vir so lank as wat SAEHA bepaal.

(10) SAHRA may designate any person or any institution in South Africa as an expert examiner for the purposes of this section, on the basis of his, her or its special knowledge.

(11) SAHRA may provide to the owner or custodian of a heritage object listed in Part II of the register of heritage objects a certificate or badge indicating its status. 5

(12) The owner of a heritage object listed in Part II of the register of heritage objects must notify SAHRA of the name and address of the new owner when such object is sold or otherwise alienated and must provide the new owner or custodian with any certificate or badge under subsection (11) relating to such a heritage object.

(13) No person may destroy, damage, disfigure or alter any heritage object, or disperse any collection which is listed in Part II of the register, without a permit issued by SAHRA. 10

(14) SAHRA may make regulations relating to the registration of dealers in heritage objects and the control of trade in heritage objects.

(15) It is the responsibility of the owner or custodian of a heritage object listed in Part II of the register of heritage objects, to keep the heritage object in good condition and in a secure place. 15

(16) The owner or custodian of a heritage object, listed in Part II of the register of heritage objects, must immediately report to SAHRA any loss of or damage to such a heritage object or any part thereof upon discovery of such loss or damage. 20

(17) No person may carry out any work of restoration or repair of a heritage object, listed in Part II of the register of heritage objects, without a permit issued by a duly authorised representative of SAHRA.

(18) On application by the owner or custodian of a heritage object listed in Part II of the register of heritage objects, SAHRA may at its discretion assist in funding any restoration or repair work undertaken by a restoration or repair craftsman approved by SAHRA. 25

(19) No person may export or attempt to export from South Africa any heritage object without a permit issued by SAHRA.

(20) No heritage object may be removed from South Africa other than through a customs port of entry, and the relevant export permit issued under subsection (19) or certificate of exemption issued under subsection (32) must be produced to a custom officer before removal from South Africa is effected or allowed. 30

(21) An application for such an export permit must be made in the manner and contain such information as prescribed by SAHRA. 35

(22) On receipt of an application to export a heritage object SAHRA may refer it to one or more expert examiners, who must submit to SAHRA a written report on the application.

(23) SAHRA must consider the report and—

(a) issue a permit to export the object concerned, subject to such conditions, if any, as SAHRA considers necessary; or 40

(b) refuse to issue a permit.

(24) In considering an application to export any object of a type listed in Part I of the register of heritage objects permanently, an expert examiner and SAHRA must consider whether the object— 45

(a) is of outstanding significance by reason of its close association with South African history or culture, its aesthetic qualities, or its value in the study of the arts or sciences; and

(b) is of such a degree of national importance that its loss to South Africa would significantly diminish the national heritage, 50

and if satisfied that the object fulfils both these criteria, may not recommend the issue of a permit, or issue a permit, as the case may be, to export the object permanently.

(25) In the event of SAHRA refusing to issue an export permit the applicant may, within 30 days after such refusal, by written notice require the compulsory purchase of the heritage object to which such refusal relates. 55

(26) On receipt of a notification under subsection (25) SAHRA must—

(a) if it is of the opinion that a fair offer to purchase the object concerned might be made by a person or public authority in South Africa within the following six months, establish a delay period of not less than two months and not more

(10) SAEHA kan enige persoon of enige instelling in Suid-Afrika aanwys as 'n deskundige ondersoeker vir doeleindes van hierdie artikel, op die grondslag van sy of haar spesiale kennis.

(11) SAEHA kan die eienaar of bewaarder van 'n erfenisvoorwerp in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys, voorsien van 'n sertifikaat of wapen wat die status daarvan aandui.

(12) Die eienaar van 'n erfenisvoorwerp wat in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, moet SAEHA in kennis stel van die naam en adres van die nuwe eienaar wanneer sodanige voorwerp verkoop of andersins vervreem word en moet die nuwe eienaar of bewaarder voorsien van enige sertifikaat of wapen wat kragtens subartikel (11) rakende sodanige erfenisvoorwerp voorsien is.

(13) Niemand mag enige erfenisvoorwerp vernietig, beskadig, ontsier of verander nie of enige versameling wat in Deel II van die register gelys is, uitmekaar maak nie, sonder 'n permit deur SAEHA uitgereik.

(14) SAEHA kan regulasies uitvaardig betreffende die registrasie van handelaars in erfenisvoorwerpe en die beheer van die handel in erfenisvoorwerpe.

(15) Dit is die verantwoordelikheid van die eienaar of bewaarder van 'n erfenisvoorwerp wat in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, in 'n goeie toestand en op 'n veilige plek te hou.

(16) Die eienaar of bewaarder van 'n erfenisvoorwerp wat in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, moet enige verlies van of skade aan sodanige erfenisvoorwerp of enige deel daarvan onmiddellik na ontdekking van sodanige verlies of skade aan SAEHA rapporteer.

(17) Niemand mag enige werk of restourasie of herstelwerk aan 'n erfenisvoorwerp wat in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, uitvoer nie sonder 'n permit wat deur 'n behoorlik gemagtigde verteenwoordiger van SAEHA uitgereik is.

(18) Op aansoek deur die eienaar of bewaarder kan SAEHA na goeddunke bystand verleen met die befondsing van enige restourasiewerk of herstelwerk aan 'n erfenisvoorwerp wat in Deel II van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, wat onderneem word deur 'n restourasie- of herstellvakman wat deur SAEHA goedgekeur is.

(19) Niemand mag enige erfenisvoorwerp uit Suid-Afrika uitvoer of probeer om dit uit te voer nie sonder 'n permit deur SAEHA uitgereik.

(20) Geen erfenisvoorwerp mag uit Suid-Afrika verwyder word nie op 'n ander wyse as deur 'n doeaneper, en die tersaaklike uitvoerpermit uitgereik kragtens subartikel (19) of die sertifikaat van vrystelling uitgereik kragtens subartikel (32) moet aan 'n doeanebeampte getoon word voordat verwydering uit Suid-Afrika geskied of toegelaat word.

(21) 'n Aansoek om so 'n uitvoerpermit moet gedoen word op die wyse en moet die inligting bevat wat deur SAEHA voorgeskryf word.

(22) By ontvangs van 'n aansoek om 'n erfenisvoorwerp uit te voer, kan SAEHA dit na een of meer deskundige ondersoekers verwys, wat 'n skriftelike verslag oor die aansoek aan SAEHA moet voorlê.

(23) SAEHA moet die verslag oorweeg en—

(a) 'n permit om die betrokke voorwerp uit te voer uitreik, behoudens sodanige voorwaardes (as daar is) as wat SAEHA nodig ag; of

(b) weier om 'n permit uit te reik.

(24) By die evaluering van 'n aansoek om 'n voorwerp van 'n tipe in Deel I van die register van erfenisvoorwerpe gelys, permanent uit te voer, moet 'n deskundige ondersoeker en SAEHA dit oorweeg of die voorwerp—

(a) van uitstaande betekenis is omrede die noue assosiasie daarvan met Suid-Afrikaanse geskiedenis of kultuur, die estetiese eienskappe daarvan of die waarde daarvan by die bestudering van die kunste of die wetenskap; en

(b) van sodanige nasionale belang is dat die verlies daarvan vir Suid-Afrika die nasionale erfenis in beduidende mate sal verminder;

en indien hulle seker is dat die voorwerp aan albei hierdie maatstawwe voldoen, mag hulle nie die uitreiking van 'n permit aanbeveel nie, of 'n permit uitreik nie, na gelang van die geval, om die voorwerp permanent uit te voer.

(25) Indien SAEHA weier om 'n permit uit te reik, kan die aansoeker binne 30 dae na sodanige weiering, by skriftelike kennisgewing die verpligte aankoop vereis van die erfenisvoorwerp waarop sodanige weiering betrekking het.

(26) By ontvangs van 'n kennisgewing kragtens subartikel (25) moet SAEHA—

(a) indien hy van mening is dat 'n billike aanbod om die betrokke voorwerp te koop moontlik binne die volgende ses maande gemaak sal word deur 'n persoon of openbare owerheid in Suid-Afrika, 'n verdragings tydperk van ten

- than six months during which an export permit may not be issued in respect of such object; or
- (b) on its own behalf or on behalf of a public institution or authority in South Africa or a person who will undertake to keep the object in the country, offer to purchase the object either by an immediate cash payment or by payment of compensation in such manner as the Minister in consultation with the Minister of Finance may determine; or
- (c) in any other case, issue a permit to export the object concerned.
- (27) Where SAHRA establishes a delay period under subsection (26)(a) in respect of a heritage object, it—
- (a) must give written notice of the delay period to the applicant, and the Minister;
- (b) must advise such institutions and public authorities in South Africa as it sees fit of the delay period and of the object in respect of which such delay period was established;
- (c) may by public advertisement or any other means it deems appropriate make known the delay period and the object in respect of which it was established; and
- (d) may stipulate that the heritage object concerned is deposited on temporary loan with a specified South African museum or public authority for the duration of the delay period.
- (28) SAHRA, in consultation with the Minister, may extend a delay period established under subsection (26)(a) for a maximum period of two years.
- (29) In the event that—
- (a) during a delay period established under subsection (26)(a), an offer to purchase the heritage object concerned is made and the applicant and a public authority or person making such offer cannot agree as to the amount of a fair cash offer; or
- (b) SAHRA and the applicant cannot agree as to the amount of a fair offer or compensation under subsection (26)(b),
- such dispute must be arbitrated by a panel appointed by the Minister, consisting of equal representatives of dealers in heritage objects, museums and collectors of heritage objects, which must determine the amount of a fair cash offer to purchase such heritage object and must notify the parties concerned and SAHRA thereof.
- (30) Where a delay period established under subsection (26)(a) expires without a fair offer being made to purchase the heritage object concerned, SAHRA must forthwith on the request of the applicant issue a permit to export such heritage object.
- (31) Where a delay period established under subsection (26)(a) expires and SAHRA is satisfied that a fair offer to purchase the heritage object concerned has been made, SAHRA may not issue a permit to export such heritage object.
- (32) A person who intends to import an object which is of a type listed in Part I of the register of heritage objects, for temporary purposes or in circumstances in which the person may subsequently wish to export the object, may apply to SAHRA for a certificate of exemption authorising the export of the object concerned for the period specified in the certificate.

Part 2: General protections

Import of objects protected in terms of laws of foreign states

33. (1) No person may import into South Africa any foreign cultural property other than through a customs port of entry, and the export permit or other permission issued in the country of origin of such object must be produced to a customs officer before import to South Africa is effected or allowed.
- (2) After a cultural property agreement between South Africa and a reciprocating state comes into force, no person may import into South Africa any foreign cultural property that has been illegally exported from a reciprocating state.
- (3) A customs officer who has reason to believe that a person is attempting to import an object in contravention of subsection (1) or (2), may withhold the object concerned and such object must be kept in the custody of SAHRA until such time, not exceeding six months, as an investigation into the provenance of such object is completed.

- minste twee maande en hoogstens ses maande instel waartydens 'n uitvoer-permit ten opsigte van sodanige voorwerp nie uitgereik mag word nie;
- (b) ten behoeve van homself of ten behoeve van 'n openbare instelling of owerheid in Suid-Afrika of 'n persoon wat sal onderneem om die voorwerp in die land te hou, aanbied om die voorwerp te koop deur 'n onmiddellike kontantbetaling of deur betaling van vergoeding op 'n wyse wat die Minister in oorleg met die Minister van Finansies kan bepaal; of
- (c) in enige ander geval, 'n permit uitreik om die betrokke voorwerp uit te voer.
- (27) Waar SAEHA 'n verdragings tydperk kragtens subartikel (26)(a) ten opsigte van 'n erfenisvoorwerp bepaal—
- (a) moet hy skriftelik kennis van die verdragings tydperk gee aan die aansoeker en die Minister;
- (b) moet hy sodanige instellings en openbare owerhede in Suid-Afrika as wat hy goedvind, in kennis stel van die verdragings tydperk en van die voorwerp ten opsigte waarvan sodanige verdragings tydperk ingestel is;
- (c) kan hy deur openbare advertensie of enige ander middele wat hy gepas ag, die verdragings tydperk en die voorwerp ten opsigte waarvan dit ingestel is, bekend maak; en
- (d) kan hy bepaal dat die betrokke erfenisvoorwerp vir die duur van die verdragings tydperk op tydelike lening by 'n bepaalde Suid-Afrikaanse museum of openbare owerheid geplaas moet word.
- (28) SAEHA kan in oorleg met die Minister 'n verdragings tydperk wat kragtens subartikel (25)(a) ingestel is, met 'n maksimum tydperk van twee jaar verleng.
- (29) In die geval waar—
- (a) daar gedurende 'n verdragings tydperk kragtens subartikel (26)(a) ingestel, 'n aanbod gemaak word om die betrokke erfenisvoorwerp te koop en die aansoeker en 'n openbare owerheid of persoon wat die aanbod maak, nie oor die bedrag wat 'n billike kontantaanbod uitmaak, kan ooreenkom nie; of
- (b) SAEHA en die aansoeker nie oor die bedrag van 'n billike aanbod of vergoeding kragtens subartikel (26)(b) kan ooreenkom nie,
- moet sodanige geskil gearbitreer word deur 'n paneel wat deur die Minister aangestel word, bestaande uit 'n gelyke getal verteenwoordigers van handelaars in erfenisvoorwerpe, museums en versamelaars van erfenisvoorwerpe, wat die bedrag moet bepaal wat 'n billike kontantaanbod uitmaak om sodanige erfenisvoorwerp te koop en die betrokke partye en SAEHA daarvan in kennis moet stel.
- (30) Waar 'n verdragings tydperk ingestel kragtens subartikel (26)(a) verstryk sonder dat 'n billike aanbod gemaak word om die betrokke erfenisvoorwerp te koop, moet SAEHA onverwyld op versoek van die aansoeker 'n permit uitreik om sodanige erfenisvoorwerp uit te voer.
- (31) Waar 'n verdragings tydperk ingestel kragtens subartikel (26)(a) verstryk en SAEHA tevrede is dat 'n billike aanbod gemaak is om die betrokke erfenisvoorwerp te koop, mag SAEHA nie 'n permit uitreik om sodanige erfenisvoorwerp uit te voer nie.
- (32) Iemand wat van voorneme is om 'n voorwerp in te voer wat van 'n tipe is wat in Deel I van die register van erfenisvoorwerpe gelys is, vir tydelike doeleindes of in omstandighede waarin die persoon later die voorwerp kan wil uitvoer, kan by SAEHA aansoek doen om 'n sertifikaat van vrystelling wat die uitvoer van die betrokke voorwerp magtig vir die tydperk in die sertifikaat vermeld.

Deel 2: Algemene beskerming

Invoer van voorwerpe beskerm ingevolge wette van ander state

33. (1) Niemand mag enige buitelandse kulturele eiendom in Suid-Afrika invoer nie behalwe deur 'n doeanepermit of ander toestemming uitgereik in die land van herkoms van sodanige voorwerp moet aan 'n doeanebeampte getoon word voordat die invoer in Suid-Afrika geskied of toegelaat word.
- (2) Na die inwerkingtreding van 'n kulturele eiendomsooreenkoms tussen Suid-Afrika en 'n wederkerende staat mag niemand enige buitelandse kulturele eiendom wat onwettig uit daardie wederkerende staat uitgevoer is, in Suid-Afrika invoer nie.
- (3) 'n Doeanebeampte wat rede het om te vermoed dat 'n persoon probeer om 'n voorwerp in stryd met subartikel (1) of (2) in te voer, kan die betrokke voorwerp agterhou, en sodanige voorwerp moet in die bewaring van SAEHA gehou word tot tyd en wyl, hoogstens ses maande, 'n ondersoek na die herkoms van sodanige voorwerp afgehandel is.

(4) SAHRA may, with the consent of the Minister and the Minister of Foreign Affairs, liaise and co-operate with the authority responsible for the protection of cultural property in any reciprocating state and may enter into agreements with any such authority with regard to the return to the country of origin of any heritage object or cultural property which is illegally imported into South Africa or the reciprocating state, whether specifically or in general. 5

Structures

34. (1) No person may alter or demolish any structure or part of a structure which is older than 60 years without a permit issued by the relevant provincial heritage resources authority. 10

(2) Within three months of the refusal of the provincial heritage resources authority to issue a permit, consideration must be given to the protection of the place concerned in terms of one of the formal designations provided for in Part 1 of this Chapter.

(3) The provincial heritage resources authority may at its discretion, by notice in the *Provincial Gazette*, make an exemption from the requirements of subsection (1) within a defined geographical area, or for certain defined categories of site within a defined geographical area, provided that it is satisfied that heritage resources falling into the defined area or category have been identified and are adequately provided for in terms of the provisions of Part 1 of this Chapter. 15

(4) Should the provincial heritage resources authority believe it to be necessary it may, following a three-month notice period published in the *Provincial Gazette*, withdraw or amend a notice under subsection (3). 20

Archaeology, palaeontology and meteorites

35. (1) Subject to the provisions of section 8, the protection of archaeological and palaeontological sites and material and meteorites is the responsibility of a provincial heritage resources authority: Provided that the protection of any wreck in the territorial waters and the maritime cultural zone shall be the responsibility of SAHRA. 25

(2) Subject to the provisions of subsection (8)(a), all archaeological objects, palaeontological material and meteorites are the property of the State. The responsible heritage authority must, on behalf of the State, at its discretion ensure that such objects are lodged with a museum or other public institution that has a collection policy acceptable to the heritage resources authority and may in so doing establish such terms and conditions as it sees fit for the conservation of such objects. 30

(3) Any person who discovers archaeological or palaeontological objects or material or a meteorite in the course of development or agricultural activity must immediately report the find to the responsible heritage resources authority, or to the nearest local authority offices or museum, which must immediately notify such heritage resources authority. 35

(4) No person may, without a permit issued by the responsible heritage resources authority— 40

- (a) destroy, damage, excavate, alter, deface or otherwise disturb any archaeological or palaeontological site or any meteorite;
- (b) destroy, damage, excavate, remove from its original position, collect or own any archaeological or palaeontological material or object or any meteorite;
- (c) trade in, sell for private gain, export or attempt to export from the Republic any category of archaeological or palaeontological material or object, or any meteorite; or 45
- (d) bring onto or use at an archaeological or palaeontological site any excavation equipment or any equipment which assist in the detection or recovery of metals or archaeological and palaeontological material or objects, or use such equipment for the recovery of meteorites. 50

(5) When the responsible heritage resources authority has reasonable cause to believe that any activity or development which will destroy, damage or alter any archaeological or palaeontological site is under way, and where no application for a permit has been submitted and no heritage resources management procedure in terms of section 38 has been followed, it may— 55

- (4) SAEHA kan, met die instemming van die Minister en die Minister van Buitelandse Sake, skakel en saamwerk met die owerheid verantwoordelik vir die beskerming van kulturele eiendom in enige wederkerende staat en kan ooreenkomste met enige sodanige owerheid aangaan met betrekking tot die terugstuur na die land van herkoms van enige erfenisvoorwerp of kulturele eiendom wat onwettig in Suid-Afrika of die wederkerende staat ingevoer is, hetsy spesifiek of in die algemeen.

Strukture

34. (1) Niemand mag enige struktuur of deel van enige struktuur wat ouer as 60 jaar is, verander of sloop sonder 'n permit deur die betrokke provinsiale erfenishulpbron-
10 owerheid uitgereik nie.

(2) Binne drie maande na die weiering deur die provinsiale erfenishulpbronowerheid om 'n permit uit te reik, moet hy oorweging skenk aan die beskerming van die betrokke plek ingevolge een van die formele aanwysings waarvoor daar in Deel 1 van hierdie Hoofstuk voorsiening gemaak word.

- 15 (3) Die provinsiale erfenishulpbronowerheid kan na goeddunke by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* vrystelling verleen van die vereistes van subartikel (1) binne 'n omskrewe geografiese gebied, of vir sekere omskrewe kategorieë terreine binne 'n omskrewe geografiese gebied mits hy oortuig is dat erfenishulpbronne wat binne die omskrewe gebied of kategorie val, geïdentifiseer is en dat daar toereikend daarvoor
20 voorsiening gemaak word ingevolge die bepalings van Deel 1 van hierdie Hoofstuk.

(4) Indien die provinsiale erfenishulpbronowerheid van mening is dat dit nodig is, kan hy, na publikasie van 'n kennis tydperk van drie maande in die *Provinsiale Koerant*, 'n kennisgewing kragtens subartikel (3) intrek of wysig.

Argeologie, paleontologie en meteoriete

- 25 35. (1) Behoudens die bepalings van artikel 7 is die beskerming van argeologiese en paleontologiese terreine en materiaal en meteoriete die verantwoordelikheid van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid: Met dien verstande dat die beskerming van enige wrak in die territoriale waters en die maritieme kulturele sone die verantwoordelikheid van SAEHA is.

- 30 (2) Behoudens die bepalings van subartikel (8)(a) is alle argeologiese voorwerpe, paleontologiese materiaal en meteoriete die eiendom van die Staat. Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid moet, ten behoeve van die Staat, na goeddunke verseker dat sodanige voorwerpe gehou word in 'n museum of ander openbare instelling wat 'n versamelingsbeleid het wat vir daardie erfenishulpbronowerheid aanvaarbaar is, en kan
35 in die proses sodanige bepalings en voorwaardes stel as wat hy geskik ag vir die bewaring van sodanige voorwerpe.

- (3) Enigiemand wat argeologiese of paleontologiese voorwerpe of materiaal of 'n meteoriet ontdek in die loop van ontwikkelings- of landboubedrywigheid, moet die vonds onmiddellik by die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid aanmeld, of by
40 die naaste plaaslike owerheid se kantore of museum, wat sodanige erfenishulpbronowerheid onmiddellik moet verwittig.

(4) Niemand mag sonder 'n permit deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid uitgereik—

- 45 (a) enige argeologiese of paleontologiese terrein of enige meteoriet vernietig, beskadig, uitgrawe, verander, ontsier of andersins versteur nie;

(b) enige argeologiese of paleontologiese materiaal of voorwerp of enige meteoriet vernietig, beskadig, uitgrawe, uit sy oorspronklike posisie verwyder, versamel of besit nie;

- 50 (c) enige kategorie argeologiese of paleontologiese materiaal of voorwerp of enige meteoriet vir private wins verkoop, uit die Republiek uitvoer of poog om dit uit te voer of daarin handel dryf nie;

- (d) enige uitgrawingstoerusting of enige toerusting wat met die opspoor of herwinning van metale of argeologiese of paleontologiese materiaal of voorwerpe help, op 'n argeologiese of paleontologiese terrein bring of gebruik nie
55 of sodanige toerusting vir die herwinning van meteoriete gebruik nie.

- (5) Wanneer die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid redelike gronde het om te vermoed dat enige bedrywigheid of ontwikkeling wat enige argeologiese of paleontologiese terrein sal vernietig, beskadig of verander, aan die gang is, en daar geen aansoek om 'n permit ingedien is nie en geen prosedure vir die bestuur van
60 erfenishulpbronne ingevolge artikel 38 gevolg is nie, kan hy—

- (a) serve on the owner or occupier of the site or on the person undertaking such development an order for the development to cease immediately for such period as is specified in the order;
- (b) carry out an investigation for the purpose of obtaining information on whether or not an archaeological or palaeontological site exists and whether mitigation is necessary;
- (c) if mitigation is deemed by the heritage resources authority to be necessary, assist the person on whom the order has been served under paragraph (a) to apply for a permit as required in subsection (4); and
- (d) recover the costs of such investigation from the owner or occupier of the land on which it is believed an archaeological or palaeontological site is located or from the person proposing to undertake the development if no application for a permit is received within two weeks of the order being served.

(6) The responsible heritage resources authority may, after consultation with the owner of the land on which an archaeological or palaeontological site or a meteorite is situated, serve a notice on the owner or any other controlling authority, to prevent activities within a specified distance from such site or meteorite.

(7) (a) Within a period of two years from the commencement of this Act, any person in possession of any archaeological or palaeontological material or object or any meteorite which was acquired other than in terms of a permit issued in terms of this Act, equivalent provincial legislation or the National Monuments Act, 1969 (Act No. 28 of 1969), must lodge with the responsible heritage resources authority lists of such objects and other information prescribed by that authority. Any such object which is not listed within the prescribed period shall be deemed to have been recovered after the date on which this Act came into effect.

(b) Paragraph (a) does not apply to any public museum or university.

(c) The responsible authority may at its discretion, by notice in the *Gazette* or the *Provincial Gazette*, as the case may be, exempt any institution from the requirements of paragraph (a) subject to such conditions as may be specified in the notice, and may by similar notice withdraw or amend such exemption.

(8) An object or collection listed under subsection (7)—

- (a) remains in the ownership of the possessor for the duration of his or her lifetime, and SAHRA must be notified who the successor is; and
- (b) must be regularly monitored in accordance with regulations by the responsible heritage authority.

Burial grounds and graves

36. (1) Where it is not the responsibility of any other authority, SAHRA must conserve and generally care for burial grounds and graves protected in terms of this section, and it may make such arrangements for their conservation as it sees fit.

(2) SAHRA must identify and record the graves of victims of conflict and any other graves which it deems to be of cultural significance and may erect memorials associated with the grave referred to in subsection (1), and must maintain such memorials.

(3) (a) No person may, without a permit issued by SAHRA or a provincial heritage resources authority—

- (a) destroy, damage, alter, exhume or remove from its original position or otherwise disturb the grave of a victim of conflict, or any burial ground or part thereof which contains such graves;
- (b) destroy, damage, alter, exhume, remove from its original position or otherwise disturb any grave or burial ground older than 60 years which is situated outside a formal cemetery administered by a local authority; or
- (c) bring onto or use at a burial ground or grave referred to in paragraph (a) or (b) any excavation equipment, or any equipment which assists in the detection or recovery of metals.

(4) SAHRA or a provincial heritage resources authority may not issue a permit for the destruction or damage of any burial ground or grave referred to in subsection (3)(a) unless it is satisfied that the applicant has made satisfactory arrangements for the exhumation and re-interment of the contents of such graves, at the cost of the applicant

- (a) aan die eienaar of okkupeerder van die terrein of aan die persoon wat sodanige ontwikkeling onderneem, 'n bevel beteken dat die ontwikkeling onmiddellik gestaak moet word vir die tydperk in die bevel vermeld;
- (b) 'n ondersoek instel met die doel om inligting in te win oor die vraag of daar 'n argeologiese of paleontologiese terrein bestaan en of versagting nodig is;
- (c) indien versagting deur die erfenishulpbronowerheid geag word nodig te wees, die persoon aan wie die bevel kragtens paragraaf (a) beteken is, bystaan by die aansoek om 'n permit soos vereis deur subartikel (4); en
- (d) die koste van sodanige ondersoek verhaal van die eienaar of okkupeerder van die grond waarop 'n argeologiese of paleontologiese terrein vermoedelik geleë is of van die persoon wat van voorneme is om die ontwikkeling te onderneem indien daar geen aansoek om 'n permit ontvang is binne twee weke nadat die bevel beteken is nie.
- (6) Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid kan, na oorleg met die eienaar van die grond waarop 'n argeologiese of paleontologiese terrein of 'n meteoriet geleë is, 'n kennisgewing aan die eienaar of enige ander beherende owerheid beteken om te voorkom dat bedrywighede binne 'n vermelde afstand van sodanige terrein of meteoriet plaasvind.
- (7) (a) Binne 'n tydperk van twee jaar na die inwerkingtreding van hierdie Wet moet enige persoon in besit van enige argeologiese of paleontologiese materiaal of voorwerp of enige meteoriet wat verkry is op 'n ander wyse as ingevolge 'n permit uitgereik ingevolge hierdie Wet, gelykwaardige provinsiale wetgewing of die Wet op Nasionale Gedenkwaardighede, 1969 (Wet No. 28 van 1969), by die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid lyste indien van sodanige voorwerpe en ander inligting deur daardie owerheid voorgeskryf. Enige sodanige voorwerp wat nie binne die voorgeskrewe tydperk gelys word nie, moet geag word verkry te wees na die datum waarop hierdie Wet in werking getree het.
- (b) Paragraaf (a) is nie op 'n openbare museum of universiteit van toepassing nie.
- (c) Die verantwoordelike owerheid kan na goeë dunske by kennisgewing in die Staatskoerant of die Provinsiale Koerant, na gelang van die geval, enige instelling vrystel van die vereistes van paragraaf (a), behoudens sodanige voorwaardes as wat in die kennisgewing gestel word, en kan sodanige vrystelling by soortgelyke kennisgewing intrek of wysig.
- (8) 'n Voorwerp of versameling kragtens subartikel (7) gelys—
- (a) bly die eiendom van die besitter vir die duur van sy of haar lewe, en SAEHA moet in kennis gestel word van die identiteit van die opvolger; en
- (b) moet gereeld gemoniteer word in ooreenstemming met regulasies uitgevaardig deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid.

Begraafplase en grafte

36. (1) Waar dit nie die verantwoordelikheid van enige ander owerheid is nie, moet SAEHA begraafplase en grafte wat ingevolge hierdie artikel beskerm word, bewaar en oor die algemeen versorg en kan hy sodanige reëlings vir die bewaring daarvan tref as wat hy goedvind.
- (2) SAEHA moet die grafte van slagoffers van konflik en enige ander grafte wat hy as van kulturele betekenis beskou, identifiseer en kan gedenktekens oprig wat met die graf in subartikel (1) bedoel, verbind word, en moet sodanige gedenktekens in stand hou.
- (3) Niemand mag sonder 'n permit deur SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid uitgereik—
- (a) die graf van 'n slagoffer van konflik, of enige begraafplaas of deel daarvan wat sulke grafte bevat, vernietig, beskadig, verander, opgrawe of uit sy oorspronklike posisie verwyder of andersins versteur nie;
- (b) enige graf of begraafplaas wat geleë is buite 'n formele kerkhof wat ouer as 60 jaar is en deur 'n plaaslike owerheid geadministreer word, vernietig, beskadig, verander, opgrawe, uit sy oorspronklike posisie verwyder of andersins versteur nie; of
- (c) enige uitgrawingstoerusting of enige toerusting wat met die opspoor of herwinning van metale help, op 'n begraafplaas of graf in paragraaf (a) of (b) bedoel, bring of gebruik nie.
- (4) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid mag nie 'n permit vir die vernietiging of beskadiging van enige begraafplaas of graf in subartikel (3)(a) bedoel uitreik nie tensy hy oortuig is dat die aansoeker bevredigende reëlings getref het vir die opgraving en herbegraving van die inhoud van sodanige grafte, op die koste van die

and in accordance with any regulations made by the responsible heritage resources authority.

(5) SAHRA or a provincial heritage resources authority may not issue a permit for any activity under subsection (3)(b) unless it is satisfied that the applicant has, in accordance with regulations made by the responsible heritage resources authority—

- (a) made a concerted effort to contact and consult communities and individuals who by tradition have an interest in such grave or burial ground; and
- (b) reached agreements with such communities and individuals regarding the future of such grave or burial ground.

(6) Subject to the provision of any other law, any person who in the course of development or any other activity discovers the location of a grave, the existence of which was previously unknown, must immediately cease such activity and report the discovery to the responsible heritage resources authority which must, in co-operation with the South African Police Service and in accordance with regulations of the responsible heritage resources authority—

- (a) carry out an investigation for the purpose of obtaining information on whether or not such grave is protected in terms of this Act or is of significance to any community; and
- (b) if such grave is protected or is of significance, assist any person who or community which is a direct descendant to make arrangements for the exhumation and re-interment of the contents of such grave or, in the absence of such person or community, make any such arrangements as it deems fit.

(7) (a) SAHRA must, over a period of five years from the commencement of this Act, submit to the Minister for his or her approval lists of graves and burial grounds of persons connected with the liberation struggle and who died in exile or as a result of the action of State security forces or *agents provocateur* and which, after a process of public consultation, it believes should be included among those protected under this section.

(b) The Minister must publish such lists as he or she approves in the *Gazette*.

(8) Subject to section 56(2), SAHRA has the power, with respect to the graves of victims of conflict outside the Republic, to perform any function of a provincial heritage resources authority in terms of this section.

(9) SAHRA must assist other State Departments in identifying graves in a foreign country of victims of conflict connected with the liberation struggle and, following negotiations with the next of kin, or relevant authorities, it may re-inter the remains of that person in a prominent place in the capital of the Republic.

Public monuments and memorials

37. Public monuments and memorials must, without the need to publish a notice to this effect, be protected in the same manner as places which are entered in a heritage register referred to in section 30.

Heritage resources management

38. (1) Subject to the provisions of subsections (7), (8) and (9), any person who intends to undertake a development categorised as—

- (a) the construction of a road, wall, powerline, pipeline, canal or other similar form of linear development or barrier exceeding 300m in length;
- (b) the construction of a bridge or similar structure exceeding 50 m in length;
- (c) any development or other activity which will change the character of a site—
 - (i) exceeding 5 000 m² in extent; or
 - (ii) involving three or more existing erven or subdivisions thereof; or
 - (iii) involving three or more erven or divisions thereof which have been consolidated within the past five years; or
 - (iv) the costs of which will exceed a sum set in terms of regulations by SAHRA or a provincial heritage resources authority;
- (d) the re-zoning of a site exceeding 10 000 m² in extent; or
- (e) any other category of development provided for in regulations by SAHRA or a provincial heritage resources authority,

aansoeker en in ooreenstemming met enige regulasies deur die erfenishulpbronowerheid uitgevaardig.

- (5) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid mag nie 'n permit vir enige bedrywigheid ingevolge subartikel (3)(b) uitreik nie tensy hy tevrede is dat die aansoeker, in ooreenstemming met regulasies uitgevaardig deur die provinsiale erfenishulpbronowerheid—

- (a) 'n doelbewuste poging aangewend het om met gemeenskappe en individue wat volgens tradisie 'n belang by sodanige graf of begraafplaas het, in aanraking te kom en oorleg te pleeg; en
 10 (b) met sodanige gemeenskappe en individue ooreengekom het oor die toekoms van sodanige graf of begraafplaas.

- (6) Behoudens die bepalings van enige ander wet moet enige persoon wat in die loop van ontwikkeling of enige ander bedrywigheid die ligging van 'n graf ontdek waarvan die bestaan voorheen onbekend was, sodanige bedrywigheid onmiddellik staak en die ontdekking aan die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid rapporteer, wat in samewerking met die Suid-Afrikaanse Polisiediens en in ooreenstemming met regulasies van die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid—

- (a) ondersoek moet instel met die doel om inligting te verkry oor die vraag of sodanige graf ingevolge hierdie Wet beskerm word of van betekenis is vir enige gemeenskap; en
 20 (b) indien sodanige graf beskerm word of van betekenis is, enige persoon of gemeenskap wat 'n regstreekse kulturele afstammeling is, bystaan om reëlins te tref vir die opgrawe en herbegrave van die inhoud van sodanige graf of, by afwesigheid van sodanige persoon of gemeenskap, sodanige reëlins tref as wat hy geskik ag.

- (7) (a) SAEHA moet, oor 'n tydperk van vyf jaar vanaf die inwerkingtreding van hierdie Wet, lyste van grafte en begraafplase van persone wat in die bevrydingstryd betrokke was en wat in ballingskap of as gevolg van die optrede van die Staat se veiligheidsmagte of *agents provocateurs* gesterf het wat hy, na 'n proses van openbare oorlegpleging, van mening is ingesluit moet word by dié wat ingevolge hierdie artikel beskerm word, aan die Minister voorlê vir sy of haar goedkeuring.

(b) Die Minister moet sodanige lyste as wat hy of sy goedkeur, in die *Staatskoerant* publiseer.

- (8) Behoudens artikel 56(2) het SAEHA die bevoegdheid, met betrekking tot die grafte van slagoffers van konflik buite die Republiek, om enige funksie van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid ingevolge hierdie artikel te verrig.

- (9) SAEHA moet ander staatsdepartemente help om grafte in 'n vreemde land van slagoffers van konflik in verband met die bevrydingstryd te identifiseer en kan, na onderhandeling met die naasbestaandes of betrokke owerhede, die oorskot van sulke persone op 'n prominente plek in die hoofstad van die Republiek herbegrave.

Openbare monumente en gedenktekens

37. Openbare monumente en gedenktekens moet, sonder dat dit nodig is om 'n kennisgewing te dien effekte te publiseer, op dieselfde wyse beskerm word as plekke wat verskyn in 'n erfenisregister in artikel 30 bedoel.

45 Bestuur van erfenishulpbronne

38. (1) Behoudens die bepalings van subartikels (7), (8) en (9) moet enige persoon wat van voorneme is om 'n ontwikkeling te onderneem wat gekategoriseer word as—

- (a) die bou van 'n pad, muur, kraglyn, pypleiding, kanaal of ander soortgelyke vorm van liniêre ontwikkeling of versperring langer as 300 m;
 50 (b) die bou van 'n brug of soortgelyke struktuur langer as 50 m;
 (c) enige ontwikkeling of ander bedrywigheid wat die aard sal verander van 'n terrein—
 (i) groter as 5 000 m² in omvang; of
 (ii) wat drie of meer bestaande erwe of onderverdelings daarvan behels; of
 55 (iii) wat drie of meer erwe of verdelings daarvan behels wat gedurende die afgelope vyf jaar gekonsolideer is; of
 (iv) waarvan die koste meer sal wees as 'n bedrag wat ingevolge regulasies uitgevaardig deur SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid vasgestel word;
 60 (d) die hersonering van 'n terrein van meer as 10 000 m² in omvang; of
 (e) enige ander kategorie ontwikkeling waarvoor voorsiening gemaak word in regulasies uitgevaardig deur SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid,

must at the very earliest stages of initiating such a development, notify the responsible heritage resources authority and furnish it with details regarding the location, nature and extent of the proposed development.

(2) The responsible heritage resources authority must, within 14 days of receipt of a notification in terms of subsection (1)—

- (a) if there is reason to believe that heritage resources will be affected by such development, notify the person who intends to undertake the development to submit an impact assessment report. Such report must be compiled at the cost of the person proposing the development, by a person or persons approved by the responsible heritage resources authority with relevant qualifications and experience and professional standing in heritage resources management; or
- (b) notify the person concerned that this section does not apply.

(3) The responsible heritage resources authority must specify the information to be provided in a report required in terms of subsection (2)(a): Provided that the following must be included:

- (a) The identification and mapping of all heritage resources in the area affected;
- (b) an assessment of the significance of such resources in terms of the heritage assessment criteria set out in section 6(2) or prescribed under section 7;
- (c) an assessment of the impact of the development on such heritage resources;
- (d) an evaluation of the impact of the development on heritage resources relative to the sustainable social and economic benefits to be derived from the development;
- (e) the results of consultation with communities affected by the proposed development and other interested parties regarding the impact of the development on heritage resources;
- (f) if heritage resources will be adversely affected by the proposed development, the consideration of alternatives; and
- (g) plans for mitigation of any adverse effects during and after the completion of the proposed development.

(4) The report must be considered timeously by the responsible heritage resources authority which must, after consultation with the person proposing the development, decide—

- (a) whether or not the development may proceed;
- (b) any limitations or conditions to be applied to the development;
- (c) what general protections in terms of this Act apply, and what formal protections may be applied, to such heritage resources;
- (d) whether compensatory action is required in respect of any heritage resources damaged or destroyed as a result of the development; and
- (e) whether the appointment of specialists is required as a condition of approval of the proposal.

(5) A provincial heritage resources authority shall not make any decision under subsection (4) with respect to any development which impacts on a heritage resource protected at national level unless it has consulted SAHRA.

(6) The applicant may appeal against the decision of the provincial heritage resources authority to the MEC, who—

- (a) must consider the views of both parties; and
- (b) may at his or her discretion—
 - (i) appoint a committee to undertake an independent review of the impact assessment report and the decision of the responsible heritage authority; and
 - (ii) consult SAHRA; and
- (c) must uphold, amend or overturn such decision.

(7) The provisions of this section do not apply to a development described in subsection (1) affecting any heritage resource formally protected by SAHRA unless the authority concerned decides otherwise.

in die heel vroegste stadium van die inisiëring van sodanige ontwikkeling die verantwoordelike provinsiale erfenishulpbronowerheid in kennis stel en voorsien van besonderhede rakende die ligging, aard en omvang van die voorgestelde ontwikkeling.

(2) Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid moet binne 14 dae na ontvangs van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1)—

(a) indien daar rede is om te vermoed dat erfenishulpbronne deur sodanige ontwikkeling geraak sal word, die persoon wat van voorneme is om die ontwikkeling te onderneem, aansê om 'n invloedevalueringsverslag voor te lê. Sodanige verslag word op die koste van die persoon wat die ontwikkeling voorstel, opgestel deur 'n persoon of persone wat deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid goedgekeur is en oor tersaaklike kwalifikasies en ondervinding en 'n professionele reputasie in die bestuur van erfenishulpbronne beskik; of

(b) die betrokke persoon in kennis stel dat hierdie artikel nie van toepassing is nie.

(3) Die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid moet die inligting vermeld wat verstrek moet word in 'n verslag wat ingevolge subartikel (2)(a) verlang word: Met dien verstande dat die volgende ingesluit moet word:

(a) Die identifikasie en kartering van alle erfenishulpbronne in die geaffekteerde gebied;

(b) evaluering van die betekenis van sulke hulpbronne ooreenkomstig die maatstawwe vir erfenisevaluering in artikel 6(2) uiteengesit of kragtens artikel 7 voorgeskryf;

(c) 'n evaluering van die invloed van die ontwikkeling op sodanige erfenishulpbronne;

(d) 'n evaluering van die invloed van die ontwikkeling op erfenishulpbronne relatief tot die volhoubare maatskaplike en ekonomiese voordele wat uit die ontwikkeling verkry staan te word;

(e) die resultate van oorlegpleging met gemeenskappe wat deur die voorgestelde ontwikkeling geraak word en ander belanghebbende partye betreffende die invloed van die ontwikkeling op erfenishulpbronne;

(f) indien erfenishulpbronne nadelig geraak sal word deur die voorgestelde ontwikkeling, die oorweging van alternatiewe; en

(g) planne vir verligting van enige nadelige gevolge gedurende en na voltooiing van die voorgestelde ontwikkeling.

(4) Die verslag moet spoedig deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid oorweeg word, wat na oorlegpleging met die persoon wat die ontwikkeling voorstel, moet besluit—

(a) of die ontwikkeling kan voortgaan of nie;

(b) oor enige beperkings of voorwaardes wat op die ontwikkeling geplaas moet word;

(c) watter algemene beskermingsmaatreëls ingevolge hierdie Wet op sodanige erfenishulpbronne van toepassing is en watter formele beskerming op sodanige erfenishulpbronne toegepas kan word;

(d) of vergoedende optrede nodig is ten opsigte van enige erfenishulpbronne wat beskadig of vernietig word as gevolg van die ontwikkeling; en

(e) of die aanstelling van spesialiste nodig is as 'n voorwaarde vir die goedkeuring van die voorstel.

(5) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid mag geen besluit ingevolge subartikel (4) neem nie ten opsigte van enige ontwikkeling wat 'n invloed het op 'n erfenishulpbron wat op nasionale vlak beskerm word, tensy hy SAEHA geraadpleeg het.

(6) Die aansoeker kan teen 'n besluit van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid appelleer na die LUR, wat—

(a) die menings van albei partye moet oorweeg; en

(b) na goeddunke—

(i) 'n komitee kan aanstel om 'n onafhanklike hersiening van die invloedevalueringsverslag en die besluit van die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid te doen; en

(ii) met SAEHA oorleg kan pleeg; en

(c) sodanige besluit moet handhaaf, wysig of verwerp.

(7) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepassing nie op 'n ontwikkeling beskryf in subartikel (1) rakende enige erfenishulpbron wat formeel deur SAEHA beskerm word, tensy die betrokke owerheid anders besluit.

(8) The provisions of this section do not apply to a development as described in subsection (1) if an evaluation of the impact of such development on heritage resources is required in terms of the Environment Conservation Act, 1989 (Act No. 73 of 1989), or the integrated environmental management guidelines issued by the Department of Environment Affairs and Tourism, or the Minerals Act, 1991 (Act No. 50 of 1991), or any other legislation: Provided that the consenting authority must ensure that the evaluation fulfils the requirements of the relevant heritage resources authority in terms of subsection (3), and any comments and recommendations of the relevant heritage resources authority with regard to such development have been taken into account prior to the granting of the consent.

(9) The provincial heritage resources authority, with the approval of the MEC, may, by notice in the *Provincial Gazette*, exempt from the requirements of this section any place specified in the notice.

(10) Any person who has complied with the decision of a provincial heritage resources authority in subsection (4) or of the MEC in terms of subsection (6) or other requirements referred to in subsection (8), must be exempted from compliance with all other protections in terms of this Part, but any existing heritage agreements made in terms of section 42 must continue to apply.

Part 3: Management

Inventory of national estate

39. (1) For the purposes of the consolidation and co-ordination of information on heritage resources, SAHRA must compile and maintain an inventory of the national estate, which must be in the form of a data base of information on heritage resources which it considers to be worthy of conservation, including—

- (a) all places and objects with which it and its predecessors have been involved;
 - (b) all places and objects protected through the publication of notices in the *Gazette* or *Provincial Gazette*, whether in terms of this Act or provincial legislation;
 - (c) places and objects subject to general protections in terms of this Act or provincial legislation for the management of heritage resources; and
 - (d) any other place and object which it considers to be of interest,
- and for this purpose it must co-ordinate, and may prescribe, national standards for the recording of information by provincial heritage authorities.

(2) Heritage resources must be listed in the inventory in the format and under the categories prescribed by SAHRA.

(3) SAHRA may from time to time, after consultation with the relevant provincial heritage resources authority and the local authority concerned, make, amend or delete entries in the inventory: Provided that—

- (a) all places listed in any heritage register must be entered in the inventory;
- (b) a local authority must inform SAHRA on the destruction of a place listed in a heritage register, whereupon SAHRA must record such destruction in the inventory.

(4) A provincial heritage resources authority must, within 30 days of the listing of a heritage resource in a heritage register or the amendment or deletion of an entry, notify SAHRA and provide details of the listing, amendment or deletion.

(5) A provincial heritage resources authority must, at regular intervals in the manner prescribed by SAHRA, provide SAHRA with any information about heritage resources in the province which would increase the volume and detail of information held in the inventory.

(6) Any person has access to the inventory at the offices of SAHRA: Provided that information may be withheld if its disclosure may impact negatively on the privacy or economic interests of the owner or any person with an interest in a property, or a potential investor, or on the continued conservation of a heritage resource.

(7) SAHRA must at regular intervals, publish a summary and analysis of the inventory of the national estate.

National heritage resources assistance programme

40. (1) Subject to section 21, SAHRA may provide financial assistance in the form of

(8) Die bepalings van hierdie artikel is nie op 'n ontwikkeling in subartikel (1) bedoel, van toepassing nie indien 'n evaluasie van die invloed van sodanige ontwikkeling op erfenishulpbronne nodig is ingevolge die Wet op Omgewingsbewaring, 1989 (Wet No. 73 van 1989), of die geïntegreerde omgewingsbestuursriglyne uitgereik deur die Departement van Omgewingsake en Toerisme of die Mineraalwet, 1991 (Wet No. 50 van 1991), of enige ander wetgewing: Met dien verstande dat die owerheid wat instemming verleen, moet verseker dat die evaluasie voldoen aan die vereistes van die betrokke erfenishulpbronowerheid ingevolge subartikel (3), en enige kommentaar en aanbevelings van die betrokke erfenishulpbronowerheid met betrekking tot sodanige ontwikkeling in aanmerking geneem is voor die verlening van toestemming.

(9) Die provinsiale erfenishulpbronowerheid, met die goedkeuring van die LUR, kan by kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* enige plek wat in die kennisgewing vermeld is, vrystel van die vereistes van hierdie artikel.

(10) Enige persoon wat voldoen het aan die besluit van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid ingevolge subartikel (4) geneem of van die LUR ingevolge subartikel (6) geneem of aan ander vereistes in subartikel (8) bedoel, moet vrygestel word van voldoening aan alle ander beskermings ingevolge hierdie Deel, maar enige bestaande erfenisooreenkomste ingevolge artikel 42 is steeds van toepassing.

20

Deel 3: Bestuur

Inventaris van nasionale besit

39. (1) Vir doeleindes van die konsolidering en koördinerende van inligting oor erfenishulpbronne moet SAEHA 'n inventaris van die nasionale besit opstel en byhou, wat in die vorm moet wees van 'n databasis van inligting oor erfenishulpbronne wat na sy mening bewarenswaardig is, insluitende—

- (a) alle plekke en voorwerpe waarby hy en sy voorgangers betrokke was;
- (b) alle plekke en voorwerpe wat deur die publikasie van kennisgewings in die *Staatskoerant* beskerm word, hetsy ingevolge hierdie Wet of provinsiale wetgewing;
- (c) plekke en voorwerpe wat onderworpe is aan algemene beskerming ingevolge hierdie Wet of provinsiale wetgewing vir die bestuur van erfenishulpbronne; en
- (d) enige ander plek en voorwerp wat na sy mening van belang is, en moet vir hierdie doel die nasionale standarde vir die aantekening van inligting deur provinsiale erfenishulpbronowerhede koördineer en voorskryf.

(2) Erfenishulpbronne moet in die inventaris gelys word in die formaat en die kategorieë deur SAEHA voorgeskryf.

(3) SAEHA kan van tyd tot tyd, na oorleg met die betrokke provinsiale erfenishulpbronowerheid en die plaaslike owerheid, inskrywings in die inventaris maak, wysig of skrap: Met dien verstande dat—

- (a) alle plekke wat in enige erfenisregister gelys is, in die inventaris aangeteken moet word;
- (b) 'n plaaslike owerheid SAEHA in kennis moet stel van die vernietiging van 'n plek wat in 'n erfenisregister gelys is, waarna SAEHA sodanige vernietiging in die inventaris moet aanteken.

(4) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet binne 30 dae na die opneem van 'n erfenishulpbron in 'n erfenisregister of die wysiging of skraping van 'n inskrywing, SAEHA in kennis stel en voorsien van besonderhede van die inskrywing, wysiging of skraping.

(5) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid moet SAEHA met gereelde tussenpose, op die wyse deur SAEHA voorgeskryf, voorsien van enige inligting oor erfenishulpbronne in die provinsie wat die volume en besonderhede van inligting in die inventaris sal aanvul.

(6) Enige persoon moet toegang tot die inventaris hê by die kantore van SAEHA: Met dien verstande dat inligting weerhou kan word indien die openbaarmaking daarvan 'n negatiewe uitwerking kan hê op die privaatheid of ekonomiese belange van die eienaar of enige persoon met 'n belang by 'n eiendom of 'n potensiële belegger of op die voortgesette bewaring van 'n erfenishulpbron.

(7) SAEHA moet met gereelde tussenpose 'n opsomming en ontleding van die inventaris van die nasionale besit publiseer.

Bystandsprogram vir nasionale erfenishulpbronne

40. (1) Behoudens artikel 21 kan SAEHA finansiële bystand in die vorm van 'n

a grant or a loan to an approved body or an individual for any project which contributes to the purpose, and is in accordance with the principles as prescribed.

(2) SAHRA must prescribe the procedures for applications for approval and granting of financial assistance and the criteria for the assessment of projects.

(3) A loan may be approved in such amount and subject to such terms and conditions as SAHRA determines: Provided that a loan must be— 5

(a) at the rate of interest for the time being fixed by the Minister, in consultation with the Minister of Finance; or

(b) if the Minister, in consultation with the Minister of Finance, so approves—

(i) at the rate of interest fixed by the Minister in respect of that loan; or 10

(ii) without interest.

(4) Any financial assistance in terms of this section is to be provided out of a fund reserved by SAHRA for this purpose, which shall be called the National Heritage Resources Fund.

Restitution of heritage objects 15

41. (1) When a community or body with a *bona fide* interest makes a claim for the restitution of a movable heritage resource which is part of the national estate and is held by or curated in a publicly funded institution, the institution concerned must enter into a process of negotiation with the claimants regarding the future of the resource.

(2) The Minister may make regulations regarding the establishment of *bona fide* interest in terms of subsection (1) and the conditions under which such claims may be made. 20

(3) In the absence of an agreement on a heritage resource which is the subject of negotiations in terms of subsection (1), the claimants or the institution concerned may appeal to the Minister, who must, with due regard to subsection 5(4) and in a spirit of compromise— 25

(a) mediate between the parties concerned with the aim of finding a mutually satisfactory solution; and

(b) in the absence of agreement between the parties concerned, make a final decision on the future of the resource, including any conditions necessary to ensure its safety, the conditions of access of the claimants or the institution or any other interested party to the resource, or any other appropriate conditions. 30

Heritage agreements

42. (1) (a) SAHRA, or a provincial heritage resources authority may negotiate and agree with a provincial authority, local authority, conservation body, person, or community for the execution of a heritage agreement to provide for the conservation, improvement or presentation of a clearly defined heritage resource: Provided that the consent of the owner of such resource must be given. 35

(b) Such a heritage agreement must be in the form of a binding contract.

(2) A heritage agreement may include such terms and conditions as the parties think fit, including provision for public access, and provision for financial or other assistance from the heritage authority concerned. 40

(3) Without limiting subsection (2), a heritage agreement may be expressed to have effect in perpetuity or for any specified term, or to terminate upon the happening of a specific event. 45

(4) A heritage agreement may, with the consent of the owner of the resource concerned, be varied or cancelled by agreement between the parties.

(5) The consent of the owner of the resource concerned to the heritage agreement or any variation of the heritage agreement may be given, subject to the inclusion in the heritage agreement of any additional provisions or modified provisions, or to the deletion of such provisions, as the owner giving the consent considers necessary. 50

(6) Nothing in this Act requires a heritage resources authority to negotiate or agree with any person or authority to enter into or execute any heritage agreement.

(7) A heritage agreement in respect of a place attached to the land is binding on the owner of the place, as at the date of execution of the agreement while the agreement remains in force. 55

skenking of 'n lening verleen aan 'n goedgekeurde liggaam of 'n individu vir enige projek wat bydra tot sy doel en in ooreenstemming is met die beginsels soos voorgeskryf.

(2) SAEHA moet die prosedures voorskryf vir aansoeke om, en die goedkeuring en verlening van, finansiële bystand en die maatstawwe vir die evaluering van projekte.

(3) 'n Lening kan goedgekeur word vir sodanige bedrag en behoudens sodanige bepalings en voorwaardes as wat SAEHA bepaal: Met dien verstande dat 'n lening—

- (a) teen die rentekoers moet wees wat die Minister in oorleg met die Minister van Finansies voorlopig bepaal; of
- (b) indien die Minister, in oorleg met die Minister van Finansies, dit goedkeur—
 - (i) teen die rentekoers moet wees wat die Minister ten opsigte van daardie lening bepaal; of
 - (ii) sonder rente moet wees.

(4) Enige finansiële bystand ingevolge hierdie artikel moet verskaf word uit 'n fonds wat deur SAEHA vir hierdie doel uitgehou word, wat die Nasionale Erfenishulpbron-fonds genoem word.

Restitusie van erfenisvoorwerpe

41. (1) Wanneer 'n gemeenskap of liggaam met 'n bona fide-belang aanspraak maak op die restitusie van 'n roerende erfenishulpbron wat deel van die nasionale besit is en wat gehou word deur of gekollasioneer word in 'n instelling wat met openbare geld befonds word, moet die betrokke instelling begin met 'n proses van onderhandeling met die aanspraakmakers oor die toekoms van die hulpbron.

(2) Die Minister kan regulasies uitvaardig oor die vestiging van *bona fide*-belange ingevolge subartikel (1) en die voorwaardes waarop sulke aansprake gemaak kan word.

(3) In afwesigheid van 'n ooreenkoms oor 'n erfenishulpbron wat die onderwerp is van onderhandelinge ingevolge subartikel (1), kan die aanspraakmakers of die betrokke instelling na die Minister appelleer, wat met behoorlike inagneming van artikel 5(4) en in 'n gees van kompromie—

- (a) tussen die betrokke partye moet bemiddel met die doel om 'n onderling bevredigende oplossing te kry; en
- (b) in afwesigheid van 'n ooreenkoms tussen die betrokke partye 'n finale besluit oor die toekoms van die hulpbron moet neem, insluitende enige voorwaardes wat nodig is om die veiligheid daarvan te verseker, voorwaardes van toegang vir die aanspraakmakers of die instelling of enige ander belanghebbende party tot die hulpbron, of enige ander geskikte voorwaardes.

Erfenisooreenkomste

42. (1) (a) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid kan met 'n provinsiale owerheid, plaaslike owerheid, bewaringsliggaam, persoon of gemeenskap onderhandel en ooreenkoms oor die uitvoering van 'n erfenisooreenkoms om voorsiening te maak vir die bewaring, verbetering of aanbieding van 'n duidelik omskrewe erfenishulpbron: Met dien verstande dat die instemming van die eienaar van sodanige hulpbron nodig is.

(b) So 'n erfenisooreenkoms moet in die vorm van 'n bindende kontrak wees.

(2) 'n Erfenisooreenkoms kan die bepalings en voorwaardes insluit wat die partye goetvind, insluitende voorsiening vir openbare toegang en vir finansiële of ander bystand van die betrokke erfenishulpbronowerheid.

(3) Sonder om afbreuk te doen aan subartikel (2), kan 'n erfenisooreenkoms geformuleer word om onbepaald of vir enige vermelde termyn van krag te wees of om ten einde te loop wanneer 'n spesifieke gebeurtenis plaasvind.

(4) 'n Erfenisooreenkoms kan, met die instemming van die eienaar van die betrokke hulpbron, gewysig of herroep word by ooreenkoms tussen die partye.

(5) Die instemming van die eienaar van die betrokke hulpbron tot die erfenisooreenkoms of enige wysiging van die erfenisooreenkoms kan gegee word behoudens die insluiting in die erfenisooreenkoms van enige bykomende bepalings of gewysigde bepalings of van die skraping van sodanige bepalings as wat die eienaar wat instemming verleen, nodig ag.

(6) Niks in hierdie Wet vervat, vereis van 'n erfenishulpbronowerheid om met enige persoon of owerheid te onderhandel of ooreen te kom om enige erfenisooreenkoms aan te gaan of uit te voer nie.

(7) 'n Erfenisooreenkoms ten opsigte van 'n plek wat vas is aan die grond, is bindend vir die eienaar van die plek soos by die datum van die sluit van die ooreenkoms terwyl die ooreenkoms van krag is.

- (8) The owner of a national heritage site, a provincial heritage site or a place listed in a heritage register may, by a heritage agreement entered into with the heritage resources authority or local authority responsible for the protection of such place, or any person or body approved by such authority, appoint the heritage resources authority or the local authority or the person or body concerned, the guardian of the place. 5
- (9) The heritage agreement referred to in subsection (7) or (8) may provide for—
- (a) the maintenance and management of the place;
 - (b) the custody of the place and the duties of any person who may be employed in connection therewith;
 - (c) the occupation or use of the place by the owner or otherwise; 10
 - (d) the restriction of the right of the owner or occupier to do certain acts or things on or near the place;
 - (e) the facilities of access to be permitted to the public and to persons deputed by the guardian to inspect or maintain the place;
 - (f) the presentation of the place; 15
 - (g) the notice to be given to the guardian in case the owner intends to offer the land on which the place is situated for sale, lease or other disposal, and the right to be reserved to the guardian to have first refusal of such sale, lease or other disposal;
 - (h) the payment of any expenses incurred by the owner or by the guardian in 20 connection with the maintenance of the place;
 - (i) any other matter connected with the protection or management of the place which is agreed to by the owner and the guardian;
 - (j) the duration of the agreement, with provision for the earlier termination thereof by any party thereto; and 25
 - (k) the procedure for the resolution of any dispute arising out of the agreement.
- (10) The owner of a place which is under guardianship shall, except as expressly provided by this Act, continue to have the same estate, right, title and interest in and to the place as before.
- (11) Every heritage agreement has effect according to its tenor but subject to the 30 provisions of this Act: Provided that—
- (a) the execution of a heritage resources agreement in respect of a heritage resource must not prevent the heritage authority responsible for its protection from exercising any powers in this Act in relation to that resources; and
 - (b) nothing in terms of any heritage agreement shall permit or allow any person to 35 carry out any act contrary to this Act.

Incentives

43. (1) On advice from SAHRA the Minister, in concurrence with the Minister of Finance, may publish regulations on financial incentives for the conservation of heritage resources which form part of the national estate, or otherwise promote the purpose of 40 this Act.

(2) An MEC or a local authority may in planning schemes or in by-laws under this Act or by any other means provide incentives for the conservation of heritage resources as provided for in subsection (1).

Presentation of protected resources

45

44. (1) Heritage resources authorities and local authorities must, wherever appropriate, co-ordinate and promote the presentation and use of places of cultural significance and heritage resources which form part of the national estate and for which they are responsible in terms of section 5 for public enjoyment, education, research and tourism, including— 50

- (a) the erection of explanatory plaques and interpretive facilities, including interpretive centres and visitor facilities;
- (b) the training and provision of guides;
- (c) the mounting of exhibitions;
- (d) the erection of memorials; and 55

(8) Die eienaar van 'n nasionale erfenisterrein, 'n provinsiale erfenisterrein of 'n plek gelys in 'n erfenisregister kan deur middel van 'n erfenisooreenkoms aangegaan met die erfenishulpbronowerheid of plaaslike owerheid verantwoordelik vir die beskerming van sodanige plek of enige persoon of liggaam deur sodanige owerheid goedgekeur, 5 daardie erfenishulpbronowerheid of plaaslike owerheid of persoon of liggaam as voog van die plek aanstel.

(9) Die erfenisooreenkoms in subartikel (7) of (8) bedoel, kan voorsiening maak vir—

- (a) die instandhouding en bestuur van die plek;
- 10 (b) die bewaring van die plek en die pligte van enige persoon wat in verband daarmee in diens geneem is;
- (c) die okkupasie of gebruik van die plek deur die eienaar of andersins;
- (d) die beperking van die reg van die eienaar of okkupeerder om sekere handelinge of dinge op of naby die plek te doen;
- 15 (e) die fasiliteite van toegang wat verleen moet word aan die publiek en aan persone wat deur die voog afgevaardig is om die plek te inspekteer of in stand te hou;
- (f) die aanbieding van die plek;
- (g) die kennis wat aan die voog gegee moet word indien die eienaar van 20 voorneme is om die grond waarop die plek geleë is, aan te bied vir verkoop, verhuring of ander beskikking, en die verkoopsreg wat vir die voog voorbehou moet word ten opsigte van sodanige verkoop, verhuring of ander beskikking;
- (h) die betaling van enige uitgawes deur die eienaar of deur die voog aangegaan 25 in verband met die instandhouding van die plek;
- (i) enige ander aangeleentheid in verband met die beskerming of bestuur van die plek, waaroor die eienaar en die voog ooreenkom;
- (j) die duur van die ooreenkoms, met voorsiening vir die vroeër beëindiging daarvan deur enige party daarby; en
- 30 (k) die prosedure vir die beslegting van enige geskil wat uit die ooreenkoms voortspruit.

(10) Die eienaar van 'n plek wat onder voogdyskap val, moet, uitgesonderd soos uitdruklik by hierdie Wet bepaal, voortgaan om dieselfde eiendomsreg, reg, titel en belang in en op die plek te hê as voorheen.

35 (11) Elke erfenisooreenkoms geld in ooreenstemming met die strekking daarvan maar behoudens die bepalings van hierdie Wet: Met dien verstande dat—

- (a) die uitvoering van 'n erfenisooreenkoms ten opsigte van 'n erfenishulpbron nie die erfenishulpbronowerheid verantwoordelik vir die beskerming daarvan belet om enige bevoegdhede ingevolge hierdie Wet met betrekking tot 40 daardie hulpbronne uit te oefen nie; en
- (b) niks in enige erfenisooreenkoms vervat, enige persoon toelaat of veroorloof om enige handeling in stryd met hierdie Wet te verrig nie.

Aansporings

43. (1) Op advies van SAEHA kan die Minister, met die instemming van die Minister 45 van Finansies, regulasies uitvaardig oor finansiële aansporings vir die bewaring van erfenishulpbronne wat deel van die nasionale besit uitmaak, of andersins die oogmerke van hierdie Wet bevorder.

(2) 'n LUR of 'n plaaslike owerheid kan in beplanningskemas of in verordeninge kragtens hierdie Wet of op enige ander wyse aansporings verskaf vir die bewaring van 50 erfenishulpbronne soos in subartikel (1) bepaal.

Aanbieding van beskermde hulpbronne

44. (1) Erfenishulpbronowerhede en plaaslike owerhede moet, waar dit ook al geskik is, die aanbieding en gebruik koördineer en bevorder van plekke van kulturele betekenis en erfenishulpbronne wat deel van die nasionale besit uitmaak en waarvoor 55 hulle ingevolge artikel 5 verantwoordelik is vir openbare genieting, opvoeding, navorsing en toerisme, insluitende—

- (a) die oprigting van verduidelikende plate en vertolkende fasiliteite, insluitende vertolkende sentrums en besoekersfasiliteite;
- (b) die verskaffing en opleiding van gidse;
- 60 (c) die oprigting van uitstallings;
- (d) die oprigting van gedenktekens; en

(e) any other means necessary for the effective presentation of the national estate.

(2) Where a heritage resource which is formally protected in terms of Part 1 of this Chapter is to be presented, the person wishing to undertake such presentation must, at least 60 days prior to the institution of interpretive measures or manufacture of associated material, consult with the heritage resources authority which is responsible for the protection of such heritage resource regarding the contents of interpretive material or programmes. 5

(3) A person may only erect a plaque or other permanent display or structure associated with such presentation in the vicinity of a place protected in terms of this Act in consultation with the heritage resources authority responsible for the protection of the place. 10

Compulsory repair order

45. (1) When the heritage resources authority responsible for the protection of a heritage site considers that such site—

(a) has been allowed to fall into disrepair for the purpose of— 15

(i) effecting or enabling its destruction or demolition;

(ii) enabling the development of the designated land; or

(iii) enabling the development of any land adjoining the designated land; or

(b) is neglected to such an extent that it will lose its potential for conservation, the heritage resources authority may serve on the owner an order to repair or maintain such site, to the satisfaction of the heritage resources authority, within a reasonable period of time as specified in the order: Provided that the heritage resources authority must specify only such work as, in its opinion, is necessary to prevent any further deterioration in the condition of the place. 20

(2) Subject to subsection (3), upon failure of the owner to comply with the terms of an order under subsection (1) within the specified time, the authority which served the order may itself take such steps as may be necessary for the repair or maintenance thereof and recover the costs from the owner. 25

(3) If the owner can show good cause, he or she may, within 21 days of the service of a repair order under subsection (1)— 30

(a) apply to the heritage resources authority which served the repair order for the extension of the time specified in the order; or

(b) appeal to the Minister, in the manner prescribed under section 49.

Expropriation

46. (1) The Minister may, on the advice of SAHRA and after consultation with the Minister of Finance, purchase or, subject to compensation, expropriate any property for conservation or any other purpose under this Act if that purpose is a public purpose or is in the public interest. 35

(2) The Expropriation Act, 1975 (Act No. 63 of 1975), applies to all expropriations under this Act, and any reference to the Minister of Public Works in that Act must be read as a reference to the Minister for the purposes of such expropriation. 40

(3) Notwithstanding the provisions of subsection (2), the amount of compensation and the time and manner of payment must be determined in accordance with section 25(3) of the Constitution, and the owner of the property in question must be given a hearing before any property is expropriated. 45

General policy

47. (1) SAHRA and a provincial heritage resources authority—

(a) must, within three years after the commencement of this Act, adopt statements of general policy for the management of all heritage resources owned or controlled by it or vested in it; and 50

(b) may from time to time amend such statements so that they are adapted to changing circumstances or in accordance with increased knowledge; and

(c) must review any such statement within 10 years after its adoption.

(2) Each heritage resources authority must adopt for any place which is protected in terms of this Act and is owned or controlled by it or vested in it, a plan for the management of such place in accordance with the best environmental, heritage 55

(e) enige ander middele wat nodig is vir die doeltreffende aanbieding van die nasionale besit.

(2) Waar 'n erfenishulpbron wat formeel beskerm word ingevolge Deel 1 van hierdie Hoofstuk, aangebied staan te word, moet die persoon wat sodanige aanbieding wil doen, ten minste 60 dae voor die instelling van vertolkende maatreëls of die vervaardiging van geassosieerde materiaal, met die erfenishulpbronowerheid verantwoordelik vir die beskerming van sodanige erfenishulpbron oorleg pleeg oor die inhoud van vertolkende materiaal of programme.

(3) 'n Persoon mag slegs in oorleg met die erfenishulpbronowerheid verantwoordelik vir die beskerming van 'n plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word 'n plaat of ander permanente tentoonstelling of struktuur geassosieer met sodanige aanbieding in die nabyheid van die plek oprig.

Bevel vir verpligte herstel

45. (1) Wanneer die erfenishulpbronowerheid verantwoordelik vir die beskerming van 'n erfenisterrein van mening is dat sodanige terrein—

(a) toegelaat is om vervalte te raak met die doel om—

- (i) die vernietiging of sloping daarvan teweeg te bring of moontlik te maak;
- (ii) die ontwikkeling van die aangewese grond moontlik te maak; of
- (iii) die ontwikkeling van enige grond aangrensend aan die aangewese grond

20 moontlik te maak; of

(b) in so 'n mate verwaarloos word dat dit sy potensiaal vir bewaring sal verloor, kan die erfenishulpbronowerheid 'n bevel om sodanige terrein te herstel of in stand te hou tot tevredenheid van die erfenishulpbronowerheid en binne 'n redelike tydperk soos in die bevel vermeld, aan die eienaar beteken: Met dien verstande dat die erfenishulpbronowerheid net sodanige werk mag vermeld as wat na sy mening nodig is om enige verdere agteruitgang in die toestand van die plek te voorkom.

(2) Behoudens subartikel (3), by versuim van 'n eienaar om binne die vermelde tyd te voldoen aan die bepalings van 'n bevel kragtens subartikel (1), kan die owerheid wat die bevel beteken het, self die stappe doen wat nodig is vir die herstel of instandhouding daarvan en die koste van die eienaar verhaal.

(3) Indien die eienaar goeie gronde kan aanvoer, kan hy of sy, binne 21 dae na die betekening van 'n bevel vir herstel ingevolge subartikel (1)—

(a) by die erfenishulpbronowerheid wat die bevel vir herstel beteken het, aansoek doen om 'n verlenging van die tydperk in die bevel vermeld; of

35 (b) na die Minister appelleer op die wyse in artikel 49 voorgeskryf.

Onteiening

46. (1) Die Minister kan, op advies van SAEHA en na oorleg met die Minister van Finansies, 'n eiendom aankoop of, onderworpe aan vergoeding, dit onteien vir bewaring of vir enige ander doeleinde kragtens hierdie Wet indien daardie doeleinde 'n openbare doeleinde of in die openbare belang is.

(2) Die Onteieningswet, 1975 (Wet No. 63 van 1975), is van toepassing op alle onteienings kragtens hierdie Wet, en enige verwysing na die Minister van Openbare Werke in daardie Wet word geag 'n verwysing te wees na die Minister vir die doeleindes van sodanige onteiening.

45 (3) Ongeag die bepalings van subartikel (2), word die vergoedingsbedrag en die tyd en wyse van betaling bepaal ooreenkomstig artikel 25(3) van die Grondwet, en die eienaar van die betrokke eiendom moet aangehoor word voor enige eiendom onteien word.

Algemene beleid

50 47. (1) SAEHA en 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid—

(a) moet binne drie jaar na die inwerkingtreding van hierdie Wet verklarings van algemene beleid vir die bestuur van alle erfenishulpbronne wat hy besit of beheer of wat by hom berus, aanneem; en

55 (b) kan van tyd tot tyd sodanige verklarings wysig om dit aan te pas by veranderende omstandighede of in ooreenstemming met groter kennis; en

(c) moet enige sodanige verklaring binne tien jaar nadat dit aangeneem is, hersien.

(2) Elke erfenishulpbronowerheid moet vir enige plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word en wat deur hom besit of beheer word of by hom berus, 'n plan aanneem

conservation, scientific and educational principles that can reasonably be applied taking into account the location, size and nature of the place and the resources of the authority concerned, and may from time to time review any such plan.

(3) A conservation management plan may at the discretion of the heritage resources authority concerned and for a period not exceeding 10 years, be operated either solely by the heritage resources authority or in conjunction with an environmental or tourism authority or under contractual arrangements, on such terms and conditions as the heritage resources authority may determine. 5

(4) Regulations by the heritage resources authority concerned must provide for a process whereby, prior to the adoption or amendment of any statement of general policy or any conservation management plan, the public and interested organisations are notified of the availability of a draft statement or plan for inspection, and comment is invited and considered by the heritage resources authority concerned. 10

(5) A heritage resources authority may not act in any manner inconsistent with any statement of general policy or conservation management plan. 15

(6) All current statements of general policy and conservation management plans adopted by a heritage resources authority must be available for public inspection on request.

CHAPTER III

GENERAL PROVISIONS

20

Part 1: Enforcement, appeals, offences and penalties

Permits

48. (1) A heritage resources authority may prescribe the manner in which an application is made to it for any permit in terms of this Act and other requirements for permit applications, including— 25

- (a) any particulars or information to be furnished in the application and any documents, drawings, plans, photographs and fees which should accompany the application;
- (b) minimum qualifications and standards of practice required of persons making application for a permit to perform specified actions in relation to particular categories of protected heritage resources; 30
- (c) standards and conditions for the excavation and curation of archaeological and palaeontological objects and material and meteorites recovered by authority of a permit;
- (d) the conditions under which, before a permit is issued, a financial deposit must be lodged and held in trust for the duration of the permit or such period as the heritage resources authority may specify, and conditions of forfeiture of such deposit; 35
- (e) conditions for the temporary export and return of objects protected under section 32 or section 35; 40
- (f) the submission of reports on work done under authority of a permit; and
- (g) the responsibilities of the heritage resources authority regarding monitoring of work done under authority of a permit.

(2) On application by any person in the manner prescribed under subsection (1), a heritage resources authority may in its discretion issue to such person a permit to perform such actions at such time and subject to such terms, conditions and restrictions or directions as may be specified in the permit, including a condition— 45

- (a) that the applicant give security in such form and such amount determined by the heritage resources authority concerned, having regard to the nature and extent of the work referred to in the permit, to ensure the satisfactory completion of such work or the curation of objects and material recovered during the course of the work; or 50
- (b) providing for the recycling or deposit in a materials bank of historical building materials; or
- (c) stipulating that design proposals be revised; or 55
- (d) regarding the qualifications and expertise required to perform the actions for which the permit is issued.

vir die bestuur van sodanige plek in ooreenstemming met die beste omgewings-, erfenis-, bewarings-, wetenskaplike en opvoedkundige beginsels wat redelikerwys toegepas kan word met inagneming van die ligging, grootte en aard van die plek en die hulpbronne van die betrokke owerheid, en kan enige sodanige plan van tyd tot tyd hersien.

- 5 (3) 'n Bewaringsbestuursplan kan na goeddunke van die betrokke erfenishulpbronowerheid en vir 'n tydperk van hoogstens 10 jaar bedryf word slegs deur die erfenishulpbronowerheid of in samewerking met 'n omgewings- of toerisme-owerheid of ingevolge kontraktuele reëlins, op sodanige bepalinge en voorwaardes as wat die erfenishulpbronowerheid bepaal.
- 10 (4) Regulasies uitgevaardig deur sodanige erfenishulpbronowerheid moet voorsiening maak vir 'n proses waardeur, voor die aanneming of wysiging van 'n verklaring van algemene beleid of enige bewaringsbestuursplan, die publiek en belanghebbende organisasies in kennis gestel word van die beskikbaarheid van 'n konsepverklaring of plan vir insae, en kommentaar deur die betrokke erfenishulpbronowerheid gevra en
- 15 oorweeg word.
- (5) 'n Erfenishulpbronowerheid mag op geen wyse strydig met enige verklaring van algemene beleid of bewaringsbestuursplan optree nie.
- (6) Alle geldende verklarings van algemene beleid en bewaringsbestuursplanne wat deur 'n erfenishulpbronowerheid aangeneem is, moet op versoek beskikbaar wees vir
- 20 openbare insae.

HOOFSTUK III

ALGEMENE BEPALINGS

Deel 1: Afdwinging, appèlle, misdrywe en strawwe

Permitte

- 25 48. (1) 'n Erfenishulpbronowerheid kan die wyse voorskryf waarop daar by hom aansoek gedoen moet word om enige permit ingevolge hierdie Wet, asook ander vereistes vir permitaansoeke, insluitende—
- (a) enige besonderhede of inligting wat in die aansoek verstrekk moet word en enige dokumente, tekeninge, planne, foto's en gelde wat die aansoek moet
- 30 vergesel;
- (b) minimum kwalifikasies en standarde van praktyk wat vereis word van persone wat aansoek doen om 'n permit om bepaalde handelinge te verrig met betrekking tot bepaalde kategorieë beskermde erfenishulpbronne;
- (c) standarde en voorwaardes vir die uitgrawe en nabehandeling van argeologiese en paleontologiese voorwerpe en materiaal en meteoriete wat kragtens
- 35 'n permit herwin word;
- (d) die voorwaardes waarop, alvorens 'n permit uitgereik word, 'n finansiële deposito betaal en in trust gehou moet word vir die duur van die permit of sodanige tydperk as wat die erfenishulpbronowerheid bepaal, en voor-
- 40 waardes vir die verbeuring van sodanige deposito;
- (e) voorwaardes vir die tydelike uitvoer en terugbesorging van voorwerpe wat kragtens artikel 32 of artikel 35 beskerm word;
- (f) die voorlegging van verslae oor werk wat kragtens 'n permit gedoen is; en
- (g) die verantwoordelikhede van die erfenishulpbronowerheid betreffende die
- 45 monitering van werk wat kragtens 'n permit gedoen word.
- (2) Op aansoek deur enige persoon op die wyse by subartikel (1) voorgeskryf, kan 'n erfenishulpbronowerheid na goeddunke aan sodanige persoon 'n permit uitreik om die handelinge te verrig op die tyd en behoudens die bepalinge, voorwaardes en beperkings of aanwysings in die permit vermeld, insluitende 'n voorwaarde—
- 50 (a) dat die aansoeker sekuriteit moet gee in 'n vorm en teen 'n bedrag deur die betrokke erfenishulpbronowerheid bepaal, met inagneming van die aard en omvang van die werk in die permit bedoel, ten einde die bevredigende afhandeling van sodanige werk of die nabehandeling van voorwerpe en materiaal wat in die loop van die werk herwin word, te verseker; of
- 55 (b) wat voorsiening maak vir die herwinning of deponering in 'n materiaalbank van geskiedkundige boumateriaal; of
- (c) wat bepaal dat ontwerpvoorstelle hersien moet word; of
- (d) betreffende die kwalifikasies en kundigheid wat vereis word om die handelinge te verrig waarvoor die permit uitgereik word.

(3) A heritage resources authority may at its discretion, in respect of any heritage resource protected by it in terms of the provisions of Chapter II, by notice in the *Gazette* or the *Provincial Gazette*, as the case may be, grant an exemption from the requirement to obtain a permit from it for such activities or class of activities by such persons or class of persons in such circumstances as are specified in the notice.

Appeals

49. (1) Regulations by the Minister and the MEC must provide for a system of appeal to the SAHRA Council or a provincial heritage resources council against a decision of a committee or other delegated representative of SAHRA or a provincial heritage resources authority.

(2) Anybody wishing to appeal against a decision of the SAHRA Council or the council of a provincial heritage resources authority must notify the Minister or MEC in writing within 30 days. The Minister or MEC shall then appoint an independent tribunal, consisting of three experts, having expertise regarding the matter.

(3) The tribunal contemplated in subsection (2), in considering the appeal referred to it by the Minister or the MEC, must have due regard to—

- (a) the cultural significance of the heritage resources in question;
- (b) heritage conservation principles; and
- (c) any other relevant factor which is brought to its attention by the appellant or the heritage resources authority.

Appointment and powers of heritage inspectors

50. (1) SAHRA or a provincial heritage resources authority may, in writing, appoint heritage inspectors: Provided that if a heritage inspector is a staff member of a government department or supported body, such appointment must only be made by agreement with the Minister or other person in charge of the administration of such department or body.

(2) By force of this section, each member of the South African Police Services and each customs and excise officer is deemed to be a heritage inspector.

(3) The heritage resources authority must issue to each heritage inspector, other than a person referred to in subsection (2), an identity card containing a photograph and the signature of the heritage inspector.

(4) For the purposes of this section, a reference to an identity card in relation to a person referred to in subsection (2), is a reference to written evidence of the fact that he or she is a member of the bodies referred to in subsection (2).

(5) A person who ceases to be a heritage inspector must forthwith return his or her identity card to the heritage authority concerned.

(6) A heritage inspector, other than a customs and excise officer or a member of the South African Police Services in uniform, may not exercise his or her powers in terms of this Act in relation to another person unless the heritage inspector first produces the identity card for inspection by the other person: Provided that if the production of the identity card would endanger the health or safety of the heritage inspector, he or she must produce it as soon as is practicable to do so.

(7) Subject to the provisions of any other law, a heritage inspector or any person authorised by a heritage resources authority in writing, may at all reasonable times enter upon any land or premises for the purpose of inspecting any heritage resource protected in terms of the provisions of this Act, or any other property in respect of which the heritage resources authority is exercising its functions and powers in terms of this Act, and may take photographs, make measurements and sketches and use any other means of recording information necessary for the purposes of this Act.

(8) A heritage inspector may at any time inspect work being done under a permit issued in terms of this Act and may for that purpose at all reasonable times enter any place protected in terms of this Act.

(9) Where a heritage inspector has reasonable grounds to suspect that an offence in terms of this Act has been, is being, or is about to be committed, the heritage inspector may with such assistance as he or she thinks necessary—

- (a) enter and search any place, premises, vehicle, vessel or craft, and for that purpose stop and detain any vehicle, vessel or craft, in or on which the heritage inspector believes, on reasonable grounds, there is evidence related to that offence;

- (3) 'n Erfenishulpbronowerheid kan ten opsigte van enige erfenishulpbron wat ingevolge die bepalings van Hoofstuk II deur hom beskerm word by kennisgewing in die *Staatskoerant* of die *Provinsiale Staatskoerant*, na gelang van die geval, na goeë dunksie vrystelling verleen van die vereiste om 'n permit van hom te verkry vir sodanige bedrywighede of klas bedrywighede deur sodanige persone of klas persone in sodanige omstandighede as wat in die kennisgewing vermeld word.

Appelle

49. (1) Regulasies deur die Minister en die LUR moet voorsiening maak vir 'n stelsel van appèl na die SAEHA-raad of die raad van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid teen 'n besluit van 'n komitee of ander gedelegeerde verteenwoordiger van SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid.

- (2) Enigiemand wat wens te appelleer teen 'n besluit van die SAEHA-raad of die raad van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid moet die Minister of LUR binne 30 dae skriftelik in kennis stel. Die Minister of LUR moet dan 'n onafhanklike tribunaal aanstel wat uit drie deskundiges bestaan en wat oor kundigheid met betrekking tot die aangeleentheid beskik.

- (3) Die tribunaal beoog in subartikel (2) moet by die oorweging van die appèl wat deur die Minister of die LUR na hom verwys is, behoorlik ag slaan op—

- (a) die kulturele betekenis van die onderhawige erfenishulpbron;
(b) beginsels vir erfenisbewaring; en
(c) enige ander tersaaklike faktore wat deur die appellant of die erfenishulpbronowerheid onder sy aandag gebring word.

Aanstelling en bevoegdhede van erfenisinspekteurs

50. (1) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid kan erfenisinspekteurs skriftelik aanstel: Met dien verstande dat indien 'n erfenisinspekteur 'n personeellid van 'n Staatsdepartement of ondersteunde liggaam is, sodanige aanstelling gedoen moet word slegs by ooreenkoms met die Minister of ander persoon in beheer van die administrasie van sodanige departement of liggaam.

- (2) Uit hoofde van hierdie artikel word elke lid van die Suid-Afrikaanse Polisie diens en elke doeane- en aksynsbeampte geag 'n erfenisinspekteur te wees.

- (3) Die erfenishulpbronowerheid moet aan elke erfenisinspekteur, uitgesonderd 'n persoon in subartikel (2) bedoel, 'n identiteitskaart uitreik waarop 'n foto en die handtekening van die erfenisinspekteur verskyn.

- (4) Vir doeleindes van hierdie artikel is 'n verwysing na 'n identiteitskaart met betrekking tot 'n persoon in subartikel (2) bedoel, 'n verwysing na skriftelike bewys van die feit dat hy of sy 'n lid is van die liggame in subartikel (2) bedoel.

- (5) Iemand wat ophou om 'n erfenisinspekteur te wees, moet sy of haar identiteitskaart onverwyld aan die betrokke erfenishulpbronowerheid terugbesorg.

- (6) 'n Erfenisinspekteur, uitgesonderd 'n doeane- en aksynsbeampte of 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie diens in uniform, mag nie sy of haar bevoegdhede ingevolge hierdie Wet met betrekking tot 'n ander persoon uitoefen nie tensy die erfenisinspekteur eers die identiteitskaart toon vir insae deur die ander persoon: Met dien verstande dat indien die toon van die identiteitskaart die gesondheid of veiligheid van die erfenisinspekteur in die gevaar sal stel, hy of sy dit moet toon sodra dit prakties is om dit te doen.

- (7) Behoudens die bepalings van enige ander wet kan 'n erfenisinspekteur of enige persoon wat skriftelik deur 'n erfenishulpbronowerheid gemagtig is, enige grond of perseel te eniger redelike tyd betree met die doel om enige erfenishulpbron wat ingevolge hierdie Wet beskerm word, te inspekteer, of enige ander eiendom ten opsigte waarvan die erfenishulpbronowerheid sy funksies verrig en sy bevoegdhede uitoefen ingevolge hierdie Wet, en kan hy foto's neem en metings doen, sketse maak en enige ander middele vir die aanteken van inligting gebruik wat vir doeleindes van hierdie Wet nodig is.

- (8) 'n Erfenisinspekteur kan te eniger tyd werk inspekteer wat gedoen word kragtens 'n permit uitgereik ingevolge hierdie Wet en kan vir daardie doel enige plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word, te eniger redelike tyd betree.

- (9) Waar 'n erfenisinspekteur redelike gronde het om te vermoed dat 'n misdryf ingevolge hierdie Wet gepleeg is of gepleeg word of op die punt staan om gepleeg te word, kan die erfenisinspekteur met die bystand wat hy of sy nodig ag—

- (a) enige plek, perseel, voertuig, vaartuig of tuig betree en deursoek en vir daardie doel enige voertuig, vaartuig of tuig stop en terughou waarin of waarop die erfenisinspekteur op redelike gronde vermoed dat daar bewyse rakende daardie misdryf is;

- (b) confiscate and detain any heritage resource or evidence concerned with the commission of the offence pending any further order from the responsible heritage resources authority; and
- (c) take such action as is reasonably necessary to prevent the commission of an offence in terms of this Act.

(10) A heritage inspector may, if there is reason to believe that any work is being done or any action is being taken in contravention of this Act or the conditions of a permit issued in terms of this Act, order the immediate cessation of such work or action pending any further order from the responsible heritage resources authority.

(11) A heritage inspector may require any person who he or she has reason to believe has committed an offence in terms of this Act to supply his or her name and address and reasonable evidence of his or her identity, and may arrest a person who refuses to comply with those requirements.

(12) A person—

- (a) must comply with a request or requirement lawfully made in terms of this section to the extent that the person is capable of complying with it;
- (b) may not knowingly furnish information that is false or misleading; and
- (c) may not hinder or obstruct any heritage inspector in the exercise of his or her powers in terms of this section.

Offences and penalties

51. (1) Notwithstanding the provisions of any other law, any person who contravenes—

- (a) sections 27(18), 29(10), 32(13) or 32(19) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 1 of the Schedule;
- (b) sections 33(2), 35(4) or 36(3) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 2 of the Schedule;
- (c) sections 28(3) or 34(1) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 3 of the Schedule;
- (d) sections 27(22), 32(15), 33(1), 35(6) or 44(3) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 4 of the Schedule;
- (e) sections 27(23)(b), 32(17), 35(3), 36(3) or 51(8) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 5 of the Schedule;
- (f) sections 32(13), 32(16), 32(20), 35(7)(a), 44(2), 50(5) or 50(12) is guilty of an offence and liable to a fine or imprisonment or both such fine and imprisonment as set out in item 6 of the Schedule.

(2) The Minister, with the concurrence of the relevant MEC, may prescribe a penalty of a fine or of imprisonment for a period not exceeding six months for any contravention or failure to comply with regulations by heritage resources authorities or by-laws by local authorities.

(3) The Minister or the MEC, as the case may be, may make regulations in terms of which the magistrate of the district concerned may—

- (a) levy admission of guilt fines up to a maximum amount of R10 000 for infringement of the terms of this Act for which such heritage resources authority is responsible; and
- (b) serve a notice upon a person who is contravening a specified provision of this Act or has not complied with the terms of a permit issued by such authority, imposing a daily fine of R50 for the duration of the contravention, subject to a maximum period of 365 days.

(4) The Minister may from time to time by regulation adjust the amounts referred to in subsection (3) in order to account for the effect of inflation.

(5) Any person who—

- (a) fails to provide any information that is required to be given, whether or not on the request of a heritage resources authority, in terms of this Act;
- (b) for the purpose of obtaining, whether for himself or herself or for any other person, any permit, consent or authority in terms of this Act, makes any statement or representation knowing it to be false or not knowing or believing it to be true;

- (b) enige erfenishulpbron of bewyse betreffende die pleeg van die misdryf konfiskeer en terughou hangende enige verdere opdrag van die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid; en
- (c) sodanige stappe doen as wat redelikerwys nodig is om die pleeg van 'n misdryf ingevolge hierdie Wet te voorkom.
- (10) 'n Erfenisinspekteur kan, as daar rede is om te vermoed dat enige werk gedoen word of enige handeling verrig word in stryd met hierdie Wet of die voorwaardes van 'n permit ingevolge hierdie Wet uitgereik, gelas dat sodanige werk of handeling onmiddellik gestaak word hangende enige verdere opdrag van die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid.
- (11) 'n Erfenisinspekteur kan vereis dat enige persoon wat hy of sy rede het om te vermoed 'n misdryf ingevolge hierdie Wet gepleeg het, sy of haar naam en adres en redelike bewys van sy of haar identiteit verstrek, en kan 'n persoon wat weier om aan hierdie vereistes te voldoen, in hegtenis neem.
- (12) Enige persoon—
- (a) moet aan 'n versoek of vereiste wat wettiglik ingevolge hierdie artikel gerig of gestel is, voldoen in soverre hy of sy in staat is om daaraan te voldoen;
- (b) mag nie inligting verstrek wat hy of sy weet vals of misleidend is nie; en
- (c) mag nie 'n erfenisinspekteur in die uitoefening van sy of haar bevoegdhede ingevolge hierdie artikel hinder of dwarsboom nie.

Misdrywe en strawwe

51. (1) Ondanks die bepalings van enige ander wet is enige persoon wat—
- (a) artikel 27(18), 29(10), 32(13) of 32(19) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 1 van die Bylae;
- (b) artikels 33(2), 35(4) of 36(3) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 2 van die Bylae;
- (c) artikel 28(3) of 34(1) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 3 van die Bylae;
- (d) artikels 27(22), 32(15), 33(1), 35(6) of 44(3) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 4 van die Bylae;
- (e) artikel 27(23)(b), 32(17), 35(3), 36(3) of 51(8) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 5 van die Bylae;
- (f) artikel 32(13), 32(16), 32(20), 35(7)(a), 44(2), 50(5) of 50(12) oortree, skuldig aan 'n misdryf en strafbaar met 'n boete of gevangenisstraf of beide sodanige boete en gevangenisstraf soos uiteengesit in item 6 van die Bylae;
- (2) Die Minister kan met die instemming van die tersaaklike LUR 'n straf van 'n boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande voorskryf vir enige oortreding van of versuim om aan regulasies van erfenishulpbronowerhede of verordeninge van plaaslike owerhede te voldoen.
- (3) Die Minister of die LUR, na gelang van die geval, kan regulasies uitvaardig ingevolge waarvan die landdros van 'n distrik—
- (a) boetes vir erkenning van skuld kan oplê tot 'n maksimum bedrag van R10 000, vir die oortreding van die bepalings van hierdie Wet waarvoor sodanige erfenishulpbronowerheid verantwoordelik is; en
- (b) aan 'n persoon wat 'n vermelde bepaling van hierdie Wet oortree of wat nie voldoen het nie aan die bepalings van 'n permit deur sodanige owerheid uitgereik, 'n kennisgewing kan beteken waarin 'n daaglikse boete van R50 vir die duur van die oortreding opgelê word, behoudens 'n maksimum tydperk van 365 dae.
- (4) Die Minister kan die bedrae bedoel in subartikel (3) van tyd tot tyd by regulasie aanpas ten einde vir die uitwerking van inflasie voorsiening te maak.
- (5) Iemand wat—
- (a) versuim om enige inligting te voorsien wat ingevolge hierdie Wet verstrek moet word, hetsy op versoek van 'n erfenishulpbronowerheid al dan nie;
- (b) met die doel om, hetsy vir homself of haarself of vir enige ander persoon, enige permit, toestemming of magtiging ingevolge hierdie Wet te verkry, enige verklaring doen of vertoë rig terwyl hy of sy weet dat dit vals is of nie weet of vermoed dat dit waar is nie;

- (c) fails to comply with or performs any act contrary to the terms, conditions, restrictions or directions subject to which any permit, consent or authority has been issued to him or her in terms of this Act;
 - (d) obstructs the holder of a permit in terms of this Act in exercising a right granted to him or her by means of such a permit; 5
 - (e) damages, takes or removes, or causes to be damaged, taken or removed from a place protected in terms of this Act any badge or sign erected by a heritage authority or a local authority under section 25(2)(j) or section 27(17), any interpretive display or any other property or thing;
 - (f) receives any badge, emblem or any other property or thing unlawfully taken or removed from a place protected in terms of this Act; and 10
 - (g) within the terms of this Act, commits or attempts to commit any other unlawful act, violates any prohibition or fails to perform any obligation imposed upon him or her by its terms, or who counsels, procures, solicits or employs any other person to do so, 15
- shall be guilty of an offence and upon conviction shall be liable to such maximum penalties, in the form of a fine or imprisonment or both such fine and such imprisonment, as shall be specified in the regulations under subsection (3).
- (6) Any person who believes that there has been an infringement of any provision of this Act, may lay a charge with the South African Police Services or notify a heritage resources authority. 20
- (7) A magistrate's court shall, notwithstanding the provisions of any other law, be competent to impose any penalty under this Act.
- (8) When any person has been convicted of any contravention of this Act which has resulted in damage to or alteration of a protected heritage resource the court may— 25
- (a) order such person to put right the result of the act of which he or she was found guilty, in the manner so specified and within such period as may be so specified, and upon failure of such person to comply with the terms of such order, order such person to pay to the heritage resources authority responsible for the protection of such resource a sum equivalent to the cost of making good; or 30
 - (b) when it is of the opinion that such person is not in a position to make good damage done to a heritage resource by virtue of the offender not being the owner or occupier of a heritage resource or for any other reason, or when it is advised by the heritage resources authority responsible for the protection of such resource that it is unrealistic or undesirable to require that the results of the act be made good, order such person to pay to the heritage resources authority a sum equivalent to the cost of making good. 35
- (9) In addition to other penalties, if the owner of a place has been convicted of an offence in terms of this Act involving the destruction of, or damage to, the place, the Minister on the advice of SAHRA or the MEC on the advice of a provincial heritage resources authority, may serve on the owner an order that no development of such place may be undertaken, except making good the damage and maintaining the cultural value of the place, for a period not exceeding 10 years specified in the order. 40
- (10) Before making the order, the local authority and any person with a registered interest in the land must be given a reasonable period to make submissions on whether the order should be made and for how long. 45
- (11) An order of no development under subsection (9) attaches to the land and is binding not only on the owner as at the date of the order, but also on any person who becomes an owner of the place while the order remains in force. 50
- (12) The Minister on the advice of SAHRA, may reconsider an order of no development and may in writing amend or repeal such order.
- (13) In any case involving vandalism, and whenever else a court deems it appropriate, community service involving conservation of heritage resources may be substituted for, or instituted in addition to, a fine or imprisonment. 55
- (14) Where a court convicts a person of an offence in terms of this Act, it may order

- (c) versuim om te voldoen aan of enige handeling verrig in stryd met die bepalings, voorwaardes, beperkings of aanwysings onderworpe waaraan enige permit, toestemming of magtiging ingevolge hierdie Wet aan hom of haar uitgereik is;
- 5 (d) die houër van 'n permit ingevolge hierdie Wet dwarsboom in die uitoefening van 'n reg wat deur sodanige permit aan hom of haar verleen word;
- (e) enige wapen of teken opgerig deur 'n erfenishulpbronnowerheid of plaaslike owerheid kragtens artikel 25(2)(j) of artikel 27(17), enige vertolkende vertoning of enige ander eiendom of ding beskadig, neem of verwyder of dit
- 10 laat beskadig, neem of verwyder uit 'n plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word;
- (f) enige wapen, embleem of enige ander eiendom of ding wat onwettig geneem of verwyder is uit 'n plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word, ontvang; en
- 15 (g) binne die bestek van hierdie Wet enige ander onwettige handeling verrig of probeer om dit te verrig, enige verbod skend of versuim om enige verpligting na te kom wat ingevolge daarvan aan hom of haar opgelê is, of wat enige ander persoon aanraai, verkry, werf of in diens neem om dit te doen,
- is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met die maksimum strawwe, in die vorm van 'n boete of gevangenisstraf of sowel 'n boete as gevangenisstraf, wat
- 20 in die regulasies kragtens subartikel (3) vermeld word.
- (6) Enige persoon wat vermoed dat daar 'n oortreding van enige bepaling van hierdie Wet was, kan 'n aanklag by die Suid-Afrikaanse Polisiediens indien of 'n erfenishulpbronnowerheid in kennis stel.
- 25 (7) 'n Landdroshof is bevoeg om enige straf kragtens hierdie Wet op te lê, ondanks die bepalings van enige ander wet.
- (8) Telkens wanneer enige persoon skuldig bevind word aan 'n oortreding van hierdie Wet wat gelei het tot skade aan of verandering van 'n beskermde erfenishulpbron, kan die hof—
- 30 (a) sodanige persoon beveel om die resultaat van die handeling waaraan hy of sy skuldig bevind is, reg te stel op die wyse en binne die tydperk, wat aldus vermeld word en by versuim van sodanige persoon om aan die bepalings van sodanige bevel te voldoen, sodanige persoon beveel om aan die erfenishulpbronnowerheid verantwoordelik vir die beskerming van sodanige hulpbron 'n
- 35 bedrag gelyk aan die koste van die regstelling te betaal; of
- (b) wanneer hy van mening is dat sodanige persoon nie in 'n posisie is om skade wat aan 'n erfenishulpbron aangerig is reg te stel nie omrede die oortreder nie die eienaar of okkupeerder van 'n erfenishulpbron is nie of om enige ander rede, of wanneer hy deur die erfenishulpbronnowerheid verantwoordelik vir
- 40 die beskerming van sodanige hulpbron geadviseer word dat dit onrealisties of onwenslik is om te vereis dat die resultate van die handeling goedgemaak word, sodanige persoon beveel om aan die erfenishulpbronnowerheid 'n bedrag gelyk aan die koste van die regstelling te betaal.
- (9) Benewens ander strawwe, indien die eienaar van 'n plek skuldig bevind word aan
- 45 'n misdryf ingevolge hierdie Wet wat die vernietiging of beskadiging van die plek behels, kan die Minister op advies van SAEHA, of die LUR op advies van die provinsiale erfenishulpbronnowerheid, 'n bevel wat enige ontwikkeling van sodanige plek, uitgesonderd die goedmaak van die skade en die instandhouding van die kulturele waarde van die plek, verbied vir 'n tydperk wat nie 10 jaar mag oorskry nie en wat in
- 50 die bevel vermeld word, aan die eienaar beteken.
- (10) Alvorens die bevel gegee word, moet die plaaslike owerheid en enige persoon met 'n geregistreerde belang by die grond 'n redelike tydperk gegee word om voorleggings te doen oor die vraag of die bevel gemaak moet word al dan nie en hoe lank dit van krag moet wees.
- 55 (11) 'n Bevel van geen ontwikkeling kragtens subartikel (9) word verbind met die grond en is bindend op die eienaar soos op die datum van die bevel, en op enige persoon wat 'n eienaar van die plek word terwyl die bevel van krag is.
- (12) Die Minister kan, op advies van SAEHA, 'n bevel van geen ontwikkeling oorweeg en kan so 'n bevel skriftelik wysig of intrek.
- 60 (13) In enige geval waar daar vandalisme betrokke is, en wanneer ook al 'n hof dit geskik ag, kan gemeenskapsdiens wat die bewaring van erfenishulpbronne behels, in die plek van of benewens 'n boete of gevangenisstraf opgelê word.
- (14) Waar 'n hof 'n persoon skuldig bevind aan 'n misdryf ingevolge hierdie Wet,

the forfeiture to SAHRA or the provincial heritage resources authority concerned, as the case may be, of a vehicle, craft, equipment or any other thing used or otherwise involved in the committing of the offence.

(15) A vehicle, craft, equipment or other thing forfeited under subsection (14) may be sold or otherwise disposed of as the heritage resources authority concerned deems fit. 5

Part 2: Miscellaneous

Notices

52. (1) SAHRA may, by publication of a further notice, amend or withdraw any notice which it has published in the *Gazette*.

(2) A provincial heritage resources authority may by publication of a further notice amend or withdraw any notice which it has published in the *Provincial Gazette*. 10

(3) SAHRA or a provincial heritage resources authority may prescribe the manner in which legally enforceable property descriptions may be published in notices in the *Gazette* or in the *Provincial Gazette*, as the case may be, in terms of the provisions of this Act including— 15

- (a) methods of technology permissible in measuring areas; and
- (b) methods to be used in compensating for margins of error in measurement.

Delegation of powers by Minister or MEC

53. (1) The Minister may delegate any power, duty or function conferred or imposed upon him or her under this Act to the Deputy Minister or the incumbent of a designated post in the Department. 20

(2) The Minister may delegate any power, duty or function conferred or imposed upon him or her under this Act to the incumbent of a designated post in the provincial department responsible for culture.

By-laws by local authorities 25

54. (1) A local authority may, with the approval of the provincial heritage resources authority, make by-laws—

- (a) regulating the admission of the public to any place protected under this Act to which the public is allowed access and which is under its control, and the fees payable for such admission; 30
- (b) regulating the conditions of use of any place protected under this Act which is under its control;
- (c) for the protection and management of a protected area;
- (d) for the protection and management of places in a heritage register;
- (e) for the protection and management of heritage areas; and 35
- (f) providing incentives for the conservation of any place protected under this Act within its area of jurisdiction.

(2) Any by-laws made under this section may prescribe fines for contravention thereof or failure to comply therewith, not exceeding an amount prescribed by the Minister under section 51(2). 40

Limitation of liability

55. No person is liable in respect of anything done in terms of this Act in good faith and without negligence.

Exercise of powers outside Republic

56. (1) A heritage resources authority may assist and co-operate with heritage bodies outside the Republic. 45

(2) If agreed upon between the Government of South Africa and the government of any other state, SAHRA has power, with the concurrence of the Minister, to perform in that state any functions which a heritage resources authority would be capable of performing in South Africa in terms of this Act. 50

(3) The Minister may make regulations concerning the application of any international convention, treaty or agreement relating to the protection of heritage resources which, in accordance with sections 231 to 233 of the Constitution of the

kan hy beveel dat 'n voertuig, vaartuig, toerusting of enige ander ding wat gebruik is of andersins betrokke was by die pleeg van die misdryf, aan SAEHA of die betrokke provinsiale erfenishulpbronowerheid, na gelang van die geval, verbeur word.

- (15) 'n Voertuig, vaartuig, toerusting of ander ding wat ingevolge subartikel (14) verbeur is, kan verkoop word of daar kan andersins daaroor beskik word na goeddunke van die betrokke erfenishulpbronowerheid.

Deel 2: Diverse

Kennisgewings

52. (1) SAEHA kan, by publikasie van 'n verdere kennisgewing, 'n kennisgewing wat hy in die *Staatskoerant* gepubliseer het, wysig of terugtrek.

(2) 'n Provinsiale erfenishulpbronowerheid kan by publikasie van 'n verdere kennisgewing enige kennisgewing wat hy in die *Provinsiale Koerant* gepubliseer het, wysig of terugtrek.

- (3) SAEHA of 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid kan die wyse voorskryf waarop wetlik afdwingbare eiendomsbeskrywings by kennisgewing in die *Staatskoerant* of in die *Provinsiale Koerant*, na gelang van die geval, gepubliseer word, ingevolge hierdie Wet, insluitende—

- (a) tegnologiese metodes wat toelaatbaar is in metingsgebiede; en
- (b) metodes wat gebruik moet word in vergoeding vir metingsfoute.

20 Delegering van bevoegdhede van Minister of LUR

53. (1) Die Minister kan enige bevoegdheid, verpligting of funksie wat aan hom of haar toegewys of opgelê is kragtens hierdie Wet aan die Adjunkminister of die ampsbekleër van 'n aangewese amp in die Departement deleger.

- (2) Die Minister kan enige bevoegdheid, plig of funksie wat kragtens hierdie Wet aan hom of haar verleen of opgedra is, aan die bekleër van 'n aangewese pos in die provinsiale departement verantwoordelik vir kultuur deleger.

Verordeninge van plaaslike owerhede

54. (1) 'n Plaaslike owerheid kan, met die goedkeuring van die provinsiale erfenishulpbronowerheid, verordeninge uitvaardig—

- (a) wat die toelating reguleer van die publiek tot enige plek wat ingevolge hierdie Wet beskerm word waartoe die publiek toegelaat word en wat onder sy beheer is, en die gelde wat vir sodanige toelating betaalbaar is;
- (b) wat die voorwaardes van gebruik reguleer van enige plek wat kragtens hierdie Wet beskerm word wat onder sy beheer is;
- (c) vir die beskerming en bestuur van 'n beskermde gebied;
- (d) vir die beskerming en bestuur van plekke in 'n erfenisregister;
- (e) vir die beskerming en bestuur van erfenisgebiede; en
- (f) wat aansporings bied vir die bewaring van enige plek wat kragtens hierdie Wet beskerm word binne sy regsgebied.

- (2) Enige verordeninge wat ingevolge hierdie artikel uitgevaardig word, kan boetes voorskryf vir enige oortreding daarvan of versuim om daaraan te voldoen, van hoogstens 'n bedrag deur die Minister kragtens artikel 51(2) voorgeskryf.

Beperking van aanspreeklikheid

55. Niemand is aanspreeklik ten opsigte van enigiets wat te goeder trou en sonder nalatigheid ingevolge hierdie Wet gedoen is nie.

Uitoefening van bevoegdhede buite Republiek

56. (1) 'n Erfenishulpbronowerheid kan erfenisliggame buite die Republiek bystaan en met hulle saamwerk.

- (2) Indien daar tussen die Regering van Suid-Afrika en die regering van enige ander staat ooreengekom is, is SAEHA bevoeg om, met die instemming van die Minister, in daardie staat enige funksies te verrig wat 'n erfenishulpbronowerheid in Suid-Afrika sou kon verrig ingevolge hierdie Wet.

- (3) Die Minister kan regulasies uitvaardig rakende die toepassing van enige internasionale konvensie, verdrag of ooreenkoms betreffende die beskerming van erfenishulpbronne wat, ooreenkomstig artikels 231 tot 233 van die Grondwet van die

Republic of South Africa, 1996 (Act No. 108 of 1996), forms part of the law of the Republic.

Applicability of provincial legislation

57. Without prejudice to the provisions of this Act, in any province which has enacted legislation for the establishment of a provincial heritage resources authority and the management of heritage resources at provincial level, the provisions of such legislation must, as far as they relate to provincial areas of competence, take precedence over the equivalent provisions of this Act. 5

Transitional provisions and consequential amendments

58. (1) For the purposes of this section, "the previous Act" means the National Monuments Act, 1969 (Act No. 28 of 1969). 10

(2) The National Monuments Council established by section 2 of the previous Act is hereby abolished and all its assets, rights, liabilities and obligations shall devolve upon SAHRA without formal transfer and without payment of any duties, taxes, fees or other charges. The officer in charge of registration of deeds registry must, on submission of the title deed and on application by the authority concerned, endorse such a title deed with regard to such development. 15

(3) Any person who was in the employment of the Council referred to in subsection (2), is regarded to have been appointed under this Act.

(4) The remuneration and other conditions of service of an employee contemplated in subsection (3) may not be less favourable than the remuneration and other conditions of service to which that employee was entitled to before. 20

(5) If a person appointed under subsection (3) or a person regarded to be so appointed, is dismissed, that person may within 14 days after the date of notification of the dismissal, appeal in writing against the dismissal to the Minister, who may confirm, vary or set aside the dismissal. 25

(6) The National Monuments Council library shall become part of the national heritage resources library established under section 13(2)(b).

(7) The committees established by section 3A of the previous Act are hereby abolished and all their assets, rights, liabilities and obligations shall devolve upon SAHRA without formal transfer and without payment of any duties, taxes, fees or other charges. 30

(8) Unless it would in any particular case obviously be inappropriate, any reference in any law, document or register, to the National Monuments Council must be construed as a reference to SAHRA and any such reference to an officer or employee of the National Monuments Council must be construed as a reference to an employee of SAHRA performing functions or exercising powers similar to those of the first-mentioned officer or employee. 35

(9) All trust funds for which the National Monuments Council acted as trustee, including the War Graves Trust Fund referred to in section 9A of the previous Act, shall on the date of commencement of this Act become vested in SAHRA as part of the National Heritage Resources Fund referred to in section 40, and SAHRA must act as trustee on the same terms and conditions as existed prior to the commencement of this Act. 40

(10) On the establishment of a provincial heritage resources authority, arrangements must be made for the transfer of such assets, rights, liabilities and obligations of SAHRA in that province to the provincial heritage resources authority as the Minister and the MEC deem fit. 45

(11) Sites and objects which prior to the commencement of this Act were protected by notices in the *Gazette* in terms of the previous Act, shall, subject to the provisions of any provincial legislation for heritage resources conservation and any agreement in that regard, and without the need for the publication of notices in the *Gazette*, continue to be protected in terms of the following provisions of this Act: 50

- (a) Immovable national monuments in terms of section 10 of the previous Act shall be provincial heritage resources sites: Provided that within five years of the commencement of this Act, the provincial heritage resources authorities in consultation with SAHRA, must assess the significance of such sites in accordance with the heritage assessment criteria set out in section 3(3) and prescribed under section 7(1) and SAHRA must declare any place which fulfils the criteria for Grade I status a national heritage site; 60

Republiek van Suid-Afrika, 1996 (Wet No. 108 van 1996), deel van die reg van die Republiek uitmaak.

Toepaslikheid van provinsiale wetgewing

57. Sonder benadeling van die bepalings van hierdie Wet moet in enige provinsie wat wetgewing vir die instelling van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid en die bestuur van erfenishulpbronne op provinsiale vlak aangeneem het, die bepalings van daardie wetgewing, in soverre dit op provinsiale bevoegdheidsgebiede betrekking het, voorrang geniet bo die gelykwaardige bepalings van hierdie Wet.

Oorgangsbepalings en gevolglike wysigings

58. (1) Vir doeleindes van hierdie artikel beteken "die vorige Wet" die Wet op Nasionale Gedenkwaardighede, 1969 (Wet No. 28 van 1969).
- (2) Die Raad vir Nasionale Gedenkwaardighede ingestel by artikel 2 van die vorige Wet word hierby afgeskaf en al sy bates, regte, laste en verpligtinge gaan oor op SAEHA sonder formele oordrag en sonder betaling van enige regte, belasting, gelde of ander heffings. Die beampte in beheer van die registrasie van aktes moet, by die voorlegging van die titelakte en op aansoek deur die betrokke owerheid, sodanige titelakte endosseer met betrekking tot sodanige oorgang.
- (3) 'n Persoon wat in diens van die Raad bedoel in subartikel (2) was, word geag kragtens hierdie Wet aangestel te wees.
- (4) Die besoldiging en ander diensvoorwaardes van 'n werknemer beoog in subartikel (3) mag nie minder gunstig wees as die besoldiging en ander diensvoorwaardes waarop daardie werknemer voorheen geregtig was nie.
- (5) Indien 'n persoon wat kragtens subartikel (3) aangestel is of geag word aldus aangestel te wees, ontslaan word, kan daardie persoon binne 14 dae na die datum van die kennisgewing van die ontslag, skriftelik teen die ontslag na die Minister appelleer, wat die ontslag kan bekragtig, wysig of tersyde stel.
- (6) Die biblioteek van die Raad vir Nasionale Gedenkwaardighede word deel van die nasionale erfenishulpbronnibiblioteek by artikel 13(2)(b) ingestel.
- (7) Die komitees ingestel by artikel 3A van die vorige Wet word hierby afgeskaf en al hulle bates, regte, laste en verpligtinge gaan oor op SAEHA sonder formele oordrag en sonder betaling van enige regte, belasting, gelde of ander heffings.
- (8) Tensy dit in enige bepaalde geval klaarblyklik onvanpas sal wees, word enige verwysing in enige wet, dokument of register na die Raad vir Nasionale Gedenkwaardighede uitgelê as 'n verwysing na SAEHA en word enige sodanige verwysing na 'n beampte of werknemer van die Raad vir Nasionale Gedenkwaardighede uitgelê as 'n verwysing na 'n werknemer van SAEHA wat funksies verrig of bevoegdheede uitoefen soortgelyk aan dié van eersgenoemde beampte of werknemer.
- (9) Alle trustfondse waarvoor die Raad vir Nasionale Gedenkwaardighede as trustee opgetree het, insluitende die vir Trustfonds vir Oorlogsgrafte in artikel 9A van die vorige Wet bedoel, gaan op die datum van inwerkingtreding van hierdie Wet oor op SAEHA as deel van die Nasionale Erfenishulpbronnefonds in artikel 40 bedoel, en SAEHA tree op as trustee op dieselfde bepalings en voorwaardes as wat voor die inwerkingtreding van hierdie Wet gegeld het.
- (10) By die instelling van 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid moet reëlins getref word vir die oordrag van die bates, regte, laste en verpligtinge van SAEHA in daardie provinsie aan die provinsiale erfenishulpbronowerheid as wat die Minister en die LUR geskik ag.
- (11) Terreine en voorwerpe wat voor die inwerkingtreding van hierdie Wet beskerm is by kennisgewings in die *Staatskoerant* ingevolge die vorige Wet, gaan, behoudens die bepalings van enige provinsiale wetgewing vir die bewaring van erfenishulpbronne en enige ooreenkoms in dié verband, en sonder dat kennisgewings in die *Staatskoerant* gepubliseer hoef te word, voort om beskerm te word ingevolge die volgende bepalings van hierdie Wet:
- (a) Onroerende nasionale gedenkwaardighede ingevolge artikel 10 van die vorige Wet is provinsiale erfenishulpbronterreine: Met dien verstande dat die provinsiale erfenishulpbronowerheid binne vyf jaar na die inwerkingtreding van hierdie Wet, in oorleg met SAEHA, die belang van daardie terreine evalueer in ooreenstemming met die erfenisevalueringsmaatstawwe in artikel 3(3) uiteengesit en kragtens artikel 7(1) voorgeskryf en SAEHA enige plek wat aan die maatstawwe vir Graad I-status voldoen tot 'n nasionale erfenisterrein verklaar;

Act No. 25, 1999

NATIONAL HERITAGE RESOURCES ACT, 1999

- (b) immovable properties entered in the register in terms of section 5(1) of the previous Act must be entered in the heritage register for the province in which they are situated and in the inventory of the national estate;
- (c) conservation areas in terms of section 5(9) of the previous Act shall be heritage areas: Provided that where no provision has been made for the protection of such areas in by-laws under the previous Act or in a town or regional planning scheme—
- (i) sections 31(7)(a), (b) and (c) of this Act automatically apply to such heritage areas; and
- (ii) the local or other planning authority concerned must provide for the protection of such area in accordance with the provisions of section 31 within three years of the commencement of this Act;
- (d) provisionally declared immovable properties in terms of section 5(1)(c) of the previous Act are provisionally protected for such remaining period as specified in the notice of provisional declaration;
- (e) national gardens of remembrance in terms of section 9C of the previous Act are provincial heritage sites;
- (f) cultural treasures in terms of section 5(c) and movable national monuments in terms of section 10 of the previous Act are heritage objects.
- (12) A notice under section 10(3)(a) or 5(5)(b) of the previous Act which was served within six months prior to the commencement of this Act shall be deemed to be a notice served by a provincial heritage resources authority in terms of section 27(8) or section 29(1) and (2) of this Act, as the case may be.
- (13) A permit issued under the previous Act shall be deemed to be a permit issued by the responsible heritage authority under the relevant section of this Act.

Regulations

59. The Minister may, by notice in the *Gazette* make regulations regarding—
- (a) any matter which may or shall be prescribed in terms of this Act;
- (b) any other matter which may be necessary or expedient in order to achieve the objects of this Act.

Repeal

60. The National Monuments Act, 1969 (Act No. 28 of 1969), and section 41(2) of the Environment Conservation Act, 1989 (Act No. 73 of 1989), are hereby repealed.

Short title and commencement

61. This Act shall be called the National Heritage Resources Act, 1999, and shall come into operation on a date to be fixed by the President by proclamation in the *Gazette*.

- (b) onroerende eiendomme wat in die register ingevolge artikel 5(1) van die vorige Wet aangeteken is, moet in die erfenisregister vir die provinsie waarin dit geleë is en in die inventaris van die nasionale besit aangeteken word;
- 5 (c) bewaringsgebiede ingevolge artikel 5(9) van die vorige Wet is erfenisgebiede: Met dien verstande dat waar daar nie vir die beskerming van sodanige gebiede in verordeninge kragtens die vorige Wet of in enige dorps- of streekbeplanningskema voorsiening gemaak is nie—
- (i) artikel 31(7)(a), (b) en (c) van hierdie Wet outomaties op sodanige erfenisgebiede van toepassing is; en
- 10 (ii) die betrokke plaaslike of ander beplanningsowerheid voorsiening moet maak vir die beskerming van daardie gebied in ooreenstemming met die bepalings van artikel 31 binne drie jaar na die inwerkingtreding van hierdie Wet;
- (d) voorlopig verklaarde onroerende eiendomme ingevolge artikel 5(1)(c) van 15 die vorige Wet word voorlopig beskerm vir die oorblywende tydperk wat in die kennisgewing van voorlopige verklaring vermeld word;
- (e) nasionale gedenkтуине ingevolge artikel 9C van die vorige Wet is provinsiale erfenisterreine;
- (f) kultuurskatte ingevolge artikel 5(c) en roerende nasionale gedenkwaardighede ingevolge artikel 10 van die vorige Wet is erfenisvoorwerpe. 20
- (12) 'n Kennisgewing kragtens artikel 10(3)(a) of 5(5)(b) van die vorige Wet wat binne ses maande voor die inwerkingtreding van hierdie Wet beteken is, word geag 'n kennisgewing te wees wat deur 'n provinsiale erfenishulpbronowerheid ingevolge artikel 27(8) of artikel 29(1) of (2), na gelang van die geval, van hierdie Wet beteken 25 is.
- (13) 'n Permit uitgereik kragtens die vorige Wet, word geag 'n permit te wees wat deur die verantwoordelike erfenishulpbronowerheid kragtens die tersaaklike artikel van hierdie Wet uitgereik is.

Regulasies

- 30 59. Die Minister kan by kennisgewing in die *Staatskoerant* regulasies uitvaardig met betrekking tot—
- (a) enige aangeleentheid wat ingevolge hierdie Wet voorgeskryf moet of kan word;
- 35 (b) enige ander aangeleentheid wat nodig of dienstig is om die oogmerke van hierdie Wet te bereik.

Herroeping

60. Die Wet op Nasionale Gedenkwaardighede, 1969 (Wet No. 28 van 1969), en artikel 41(2) van die Wet op Omgewingsbewaring, 1989 (Wet No. 73 van 1989), word hierby herroep.

40 Kort titel en inwerkingtreding

61. Hierdie Wet heet die Wet op Nasionale Erfenishulpbronne, 1999, en tree in werking op 'n datum wat die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal.

SCHEDULE**PENALTIES FOR NATIONAL HERITAGE ACT****(Section 51)**

1. A fine or imprisonment for a period not exceeding five years or to both such fine and imprisonment.
2. A fine or imprisonment for a period not exceeding three years or to both such fine and imprisonment.
3. A fine or imprisonment for a period not exceeding two years or to both such fine and imprisonment.
4. A fine or imprisonment for a period not exceeding one year or to both such fine and imprisonment.
5. A fine or imprisonment for a period not exceeding six months or to both such fine and imprisonment.
6. A fine or imprisonment for a period not exceeding three months or to both such fine and imprisonment.

BYLAE**STRAWWE VIR WET OP NASIONALE ERFENISHULPBRONNE****(Artikel 51)**

1. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens vyf jaar of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
2. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie jaar of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
3. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens twee jaar of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
4. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens een jaar of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
5. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
6. 'n Boete of gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens drie maande of beide sodanige boete en gevangenisstraf.

